

УПРАВНИ СУД

БИЛТЕН
СУДСКЕ ПРАКСЕ

бр. 8

intermex

Software & Communication

Београд, 2019

БИЛТЕН СУДСКЕ ПРАКСЕ УПРАВНОГ СУДА

ПРИРЕЂИВАЧ: За приређивача:	Управни суд Јелена Ивановић, председник Управног суда
ИЗДАВАЧ: За издавача:	Intermex , Београд, Др Милутина Ивковића 9а Љиљана Миланковић-Васовић, директор
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:	Стево Ђурановић, судија Управног суда
ЗАМЕНИК ГЛАВНОГ И ОДГОВОРНОГ УРЕДНИКА:	Ружа Урошевић, судија Управног суда
РЕДАКЦИЈСКИ ОДБОР:	Никола Китаровић, Томислав Медвед, Снежана Алексић, и Сузана Гудураш, судије Управног суда
ТЕХНИЧКИ СЕКРЕТАР:	Елена Петровић, судијски помоћник - судски саветник
ПРЕЛОМ, КОРЕКТУРА И ДИЗАЈН:	Intermex , Београд
ШТАМПАРИЈА:	"Cicero", Београд

Свако копирање, умножавање, објављивање и дистрибуирање целине или делова текста из ове публикације представља повреду ауторског права и кривично дело.

Коришћење делова текста из овог Билтена дозвољено је сходно ауторском праву и уз сагласност издавача.

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ

Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић ФУНКЦИОНИСАЊЕ И ПРАВЦИ РАЗВОЈА УПРАВНОГ СУДСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	5
---	---

СЕДНИЦА СВИХ СУДОВА

Годишњи Извештај о раду Управног суда по материјама за период од 01. јануара 2018. године до 31. децембра 2018. године ...	23
Шестомесечни извештај о раду Управног суда по материјама за период 01. јануар 2019. до 30.06.2019. године.....	91
Измена годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину	133

ПРАВНИ СТАВОВИ

Правни ставови утврђени на 74. Седници свих судија Управног суда одржаној дана 04.12.2017. године	143
Правни ставови утврђен на 77. Седници свих судија Управног суда одржаној дана 29.03.2018. године	156
Правни став утврђен на 79. Седници свих судија Управног суда одржаној дана 26.06.2018. године	164
Правни ставови утврђени на. 83. Седници свих судија Управног суда одржаној дана 29.10.2018. године	165
Правни ставови утврђени на. 88. Седници свих судија Управног суда одржаној дана 22.04.2019. године	170

ЗАКЉУЧЦИ

Закључак утврђен на 74. Седници свих судија Управног суда одржаној дана 04.12.2017. године	175
Закључак утврђен на 83. седници свих судија одржаној дана 29.10.2018. године	185

Закључак утврђен на 86. Седници свих судија Управног суда одржаној дана 27.12.2018. године	190
Закључак утврђен на 88. Седници свих судија Управног суда одржаној дана 22.04.2019. године	194

СЕНТЕНЦЕ

ПРОЦЕСНО ПРАВО

Надлежност за одлучивање о жалби изјављеној против решења дистрибутера топлотне енергије, којим је одбијен захев за искључење са ситема даљинског грејања	201
Правна природа пореског поступка	205
Поступање другостепеног органа у ситуацији када првостепени орган накнадно изда решење	208
Активна легитимација акционара циљног друштва за вођење управног спора против решења комисије за хартије од вредности о одобрењу објављивања понуде за преузимање акција	210
Надлежност Управног суда	218
Надлежност министарства надлежног за послове финансија, као другостепеног органа да решава по жалбама изјављеним против првостепених решења донетих у пореском поступку као и по жалбама изјављеним против акта које доносе јединице локалне самоуправе	221
Дозвољеност тужбе за понављање постука у ствари престанка и доделе мандата одборника	223
МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО	
Сукоб интереса	226
Право државног службеника на напредовање у виши платни разред по основу оцењивања	229

Судија **Јелена Ивановић**
Председник Управног суда

ФУНКЦИОНИСАЊЕ И ПРАВЦИ РАЗВОЈА УПРАВНОГ СУДСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

I УВОД

Дана 01.01.2019. године навршило се девет година од почетка рада Управног суда који је, први пут након Другог светског рата, основан као суд посебне надлежности и почео са радом 01.01.2010. године. Суди у управним споровима, пружа заштиту изборног права, међународну правну помоћ у оквиру своје надлежности и врши друге послове одређене законом.

Оснивање, надлежност и поступак пред Управним судом прописани су одредбама Закона о уређењу судова¹, Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава², Закона о управним споровима³ (у даљем тексту: ЗУС) и одредбама других посебних закона.

Период рада није дуг ако се посматра у контексту укупног трајања управног судовања у Републици Србији, али је довољан да се анализом рада Управног суда и услова у којима је функционисао од оснивања до 01.01.2019. године, уоче како позитивни ефекти, тако и настави предузимање мера ради отклањања недостатака у организацији и раду суда. Ово је потребно да би се на адекватан начин омогућило што боље функционисање суда и самим тим квалитетнија и ефикаснија заштита права грађана у управном спору, али и лакше дефинисали правци даљег развоја управног судства у Републици Србији.

Оснивање овог суда представља историјску тековину правног система Републике Србије и значило је повратак традицији постојања посебног управног судства, која је настала у Кнежевини Србији и развијала се како у Краљевини Србији тако и у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца и Краљевини Југославији све до Другог светског рата.

¹ Службени гласник РС, бр.116/08 ...88/18 – одлука УС

² Службени гласник РС, бр.101/13

³ Службени гласник РС, бр. 111/09

Управни суд је започео са радом као једностепени суд посебне надлежности са Седиштем у Београду и три Одељења (Ниш, Крагујевац и Нови Сад). Од оснивања има Припремно и Одељење судске праксе. Сви поднесци се предају у Седишту и формиран предмети по окончаном припремном поступку достављају судијама у Одељењима ради суђења. Средином 2017. године измењена је Одлука о броју судија у судовима⁴, тако да Управни суд има 50 судија и председника. Почев од 30.06.2019. године судијску функцију у Управном суду обавља 50 судија и председник. Одлуком о изменама Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину⁵, створили су се услови за проширење броја извршилачких радних места у Управном суду за 50 запослених. У складу са тим донет је Правилник о систематизацији радних места у Управном суду и у току је попуњавање извршилачких радних места. Прекретницу у раду овог суда представљао је избор девет судија и првог председника крајем 2013. године, када је Управни суд, након четири године, изашао из ВД стања. Због огромне разлике у броју предмета по Одељењима и у Седишту, одмах је извршена хоризонтална релокација судија из Седишта у Одељења, уједначен број предмета по судији и започета контролисана примена Програма решавања старих предмета. Унапређен је рад Одељења судске праксе. Управни суд је наставио да издаје Билтен у коме објављује правне ставове заузете на седницама свих судија и на тај начин праксу суда чини доступном грађанима. Унапређена је интерне презентација суда са Информатором на српском и енглеском језику због чега је Управни суд у септембру 2015. године добио од Повереника за слободан приступ информацијама од јавног значаја и заштити података о личности награду за допринос афирмисању права на слободан приступ информацијама од јавног значаја и транспарентност у раду. У Управном суду се интензивно ради и на едукацији судија и судијских помоћника па се сваког јануара доноси програм едукације за текућу годину. Успостављена је сарадња са више правних факултета и средњих школа у оквиру које се организују Дани отворених врата када се ученицима и студентима омогућава да присуствују суђењима и да се упознају са радом Управног суда. Оно што је веома значајно је успостављање сарадње са

⁴ Службени гласник РС, бр.54/17

⁵ Службени гласник РС, бр.30/19

представницима управног судства великог броја европских земаља како кроз директну сарадњу (Државни савет Француске, управни судови СР Немачке, Републике Аустрије) тако и преко сарадње са Удружењем Државних савета и Врховних управних судова Европе (АСА) и Европског удружења управних судова и управних судија Европе. Такође, Управни суд је постигао значајне помаке у материјалној опремљености па је уз помоћ УСДА-а извршио опремање Одељења у Крагујевцу и Одељења у Новом Саду, претварање дела простора у Седишту у Дактилобиру уз опремање и преуређење судске архиве у Седишту, при чему је у току 2017. године извршено претварање дела простора у четири нове канцеларије и њихово опремање. **Од оснивања суда (9 година) судије и судијски помоћници су уложили огроман напор па је решен веома велики број предмета (173.079).**

У контексту значаја оснивања Управног суда, сигурно је да се не поставља питање да ли је Управни суд оправдао своје оснивање или не, јер оснивање оваквог суда може да значи само законито утемељење правне државе.

Надлежност Управног суда је врло значајна за функционисање комплетног државног уређења, јер Управни суд врши судску контролу законитости аката и рада извршне власти па од ефикасности и квалитета заштите која се пружа пред овим судом зависи не само реализација у пракси уставних начела владавине права и поделе власти, већ и комплетно функционисање државе почев од заштите изборног права у свим нивоима избора до контроле законитости рада управе у свим сегментима (грађевина, саобраћај, конкуренција, јавне набавке, враћање имовине, пензије, порези и др).

Оснивање и рад Управног суда као једног једноступеног суда мора се посматрати само као једна од фаза у развоју ове врсте судства на путу према вишеступеном управном судству које треба да буде гарант квалитетније и ефикасније правне заштите грађана. До реализације реформе о којој ће тек бити речи, неопходно је било да се уради анализа свих услова у којима Управни суд ради да би се и до спровођења реформе обезбедило његово нормално функционисање које је већ годинама угрожено огромним приливом предмета, недовољним бројем судија, великим приливом "нарочито хитних" и "хитних" предмета, перманентним проширењем надлежности, које није праћено довољним бројем судија и др. са чиме стручна и шири јавност треба да буде упозната.

Ради лакшег увида сви подаци су дати за период од 01.01.2010. – 30.06.2019. године.

II АНАЛИЗА ОРГАНИЗАЦИЈЕ И РЕЗУЛТАТА РАДА УПРАВНОГ СУДА У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2010- 30.06. 2019. ГОДИНЕ

1. Број предмета и прилив

Управни суд је одмах по оснивању преузео **18.091** предмет од Управног одељења Врховног суда Србије и 30 окружних судова у којима до 31.12.2009. године није донета одлука. У 2010. години је примио **16.048** нових предмета па је укупно у раду те године било **34.139** предмета. У периоду 01.01.2010. - 30.06.2019. године, Управни суд је примио укупно **210.955** иницијалних аката, од ког броја је решио укупно **173.079** предмета. На дан 30.06.2019. године остало је незавршених **37.876** предмета. Просечан месечни прилив предмета у раду по судији износи **59.09**. У овом извештајном периоду поступало је од 27 до 43 судија и савладало прилив од **82,05%**, док је просечни број решених предмета по судији **48.48**. Судије Управног суда су, дана 31.12.2018. године имале у просеку по **1.042.06** предмета у раду, али се овај број знатно смањило у првој половини 2019. године (**880,84** предмета по судији), јер је у периоду јануар-јун 2019. године функцију обављало 43 судија и председник.

Извештај о раду Управног суда од 01.01.2010-30.06.2019. године.

Год.	Прилив предмета	Решено на крају извешт. периода	Посечан број решених предмета по судији	Нерешено на крају извештај. периода	Просечан број примљених предмета по судији	Укупан квалитет рада	Савладан прилив	Број судија
2010	34.139	13.843	38,13	20.296	44,21	100,00%	86,26	33
2011	15.786	18.371	55,67	17.711	47,84	99,96%	116,37	30
2012	19.603	15.805	53,22	21.509	66,00	99,84%	80,64	27
2013	21.756	18.274	61,53	24.991	73,25	99,91%	84,01	27
2014	19.423	20.147	52,33	24.267	50,45	99,91%	103,74	35
2015	20.315	18.668	44,66	25.914	48,60	99,84%	91,96	38
2016	21.548	19.265	46,09	28.197	51,55	99,82%	89,45	38
2017	21.741	19.184	44,72	30.754	50,68	99,74%	88,24	39
2018	25.426	18.659	47,12	37.521	64,21	99,90%	73,39	36
2019	11.218	10.863	42,10	37.876	43,48	99,94%	96,84	43
///	210.955	173.079	48,48	37.876	59,09	99,88%	82,05	34

Прилив предмета од 01.01.2010. до 30.06.2019. године у Седишту суда и у Одељењима у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду на годишњем нивоу.

Укупан прилив предмета у анализираном периоду изражен у процентима

Из наведеног се види да је Управни суд од оснивања суочен са **огромним и све већим приливом предмета**. Проширење предмета управног спора 2010. године и истовремено увођење института одлагања извршења управног акта пре и у току управног спора у многоме је увећало надлежност Управног суда почев од 2010. године. Са изузетком 2011. године када је прилив био 15787 (такође огроман, али 300 предмета мањи од прилива у 2010. години), сваке године је забележено повећање за неколико хиљада предмета, па је у **2016. години примљено 5.500** предмета више у односу на **2010. годину**. У **2017. години** Управни суд је примио **21.741** предмет, док је у **2018. години** примио укупно **25.426** иницијалних аката, односно **2.267** предмета просечно месечно, **што је у односу на 2017. годину за 3.685 предмета више**. На годишњем нивоу Управни суд је у 2018. години, не рачунајући укупан број преузетих нерешених предмета Врховног суда Србије и окружних судова, **забележио највећи прилив предмета (око 10.000 више у односу на 2010. годину) и тај тренд се наставља имајући у виду да је само од 01.01. - 30.06. 2019. године примљено укупно 11.218 предмета**.

Уколико за параметар узмемо званични податак Републичког завода за статистику о укупном броју становника у Републици Србији, без података за Косово и Метохију, који износи **7.001.444** становника и укупан број предмета Управног суда од 01.01.2010. године до 30.06.2019. године, произлази да је у просеку сваки **33.** становник Републике Србије у посматраном периоду поднео 1 иницијални акт Управном суду.

Један од главних разлога оваквог прилива је недовољно квалитетан рад органа управе, али и чињеница да се од 2010. године сваке године доноси низ нових закона који регулишу потпуно нове управне области. Од 2014. до краја 2018. године, надлежност Управног суда је проширена са **87 нових закона**.

Такође, почетком примене новог Закона о општем управном поступку⁶ (у даљем тексту: ЗУП) од 01. јуна 2017. године уведене су у правни поредак Србије огромне новине којима се проширује предмет управног поступања што знатно утиче и на проширење предмета управног спора.

Од 2006. године заштита радно-правног статуса државних службеника остварује се у управном спору. Од оснивања Управног суда примљено је укупно **13.256** иницијалних акта чији је основ спора "**радни однос**". Заштита запослених у АП и ЛС је била обезбеђена пред редовним судовима, али почетком примене Закона о запосленима у АП и јединицама ЛС⁷, судска заштита запослених у органима градских општина, службама и организацијама које оснива надлежни орган АП, јединице ЛС и градске општине, обезбеђена је у управном спору. Из наведеног произлази да ће након окончања поступака започетих до ступања на снагу овог закона, у којима су поступали основни судови, као и почетком примене новог ЗУП-а, Управни суд имати више хиљада нових предмета.

О разноврсности материје у којој Управни суд поступа и проширењу надлежности говори и податак да у раду Управни суд примењује преко **300** материјалних закона и велики број подзаконских аката. Управни суд за сада има око **100 врста основа спора**. Због тога је нужна **специјализација** судија по управним областима, али због недовољног броја судија у Седишту и Одељењима то за сада није могуће. При томе предмети се разликују **и по тежини**, па у надлежности овог суда постоје предмети који нису компликовани ни чињенично ни правно, али и предмети изузетне тежине као што су: конкуренција, одузимање дозволе за рад банака и осигуравајућих друштава, јавне набавке, емитовање, враћање имовине и обештећење и др. који захтевају изузетно дугу, чак вишемесечну припрему за суђење и најчешће одржавање усмене јавне расправе. Почетком примене ЗУС-а, учињен је корак напред у хармонизацији домаћег законодавног оквира у управном спору са стандардима ЕУ. Усмена јавна расправа је постала правило, а не изузетак. Без одржавања усмене јавне расправе суд може да пресуди само у законом прописаним случајевима, при чему постоје предмети у којима расправа не може ни на који начин да се искључи. Увођење расправе као обавезног принципа значило је омогућавање странкама да остваре право на

⁶ Службени гласник РС, бр.18/16, 95/18

⁷ Службени гласник РС, бр.21/16 ...59/18

правично суђење, али је утицало на **продужено време** трајања поступка пред судом, **јер повећава сложеност припреме за суђење**.

2. Нарочито хитни и хитни предмети

Поред великог прилива предмета, специфичност у раду Управног суда представља чињеница да **35,00%** предмета захтева поступање у врло кратким роковима и да носи ознаку **нарочито хитни и хитни предмети** при чему се у категорију **хитних** убрајају и **радни спорови**.

У анализираном периоду Управни суд је примио укупно **12.787** предмета који су по својој природи "нарочито хитни" и **61.041** "хитна" предмета.

На дан 30.06.2019. године у Управном суду је било **12.871** нерешен хитан и нарочито хитан предмет, што представља **33,98%** укупног броја нерешених предмета. У односу на укупан број примљених хитних и нарочито хитних предмета остало је нерешено **17,43%**.

Процентуално изражен број "нарочито хитних" и "хитних" предмета у односу на укупан број примљених предмета у периоду од 01.01.2010-30.06.2019. године

Предмети у управном спору који се сматрају **нарочито хитним** су предмети у којима су законом прописани кратки рокови за поступање (12 часова, 48 часова, 5 дана, 90 дана) или је природа управне ствари таква да захтева нарочито хитно поступање, док су **хитни** предмети они који су посебним законом одређени као хитни. **Нарочито хитни** предмети су: заштита изборног права; измена у бирачком списку; захтев за одлагање извршења управног акта; престанак и потврђивање мандата одборника; заштита конкуренције; радни однос; заштита узбуњивача, право на јавно окупљање, смештај странаца у прихватилиште, предмети у којима се одлучује о остваривању права ради отклањања последица поплава, односно активирања клизишта на подручју погођеном поплавама у Републици Србији које су наступиле у мају 2014. године; **хитни предмети** су: информације од јавног значаја и заштиту података о личности; јавне набавке, враћање одузете имовине и обештећење; пензијски; инвалидски; социјалне новчане накнаде, старатељство и радни спорови.

Специфичност рада Управног суда је поступање у предметима заштите изборног права који увек изискују посебну 24-часовну организацију рада суда сваког радног дана, суботом, недељом и празницима, имајући у виду кратке рокове за одлучивање од 48 часова, односно 12 часова (електорски избори). У "нарочито хитним" предметима заштите изборног права Управни суд је поступао: **2010-2011 године** – више локалних избора; **2012. године** - избори за председника Републике Србије, парламентарни, покрајински и локални избори на територији целе Републике; **2013. године** – више локалних избора; **2014. године** – ванредни парламентарни избори, локални избори за одборнике града Београда и избори за чланове националних савета националних мањина; **2015. године** - локални избори у Медвеђи; **2016.** - ванредни парламентарни избори, редовни избори за АПВ, редовни локални избори и поновљени избори у Белој Паланци; **2017. године** - избори за председника Републике Србије и локални избори за одборнике града Зајечара и скупштина општина Косјерић, Ковин, Озаци и Врбас; **2018. године** – избори за одборнике Скупштине града Београда, Скупштине градске општине Севојно, Скупштине општине Аранђеловац, Бор, Смедеревску Паланку, Лучани, Кула, Кладово и Дољевац, избори за одборнике скупштина општина Мајданпек, избори за чланове националних савета националних мањина; **2019. године** - локални избори за одборнике Скупштине општине Медвеђа. У анализираном периоду решено је укупно **3.054** изборних предмета. Значајно је истаћи да је суд у периоду расписивања избора па до окончања укупних резултата гласања, што подразумева и период понављања избора на појединим гласачким местима, у стању приправности. То значи да се у периоду приправности од 2-3 месеца не одржавају усмене јавне расправе. Због повлачења судија из Одељења у Седиште суда и предузимања других специфичних организационих промена у раду, које омогућавају да се донесу одлуке са уједначеним правним ставовима и истовремено испрате унапред одређени изборни рокови.

Анализа рада Управног суда у посматраном периоду (2010.-30.06.2019.) указала је да, у односу на укупан прилив предмета, највећи број предмета који су по својој природи "хитни" су: **"пензијски"** – **36.538**; **"радни односи"** – **13.256**; **захтеви за одлагање извршења решења** (поднети пре и након покретања спора) **-8.037**; **"враћање одузете имовине и обештећење"** – **5.577**; **"социјална новчана накнада"** – **2.676**; **"инвалиднина"** - **1.422**; - **"заштита изборног права"** – **3.061** и др.

3. Повреда права на суђење у разумном року

Ажурност у решавању предмета је императив не само домаћег позитивног законодавства, већ је условљена општим и посебним критеријумима који су установљени праксом Европског суда за људска права и схватањем суда у погледу предмета који се сматрају приоритетним. Европски суд за људска права приоритетним предметима сматра, између осталих и: радне спорове (отказ, престанак радног односа, отпуштање итд.), разне врсте накнада, случајеве подносилаца поодмаклог животног доба (пензијски), случајеви у којима је угрожено здравље подносилаца, случајеви подносилаца ограниченог физичког или психичког стања (инвалидитет, лица лишена пословне способности итд.).

У овим предметима није одређен само оквирни рок поступања, већ је у неким материјама неопходно и одржавање усмене јавне расправе, што додатно утиче на време пресуђења због сложености припреме.

Све већи прилив са огромним бројем хитних предмета и недовољан број судија, од оснивања суда је довео до тога да поступак пред Управним судом траје дуго. **По формули СЕПЕЖ-а за 9 година рада просечно трајање поступка пред Управним судом је било 759 дана. Иако је до 2018. године просечно трајање било 440 до 550 дана, у 2018. години због огромног прилива предмета и смањеног броја судија овај број је повећан на 734 дана. У првој половини 2019. године поступак је трајао у просеку 636,23 дана.** И пре почетка примене Закона о заштити права на суђење у разумном року (01.01.2016. год.), постојао је велики број предмета пред Уставним судом и Врховним касационим судом за заштиту овог права по којима су досуђени и исплаћени знатни износи накнаде. Од 01.01.2016 - 30.06.2019. године, Управном суду је поднет **1.032** приговора, у **121** предмету пред Управним судом утврђено је постојање повреде права на суђење у разумном року. За повреду права на суђење у разумном року утврђену од стране Врховног касационог суда и Управног суда до 30.06.2019. године, исплаћено је укупно **60.000.998,59** динара (не рачунајући исплаћену накнаду утврђену одлукама Уставног суда). У поступку пред Управним судом долази до повреде ако протекне **рок од две године** од покретања управног поступка до окончања управног спора. При томе, у овај рок се рачуна и време трајања поступка **по свим жалбама и тужбама у управном спору** без обзира колико је тих поступака у истој управној ствари било.

Оно што представља проблем у функционисању Управног суда је то што овај суд плаћа досуђене новчане накнаде за повреду права на суђење у разумном року и за трајање поступка пред органима управе, што посебно долази до изражаја када у управном спору у коме је повређено право на суђење у разумном року постоји више десетина па и стотина тужилаца. Управни суд је само у фебруару 2017. године исплатио накнаду од **5.115.770,11** динара, за повреду права на суђење у разумном року за **56** тужилаца у **једном предмету**. Повреда права утврђена је одлуком Управног суда у предмету Р4у 39/2016 од 28.03.2016. године због дугог укупног трајања поступка при чему је **поступак пред органом управе покренут 2008. године** ради исплате додатка за плату полицијских службеника по основу прековременог, рада у дане државног празника и верског празника и рада ноћу.

Због потребе раздвајања одговорности за неефикасан рад па самим тим и обавезе плаћања накнаде због повреде права на суђење у разумном року Управног суда и органа управе, председник Управног суда је дана 28.05.2018. године, упутила Министарству правде Предлог за измену и допуну Закона о заштити права на суђење у разумном року.

4. Број судија

Приликом оснивања овог суда, након прихватања модела – један суд са седиштем и три одељења, било је неопходно направити детаљну анализу пре свега потребног броја судија на основу укупног броја становника Републике и броја становника на територији одељења (уз прибављање података о односу броја судија и становника у неким земљама Европе у којима постоји посебно управно судство) с једне стране и прилива предмета и броја поступајућих судија окружних судова и Врховног суда Србије чије је предмете нови суд требало да преузме.

Неколико година пре оснивања Управног суда од стране Управног одељења Врховног суда Србије вршене су процене потребног броја судија па је према приливу предмета у Управном одељењу Врховног суда од 2002.-2005. године закључено да је тада предлагани број од **40** судија недовољан, а да се у оснивање суда не би смело кренути без **70** судија.

Међутим, приликом оснивања Управног суда одређен је драстично мањи број судија (35) од пројектованог (70) па је Одлуком

Високог савета судства о броју судија у судовима од 01.06.2009. године, утврђено да Управни суд има председника и 35 судија, а Одлуком о измени ове одлуке од 26.05.2010. године, утврђено да Управни суд има председника и 37 судија. Иначе, тек Одлуком Високог савета судства од 05.12.2013. године, утврђено је да Управни суд има председника и 40 судија, али са овим бројем судија суд је вршио своју надлежност само од 31.10.2016. године и то до 06.07.2017. године (8 месеци), када је једном судији престала функција због одласка у пензију. Од средине 2017. године по Одлуци о измени броја судија у судовима, има 50 судија и председника. Судијску функцију тренутно (јун 2019. године) обавља **50** судија и председник. У суду је тренутно запослено 124 извршилаца, од ког броја 43 судијска помоћника.

Одмах по оснивању, дошло је до великог одлива судија (пензија, смрт, одлазак на друге послове или функције), па је судијску функцију вршило од 4 до 9 судија мање све до јесени 2013. године када је извршена попуна ових судијских места. При томе је од априла 2011. године један судија био упућен одлуком Високог савета судства у Врховни касациони суд и ово судијско место било је попуњено тек избором судије ВКС-а у току 2014. године. Поређењем укупног броја преузетих и примљених предмета у 2010. години (преко 34000) са 33 судија колико је у тој години фактички поступало, јасно произлази да је у старту требало изабрати знатно већи број судија, да је та прва година донела заостатак предмета који се настављао и надаље, јер су судије одлазиле из суда и скоро 4 године њихова места нису попуњавана, а прилив се по годинама увећавао. Како је норма судије Управног суда **25** предмета месечно, из свега наведеног несумњиво произилази да је број судија у време оснивања 35 и председник, био апсолутно недовољан за савладавање броја преузетих и примљених предмета, а да ни незнатна повећања броја судија до периода израде ове анализе нису била довољна да се све већи прилив који је производио и већи број старих предмета, савлада. Кретање броја судија Управног суда по годинама у односу на утврђен број судија детаљније је приказан је у табеларном приказу.

Табеларни приказ кретања броја судија Управног суда
у односу на број утврђен одлуком ВСС

Год.	Број судија који је поступао	Број судија који је утврђен одлуком ВСС са председником суда
2010	33	35 Сл. гласник РС 43/09 од 05.06.2009. год.
2011	30	37 Сл. гласник РС 35/10 од 26.05.2010. год.
2012	27	37
2013	27	41 Сл. гласник РС 106/13 од 05.12.2013. год.
2014	35	41
2015	38	41
2016	38	51 Сл. гласник РС 54/17 од 31.05.2017. год
2017	39	51
2018	36	51
2019	43	51

Додатна околност која се у великој мери негативно одразила на функционисање и резултате рада Управног суда је да од средине 2017. године до краја 2021. године 15 судија Управног суда (већина председника већа) је испунило или ће испунити услов за старосну пензију; 2017. године - 1 судија већ отишао у пензију; 2018. године – отишло 4 судија; 2019. године - 4 судија; 2020. године – 3 судија и 2021 године – 3 судија.

Председник Управног суда је на основу извештаја о раду, прегледом задужења и експедитивности, као и остварујући стални увид у рад суда као целине, као једну од мера којом би се обезбедио законит, правилан, тачан и благовремен рад суда, извршио анализу организације и резултата рада Управног суда од оснивања до 30.04.2017. године и у мају 2017. године Високом савету судства предложио предузимање хитних мера за побољшање ефикасности и квалитета рада овог суда. Једна од предложених мера је била хитна измена Одлуке о броју судија у судовима тако што би се број судија Управног суда повећао за број одлазећих судија и извршио хитан избор нових судија. **На овај начин савладао би се огроман број заостатака и знатно смањено број од преко 37.000 нерешених предмета у раду са стањем 30.06.2019. године. Такође би се припремио кадар за рад у управним судовима и након реформе. Ово би формира-**

ло и реалнију слику о потребном броју судија приликом увођења вишестепеног управног судства.

Након тога Високи савет судства је изменио Одлуку о броју судија у судовима тако што је број судија у Управном суд повећан за 10. Тако је у Управни суд Одлуком Високог савета судства од 29.12.2017. године⁸ добио 1 судију, док је у току 2018. године по огласу Високог савета Судства од 23.02.2018. године и 25.05.2018. године, ступило на функцију још 12 судија. У току прве половине 2019. године ступило је на функцију још 4 судија по огласу Високог савета судства⁹ од 26.12.2018. године. Очекује се расписивање огласа и избор судија за још 2 судијска места, која ће бити упражњена због одласка судија у пензију до краја године, и наставак сарадње са Високим саветом судства и Министарством правде на реализацији осталих предложених хитних мера.

5. Судијски помоћници и остало судско особље

Систематизација радних места у Управном суду показала се још 2010. године, као недовољна за ефикасну организацију рада суда. Недовољан број судског особља посебно је изражен у погледу судијских помоћника имајући у виду да је **Закључком у Глави 6. тачка 1. подтачка 6. Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018 година**¹⁰, изражен став да је потребно обезбедити да сваки судија има судијског помоћника. У Управном суду је до 07.05.2019. године било укупно 46 судијских помоћника, који су распоређени у судска већа, Припремном одељењу и Одељењу судске праксе. Приликом сачињавања систематизације у оснивању није се имало у виду да се ради о републичком суду, да мора да се предвиди део помоћника за Припремно одељење и део за Одељење судске праксе и да остатак буде број који омогућава да на 1 судију постоји 1 судијски помоћник. Због свега наведеног, нужно је било проширити број извршилаца на радном месту судијски помоћник како би сваки судија имао судијског помоћника и поред тога постојао довољан број судијских помоћника за Припремно и Одељење судске праксе. Како је број судија повећан са 35 у односу на 50, а систематизација броја запослених (судијских помоћника и осталог судског особља) у

⁸ Сл. гласник РС, бр. 119/17

⁹ Службени гласник РС, бр.103/18

¹⁰ Службени гласник РС, бр. 57/13

време рационализације чак смањена за неколико радних места, то је председник суда упутио Министарству правде Предлог за повећање броја запослених изменом постојећег Правилника о систематизацији радних места у Управном суду. Одлуком о изменама Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину¹¹, створили су се услови за проширење извршилачких радних места у Управном суду за још 50 запослених. Правилником о систематизацији радних места у Управном суду од 07.05.2019. године, систематизовано је 30 радних места и утврђен укупан број запослених од 174 и то: 152 државна службеника и 22 намештеника.

III РЕФОРМА УПРАВНОГ СУДСТВА

Оснивање овог суда представља почетак афирмације посебног управног судства која се у највећем броју земаља у Европи догодила у последњих 200 година. Значај квалитетног и ефикасног функционисања управног судства препознат је од стране извршне власти и у задњих неколико година па је Националном стратегијом реформе правосуђа за период од 2013-2018. године и Акционим планом за њено спровођење предвиђено увођење двостепеног управног судства, што је као један од циљева предвиђено и Националном стратегијом развоја правосуђа за период од 2019-2024. године.

Адекватан модел двостепеног управног судства са обезбеђењем довољног броја судија, судијских помоћника и осталих запослених је начин да се осигура ефикасна и квалитетна заштита грађана у управном спору што је у складу и са захтевима који се пред Републику Србију постављају и тек ће бити постављени приликом реализације поглавља 23. за придруживање Европској Унији. Ово тим пре, што Комисија ЕУ испитује степен приближавања државе кандидата за ЕУ на пољу основних начела организације и функционисања јавне управе, а пракса Европског суда показала је да се члан 6. ЕКЉП не ограничава само на грађанске и кривичне поступке, већ се у великој мери односи како на управни поступак тако и на управни спор.

Да би се реформа управног састава спровела на адекватан начин неопходно је било пре свега изменити раније важећи Закон о општем о

---

¹¹ Службени гласник РС, бр.30/19

општем управном поступку¹². Ово је и реализовано па је примена новог ЗУП-а почела 01.06.2017. године. Рад на изменама и допунама Закона о управним споровима, Закона о уређењу судова, Закона о подручјима и седиштима судова и јавних тужилаштва и Закона о судијама¹³ треба да почне до средине 2020. године и очекује се да би реформа управног судства са увођењем вишестепеног судства могла фактички да буде реализована (да нова мрежа управних судова започне са радом) до краја 2024. године.

Као логично и нужно поставиће се питање шта је то адекватни, одговарајући модел управног судства за Републику Србију као и који је то довољан број судија. У овом тренутку, пре него што се формира радна група за измену поменутих закона којима је уређена организација и надлежност Управног суда и заврши рад, неприкладно би било тврдити да је одређени модел најадекватнији. Сматрам да би, у оквиру материјалних могућности државе, један другостепени управни суд са седиштем у Београду и четири првостепена суда у градским центрима у којима се сада налазе седиште и три одељења био модел који би био реално остварив.

Формирањем одељења у Управном суду по територијалном принципу реализован је у пракси принцип да се "суд приближи странкама", односно да се олакша приступ суду. Сигурно је лакше приступити из Рашке или Ужица у Крагујевац него у Београд или из Суботице у Нови Сад, па је оснивање одељења било само прва фаза у остварењу идеје о вишестепеном судству. При томе је неопходно увести у правни систем редовно правно средство против одлука првостепених управних судова (жалба), уз евентуално прописивање и ванредних правних средстава о којима би одлучивао Врховни касациони суд.

Оно што је веома значајно и у чему се не сме поновити грешка из 2009. године је пројектовање потребног броја судија. Уколико се он не одреди правилно неће се постићи ефикасност као један од циљева реформе и наставиће се са заостацима који ће да продужавају време решавања што ће нужно да води плаћању накнада за повреду права за суђење у разумном року. Приликом одређивања неопходног броја судија по нивоима управних судова који буду формирано нужно је да се има у виду: 1) број становника на територији целе државе; 2) број становника на терито-

¹² Службени лист СРЈ, бр.33/97, 31/01 и Службени гласник РС, бр.30/10

¹³ Службени гласник РС, бр.116/08 ... 47/17

рији сваког одељења (будућег управног суда); 3) број предмета-заостатака које новоформиран судови треба да преузму на дан почетка нове надлежности; 4) структура, сложеност и очекивани прилив предмета и тенденција његовог увећања као и 6) норма судија. При свему томе, сасвим је сигурно да ће се приликом рада на реформи појавити и други значајни параметри о којима тек треба да се поведе рачуна. **Према свим условима у којима је Управни суд функционисао од оснивања, сматрам да пројектовани број судија не би смео да буде испод 120.**

Србија је једна од ретких земаља у Европи са једним једноступеним судом који покрива целокупну надлежност у управном спору и пружа заштиту изборног права на свим нивоима. Већина земаља Европе има развијене системе који подразумевају не само вишестепеност, већ и постојање специјализованих управних судова (радни, социјални, фискални, судови за интелектуалну својину), при томе уз број судија који у зависности од броја становника иде од неколико стотина до преко 1000 судија у свим нивоима. У Француској поред првостепених управних судова (више десетина) постоје апелациони управни судови (9) и Државни савет као највиши. У Аустрији поред првостепених управних судова на нивоу покрајина (9) постоје Савезни управни суд и Савезни финансијски суд (оба првостепена у примени савезних прописа) и највиши-Врховни управни суд. У Чешкој Републици постоје првостепени управни судови на нивоу покрајина (13) и Врховни Управни суд као другостепени. У наведеним земљама после уставне жалбе Уставном суду постоји и могућност обраћања судовима у Луксембургу и Стразбуру.

На иницијативу и у организацији Управног суда уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, дана 21. и 22. септембра 2017. године одржана је и Међународна Конференција под називом "Организација и надлежност управног судства", ради упознавања, размене искуства и дискусије о предностима и недостацима управно – судских система Европе. Конференција је окупила представнике управног судства из следећих земаља: Аустрија, Чешка Република, Грчка, Мађарска, Италија, Пољска, Румунија, Словачка и Словенија, као и представнике из Србије - земље домаћина. Учесници су били из судова различите инстанце.

Конференција је била организована у две главне сесије; први дан био је посвећен презентацијама и дискусији на тему: "Предности и недостаци постојећих управно-судских система земаља учесница". Другог

дана, презентације и дискусије су биле фокусиране на тему: "Правна средства у управном спору и предмет управног спора", о чему је било дискусије у оквиру две подсесије (агенда Конференције је у прилогу 2 овог документа). Пре Конференције, учесници су доставили одговоре на упитнике о својим управно-судским системима.

Неке од земаља учесница су у ближој или даљој прошлости прошле кроз реформу управног судства, а неке (Мађарска) почињу да раде у новом реформисаном систему у току 2019. године. Сигурно је да је већина земаља из овог упоредног система значајно богатија од Републике Србије, али у оквиру наших материјалних могућности, треба кренути у припрему реформе и спровести је користећи сва позитивна искуства која су примерена нашем правном систему.

Управни суд ће 28.11.2019. године организовати Конференцију која ће бити посвећена обележавању 150 година од оснивања управног судства, увођења управног спора и 10 година од оснивања Управног суда. Ова историјска прекретница у развоју управног судства у Србији, наступила је доношењем "Намесничког" Устава Краљевине Србије из 1869. године, којим је Државни савет добио надлежност да разматра и решава жалбе против министарских решења у спорним административним питањима док је своју законску дефиницију "административни спор" добио само годину дана касније (1870. године) ступањем на снагу Закона о пословном реду у Државном савету, што несумњиво заслужује посебну пажњу и обележавање.

Могућност коју пружа вишестепено управно судство и довољан број судија је специјализација судија по управним материјама. Такође ново уређење управног судства ће омогућити и неговање посебног управно-судског кадра, с обзиром да Управни суд као републички, једностепени суд, нема могућност пријема приправника. То отежава формирање квалитетног стручног управно-судског кадра, а када буду основани првостепени управни судови са систематизованим бројем приправника моћи ће да се формира кадар од најранијих приправничких дана.

ЗАКЉУЧАК

Оснивање и почетак рада Управног суда представља значајну тековину у историји правног система Републике Србије чиме је остварен квалитет који води правној држави.

Држава је препознала значај управног судства, па је као циљ Националне стратегије реформе правосуђа до 2018. године и Националном стратегијом развоја правосуђа 2019/2024 прописано увођење вишестепеног управног судства због чега је потребно изменити Закон о уређењу судова, Закон о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва, Закон о судијама и Закон о управним споровима тако што ће се:

- 1) формирати одговарајућа мрежа првостепених управних судова са једним другостепеним управним судом и одредити надлежност Врховног касационог суда по ванредним правним средствима;
- 2) прописати редовно правно средство (жалба) против одлука првостепених управних судова;
- 3) одредити довољан број судија свих управних судова, прописати услови за избор на функцију и извршити њихов избор;
- 4) увести специјализација судија према посебним управним материјама.

На овај начин ће рад управног судства да буде ефикаснији и квалитетнији, омогући ће се пружање грађанима делотворне правне заштите, учврстиће се позиција државе у поступку придруживања што ће допринети и већем приливу страних инвеститора, а такође и знатно смањити износи накнада које Република Србија плаћа грађанима због повреде права на суђење у разумном року.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Су III - 20 1/19-1
Дана: 08.01.2019. године
Београд

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС" бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18, 87/18 и 88/2018) и члана 6., 7. и члана 44. Судског пословника ("Сл. гласник РС" бр. 110/09, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15, 113/15, 39/16, 56/16, 77/16, 16/18 и 78/2018) председник суда сачинио је

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УПРАВНОГ СУДА
ПО МАТЕРИЈАМА ЗА ПЕРИОД
од 01. јануара 2018. године до 31. децембра 2018. године**

Статистички подаци о укупним резултатима рада суда су следећи:

- укупан број предмета у раду суда је **56.180**;
- укупан број нерешених предмета на почетку извештајног периода био је **30.754**;
- укупан број примљених предмета је **25.426**;
- укупан број решених предмета је **18.666**;
- укупан број решених старих предмета према датуму иницијалног акта је **5.895**, што чини
  - 31,58% од укупног броја решених предмета;
  - мериторно је решено **18.153** предмета, што чини 97,25% од укупног броја решених предмета;

- укупан број нерешених предмета на крају извештајног периода је **37.514**;
- број нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта је **5.149**;
- савладавање прилива је **73,41%**;
- проценат решених предмета у односу на укупан број предмета је **33,23 %**;
- укупан квалитет у односу на укупан број решених предмета је **99,90 %**;
- просечан прилив предмета по судији је **64,21**;
- просечан број решених предмета по судији је **47,14**;
- просечан број предмета у раду по судији на крају извештајног периода је **1042,06**;
- просечан број старих предмета према датуму иницијалног акта по судији је **143,03**.

Статистички подаци о резултатима рада суда по материјама

"У" материја - суд је на почетку 2018. године имао 29.852 нерешена предмета, у току године је примио 23.529 предмета, од чега нових 23.404 предмета, те је у овом периоду имао укупно у раду 53.381 предмет. Током извештајног периода укупно је решено 16.802 предмета, од чега мериторно 16.413 предмета, а на други начин 389 предмета, на крају остало је 36.579 нерешених предмета. У овој материји суд је на почетку извештајног периода имао 3.663 нерешених старих предмета. У току извештајног периода решено је 5.793 старих предмета према датуму иницијалног акта, на крају остало је 5.059 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 36 судија.

"Ув" материја - суд је на почетку 2018. године имао 248 нерешених предмета, током посматраног периода је примљено 634 предмета, те је укупно у раду било 882 предмета. Током посматраног периода, укупно је решено 604 предмета, од чега мериторно 598, на други начин 6 предмета, на крају је остало нерешених 278 предмета. У овој материји суд је имао 1 нерешени стари предмет према датуму

иницијалног акта на почетку 2018. године. Решено је 8 старих предмета, нема нерешених старих предмета. У овој материји поступало је 15 судија.

"Уж" материја - суд је на почетку 2018. године имао 11 нерешених предмета, примљено је 208 предмета, те је укупно у раду имао 219 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 217 предмета, мериторно је решено 211 предмета, на други начин 6, остало је нерешено 2 предмета. У овој материји суд није имао нерешених старих предмета на почетку 2018. године. У овој материји поступало је 32 судија.

"Уи" материја - суд је на почетку 2018. године имао 316 нерешених предмета, примљено је 335 предмета, те је укупно у раду имао 651 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 312 предмета, од чега мериторно 306, а на други начин 6. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2018. године 23 стара предмета према датуму иницијалног акта. У току извештајног периода решено је 37 старих предмета, а на крају остало је нерешено 40 старих предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 36 судија.

"Уо" материја - суд на почетку 2018. године није имао нерешених предмета, примио је 121 предмет, те је укупно у раду било 121 предмет. Укупно је решено 120 предмета, мериторно 113 предмета и 7 предмета на други начин, остао је 1 нерешен предмет. У овој материји је поступало 36 судија. Није било старих предмета.

"Уп" материја - суд је на почетку 2018. године имао 178 нерешених предмета, примљено је 89 предмета, те је укупно у раду имао 267 предмета. Током посматраног периода укупно је решен 121 предмет, од чега мериторно 119, а на други начин 2, остало је нерешено 146 предмета. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2018. године 25 старих предмета. У току извештајног периода решено је 39 старих предмета, а на крају је остало нерешено 33 стара предмета. У овој материји поступало је 34 судија.

"Ур" материја - суд је на почетку 2018. године имао 126 нерешених предмета, у извештајном периоду примио је 145 предмета, те је укупно у раду имао 271 предмета. Укупно је решено 162 предмета, од чега мериторно 121, а на други начин 41 предмет. Почетком 2018. године суд је имао 12 нерешених старих предмета. На крају остало је нерешено

17 старих предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 34 судија.

"Р4 у" материја – суд је на почетку 2018. године имао 23 нерешена предмета, примљено је 353 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 320 предмета, од чега мериторно 264, а на други начин 56, остало је нерешено 56 предмета. У овој материји поступао је 1 судија.

**Просечан месечни прилив предмета по судији
у извештајном периоду**

"У"	59,42
"УВ"	3,84
"У-уз"	0,27
"Уж"	0,59
"Уи"	0,85
"Уо"	0,31
"Уп"	0,24
"Ур"	0,39
"Р4 у"	32,09

**Просечан број месечно решених предмета по судији
у извештајном периоду**

"У"	42,43
"УВ"	0,62
"У-уз"	0,18
"Уж"	0,62
"Уи"	0,79
"Уо"	0,30
"Уп"	0,32
"Ур"	0,43
"Р4 у"	29,09

**Просечно трајање решених предмета у извештајном периоду
према датуму пријема**

"У"	556,90
"УВ"	153,30
"У-уз"	182,10
"Уж"	19
"Уи"	341,4
"Уо"	16,2
"Уп"	528,10
"Ур"	326,50
"Р4 у"	46,60

**Просечан број предмета у раду по судији
на крају извештајног периода**

"у"	1016,18
"УВ"	18,53
"У-уз"	1,00
"Уж"	0,06
"Уи"	9,42
"Уо"	0,03
"Уп"	4,29
"Ур"	3,21
"Р4 у"	56,00

**Просечно трајање нерешених предмета на дан 31.12.2018. године
према датуму пријема**

"У"	388,30
"УВ"	157,20
"У-уз"	165,80
"Уж"	9,00

"Уи"	340,70
"Уо"	12,00
"Уп"	461,70
"Ур"	329,30
"Р4 у"	39,70

У 2018. години у Управном суду је било 363 одлуке разматрано по захтеву за преиспитивање судске одлуке, од чега је 341 одлука Управног суда потврђена од стране Врховног касационог суда што је 93,94 % разматраних одлука, 7 одлука је преиначено што је 1,93 % разматраних одлука, 3 одлуке су делимично преиначене односно делимично укинута што је 0,83% од укупно разматраних одлука, а 12 одлука је укинута и предмети враћени на поновни поступак, што је 3,31 % разматраних одлука. Укупан квалитет рада суда је од 99,90 % у односу на укупан број урађених одлука.

У 2018. години 139 одлука Управног суда по приговору на суђење у разумном року је разматрано по жалби пред Врховним Касационим судом, од чега је 131 одлука потврђена, што је 94,24 % разматраних одлука, 3 одлуке су преиначене што је 2,16% разматраних одлука, 3 одлуке су делимично преиначене што је 2,16% разматраних одлука и 2 одлуке су укинута што је 1,44% укупно разматраних разматраних одлука.

На име накнаде због повреде права на суђење у разумном року Управни суд је у периоду од 01.01.2018. до 31.12.2018. године исплатио укупно 20.076.951,93 динара.

АНАЛИЗА

У 2018. години у Управном суду поступало је укупно 36 судија у материјама "У", "У-уз", "Ув", "Уж", "Ui", "Уо", "Уп", "Ур", "Уип" и "Р4 у".

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2018. годину Су I-2 173/17-1 од 27.11.2017. године, извршена је релокација судија које су поступале у седишту и одељењима Управног суда тако да је у седишту суда поступало 21 судија, у Одељењу Управног суда у Новом Саду 8 судија, у Одељењу Управног суда у Крагујевцу 6 судија и Одељењу

Управног суда у Нишу 4 судија. Судије Управног суда су у јануару 2018. године имале у раду просечно по 695 предмета.

Током 2018. године на судијску функцију у Управном суду ступиле су судије:

- Судија Јелица Пајовић на 8. Свечаној седници свих судија Управног суда дана 15.01.2018. године.

- Судија Снежана Алексић на 10. Свечаној седници свих судија Управног суда дана 31.07.2018. године.

- Судије Тија Бошковић, Зорана Брајовић, Јелена Искић, Наташа Малинић, Сандра Пауновић, Бисерка Савић, Мира Стевић Капус, Биљана Стојановић и Радмила Симић на 11. Свечаној седници свих судија Управног суда дана 17.09.2018. године.

- Судије Ксенија Ивановић и Драгана Максимовић на 12. Свечаној седници свих судија Управног суда дана 27.12.2018. године.

У 2018. години дошло је и до смањења броја судија Управног суда. Судија Мирјана Вулић преминула је 19.03.2018. године. Судије Душанка Марјановић, Владан Станојев, Љиљана Максимовић и Љиљана Петровић остварили су право на пензију, судија Гордана Џакула је Одлуком Високог савета судства упућена у Врховни касациони суд од 01.12.2018. године, тако да је у годишњем извештајном периоду у Суду поступало **36** судија и то: у Седишту 21 судија, у Одељењу Управног суда у Новом Саду 7 судија, у Одељењу Управног суда у Крагујевцу 4 судија и Одељењу Управног суда у Нишу 4 судија. Судије Управног суда су у децембру 2018. године имале у раду просечно по 1042,06 предмета.

Судија Јелена Ивановић ступила је на функцију председника Управног суда на 9. Свечаној седници свих судија Управног суда дана 28.06.2018. године.

Пријем странака у 2018. години вршиле су судије Жељко Шкорић, Весна Лазаревић, Павел Јонаш и Гордана Гајић Салзбергер.

II

Имајући у виду да је на дан 01.01.2018. године суд имао укупно 30.754 нерешених предмета од чега старих предмета 3.724, што чини

12,11% од укупног броја нерешених предмета у свим материјама у којима суд поступа, као и да је на дан 20.01.2018. године било у раду 9.479 предмета са иницијалним актом из 2016. године, који би до краја 2018. године постали "стари" што је укупно потенцијално чинило 13.201 стари предмет, председник суда је у циљу благовременог обављања послова у суду са Измењеним јединственим програмом решавања старих предмета у Републици Србији Врховног касационог суда, Законом о уређењу судова, Законом о судијама и Судским пословником, као и у циљу поштовања рокова прописаних законима, донео Програм решавања старих предмета за 2018. годину Су I-2 35/18 од 26.01.2018. године.

У имплементацији Програма примењене су мере и технике за успешније решавање старих предмета и спречавање њиховог настанка радом на убрзању судских поступака.

Кроз реализацију Програма решавања старих предмета за 2018. годину предузете су мере и технике које су имале за циљ решавање старих предмета и спречавање њиховог настанка и то: стари предмети добили су приоритетни значај и решавали су се по хронолошком реду завођења осим када се радило о хитним предметима у складу са законом или одлуком председника суда који су добили посебан приоритет у решавању; идентификоване су групе предмета (царински, порески и остали основи) са иницијалним актом из 2016. и 2017. године (по тужиоцу и туженом), и задужена судска већа за израду одлука у најстаријим предметима сваке групе ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи; формиран је Тим за смањење броја старих предмета који је пратио спровођење овог Програма и предузимао мере за његово благовремено извршавање и расправљао о проблемима у решавању старих предмета према утврђеној динамици решавања старих предмета; статистичар суда водио је посебну евиденцију о кретању најстаријих и старих предмета и председнику суда достављао извештаје почетком сваке радне недеље, док је члановима тима једном месечно и на крају тромесечја, достављао извештај о старим предметима суда и по судији, уз списак старих предмета. Такође, Писарница суда је сваком судији појединачно, путем службене електронске поште, према извештајним кварталима, који су предвиђени Јединственим програмом решавања старих предмета, достављала списак старих предмета по хронолошком реду, укључујући

број предмета, тужиоца, туженог, основ спора, датум када је предмет заведен у суду и датум иницијалног акта.

Програмом је предвиђено да ће судије просечно месечно решавати најмање по 30 старих предмета, односно предмета који до краја тог кварталног периода постају стари. Председници већа су у складу са Програмом решавања старих предмета за 2018. годину, израдили појединачне програме већа за решавања старих предмета и доставили ове програме председнику суда до 12.02.2018. године.

Председник суда је са председницима већа одржавала колегијуме сваког другог понедељка у месецу ради анализе резултата спровођења Програма решавања старих предмета за 2018. годину и о томе је састављан записник, сем у случају када је одржавана седница свих судија на којој је та анализа вршена.

Спроведене мере и технике у оквиру Програма решавања старих предмета дале су значајне резултате у решавању старих предмета према редоследу пријема и убрзању судског поступка у циљу спречавања настанка старих предмета, имајући у виду да је у извештајном периоду укупно решено 8.413 старих предмета и предмета који би до краја 2016. године постали стари, од чега 1 предмет из 2003. године, 1 предмет из 2009. године, 11 предмета из 2010. године, 3 предмета из 2011. године, 5 предмета из 2012. године, 16 предмета из 2013. године, 290 предмета из 2014. године, 2.904 предмета из 2015. године и 5.182 предмета из 2016. године што је 45,07 % од укупног броја решених предмета.

У Управном суду је на дан 31.12.2018. године, остало нерешено на крају 5.149 старих предмета према датуму иницијалног акта и то: 1 предмет са иницијалним актом из 2009. године, 2 предмета са иницијалним актом из 2010. године, 1 предмет са иницијалним актом из 2012. године, 3 предмета са иницијалним актом из 2013. године, 13 предмета са иницијалним актом из 2014. године, 550 предмета са иницијалним актом из 2015. године и 4.579 предмета са иницијалним актом из 2016. године што чини 13,73 % у односу на укупан број нерешених предмета на крају извештајног периода. Предмети са иницијалним актом из 2009., 2010., 2012. и 2013. године, формиран су по доношењу одлука Уставног суда којима се усваја уставна жалба, поништава одлука Управног суда и налаже доношење нове одлуке, а и доношењем решења о наставку поступка из прекида.

III

Специфичност у раду Управног суда и даље представља чињеница да скоро половина предмета захтева поступање у врло кратким роковима.

Предмети у управном спору који се сматрају нарочито хитним су предмети у којима су законом прописани рокови за поступање или је природа управне ствари таква да захтева нарочито хитно поступање, док су хитни предмети они који су посебним законом одређени као хитни. У зависности од наведеног, Управни суд на предмете ставља ознаку "нарочито хитно", "радни спор" (врста хитног спора) или "хитно". Нарочито хитни и хитни предмети су: заштити изборног права; изменама у бирачком списку; захтеву за одлагање извршења управног акта; престанку и потврђивању мандата; заштити конкуренције; заштити узбуњивача; заштити права на суђење у разумном року; праву на јавно окупљање; смештају странца у прихватилиште; информацијама од јавног значаја; враћању одузете имовине и обештећењу; пензије/инвалиднине; социјалне новчане накнаде; старатељство/хранитељство; радни спор. Предмети који носе ознаку "нарочито хитно" износе се у рад, након завођења, судији известиоцу ради давања налога за хитно спровођење претходног поступка и предузимања свих мера за доношење одлуке у прописаном року. Предмети са ознаком "хитно" се након завођења износе Припремном одељењу, које је дужно да спроведе претходни поступак без одлагања.

У извештајном периоду од 01.01.2018. до 31.12.2018. године примљено је укупно **8.702** предмета са ознакама "нарочито хитно", "радни спор" и "хитно", **што чини 34,22 %** од укупног броја примљених предмета у извештајном периоду.

IV

Сваке године надлежност Управног суда се проширује посебним законима из различитих управних области, па је и у 2018. години постојећа надлежност Управног суда увећана доношењем више закона (**36**) којима је прописана надлежност Управног суда у поступању, и то:

- Закон о азилу и привременој заштити ("Службени гласник РС" бр. 24/18 од 26.03.2018. године);

- Закон о странцима ("Службени гласник РС" бр. 24/18 од 26.03.2018. године);
- Закон о граничној контроли ("Службени гласник РС" бр. 24/18 од 26.03.2018. године);
- Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова ("Службени гласник РС" бр. 24/18 од 26.03.2018. године);
- Закон о националном ДНК регистру ("Службени гласник РС" бр. 24/18 од 26.03.2018. године);
- Закон о јединственом матичном броју грађана ("Службени гласник РС" бр. 24/18 од 26.03.2018. године);
- Закон о посебним условима за реализацију пројеката изградње станова за припаднике снага безбедности ("Службени гласник РС" бр. 41/18 од 31.05.2018. године);
- Закон о железници ("Службени гласник РС" бр. 41/18 од 31.05.2018. године);
- Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водова ("Службени гласник РС" бр. 41/18 од 31.05.2018. године);
- Закон о путевима ("Службени гласник РС" бр. 41/18 од 31.05.2018. године);
- Закон о безбедности у железничком саобраћају ("Службени гласник РС" бр. 41/18 од 31.05.2018. године);
- Закон о интероперабилности железничког система ("Службени гласник РС" бр. 41/18 од 31.05.2018. године);
- Закон о централној евиденцији стварних власника ("Службени гласник РС" бр. 41/18 од 31.05.2018. године);
- Закон о војном образовању ("Службени гласник РС" бр. 36/18 од 10.05.2018. године);
- Закон о производњи и промету наоружања и војне опреме ("Службени гласник РС" бр. 36/18 од 10.05.2018. године);
- Закон о Националном оквиру квалификација Републике Србије ("Службени гласник РС" бр. 27/18 од 06.04.2018. године);

- Закон о уџбеницима ("Службени гласник РС" бр. 27/18 од 06.04.2018. године);
- Закон о просветној инспекцији ("Службени гласник РС" бр. 27/18 од 06.04.2018. године);
- Закон о електронској управи ("Службени гласник РС" бр. 27/18 од 06.04.2018. године);
- Закон о националној инфраструктури геопросторних података ("Службени гласник РС" бр. 27/18 од 06.04.2018. године);
- Закон о Централној евиденцији стварних власника ("Службени гласник РС" бр. 41/18 од 31.05.2018. године);
- Закон о ратним меморијалима ("Сл. гласник РС", бр. 50/18 од 29.06.2018. године);
- Закон о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима ("Сл. гласник РС", бр. 50/18 од 29.06.2018. године);
- Закон о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", бр. 47/18 од 20.06.2018. године);
- Закон о људским ћелијама и ткивима ("Сл. гласник РС", бр. 57/18 од 25.07.2018. године);
- Закон о пресађивању људских органа ("Сл. гласник РС", бр. 57/18 од 25.07.2018. године);
- Закон о професијама од посебног интереса за Републику Србију и условима за њихово обављање ("Сл. гласник РС", бр. 73/18 од 29.09.2018. године);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Сл. гласник РС", бр. 87/18 од 13.11.2018. године);
- Закон о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције ("Сл. гласник РС", бр. 87/18 од 13.11.2018. године);
- Закон о критичној инфраструктури ("Сл. гласник РС", бр. 87/18 од 13.11.2018. године);

- Закон о добровољном ватрогаству ("Сл. гласник РС", бр. 87/18 од 13.11.2018. године);
- Закон о заштити података о личности ("Сл. гласник РС", бр. 87/18 од 13.11.2018. године);
- Закон о бесплатној правној помоћи ("Сл. гласник РС", бр. 87/18 од 13.11.2018. године);
- Закон о лобирању ("Сл. гласник РС", бр. 87/18 од 13.11.2018. године);
- Закон о Централном регистру обавезног социјалног осигурања ("Сл. гласник РС", бр. 95/18 од 08.12.2018. године);
- Царински закон ("Сл. гласник РС", бр. 95/18 од 08.12.2018. године);
- Закон о царинској служби ("Сл. гласник РС", бр. 95/18 од 08.12.2018. године).

V

Највећи број предмета у раду Управног суда чине предмети из "У" материје, којих је на почетку 2018. године било укупно 29.852, а у периоду од 01.01.2018. до 31.12.2018. године примљено је 23.529 од чега нових 23.404 предмета, тако да је укупно у раду у "У" материји 53.381 предмет.

У "У" материји у 2018. години укупно је решено 16.802 предмета, од чега мериторно 16.413 а на други начин 389 предмета, на крају је остало 36.579 нерешених предмета. У овој материји суд је на почетку године имао 3.663 нерешена стара предмета. У току извештајног периода решено је 5.793 старих предмета, а на крају је остало 5.059 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта.

VI

Управни суд поступа и у предметима заштите изборног права који се воде у уписницима "Уж" и "Уип". На почетку 2018. године у уписнику "Уж" било је нерешених 11 предмета, примљено је 208 предмета, тако да је укупно у раду било 219 предмет. Решено је 217 предмета, од чега 211 мериторно.

У току извештајног периода расписани су и одржани избори за: одборнике Скупштине града Београда; одборнике Скупштине општине Аранђеловац; одборнике Скупштине општине Бор; одборнике Скупштине градске општине Севојно; одборнике Скупштине општине Смедеревска Паланка; чланова савета месних заједница на територији града Лесковца; чланова савета месних заједница на територији града Шапца; чланова савета месних заједница на територији града Зајечара; чланова савета месних заједница општине Бујановац, за чланове националних савета националних мањина; за одборнике Скупштине општине Лучани и Скупштина општина Кула, Кладово и Дољевац.

Због савладавања повећаног обима посла и поступања у кратким роковима по "нарочито хитним" предметима заштите изборног права и потребе обављања послова свог радног места ван радног времена, одређена је приправност током трајања изборног поступка.

Приправност је одређивана за минималан број судија и судског особља имајући у виду прилив "Уж" предмета – заштита изборног права, потребу савладавања повећаног обима посла, извршавања послова свог радног места ван радног времена као и ради предузимања радњи које не трпе одлагање имајући у виду одредбе члана 97. Закона о избору народних посланика и члана 54. Закона о локалним изборима.

Такође, због поступања по предметима заштите изборног права а поводом одржавања избора за чланове националних савета националних мањина измештене су судије из Одељења суда у Нишу и Крагујевцу у Београд у периоду од 04.11.2018. до 11.11.2018. године.

У уписнику "Уип" на почетку 2018. године није било нерешених предмета. Током извештајног периода није примљен ниједан предмет.

У циљу благовременог и потпуног информисања јавности анонимизиране одлуке суда у предметима заштите изборног права, објављене су на званичној интернет презентацији Управног суда.

VII

Имајући у виду да је одредбом чл. 23. Закона о управним споровима прописано да суд може одложити извршење коначног управног акта до доношења судске одлуке поступајући по захтеву који је поднет уз тужбу и у току поступка по тужби или изузетно и пре

подношења тужбе, захтеви за одлагање извршења коначног управног акта завођени су у уписник "У" или "Уо" и решавани у року од 5 дана. У извештајном периоду од 01.01.2018. до 31.12.2018. године у Управном суду је примљено укупно 731 захтев за одлагање и то:

- "У" уписник 610 захтева;
- "Уо" уписник 121 захтев.

VIII

У 2018. години у седишту и одељењима Управног суда су усмене јавне расправе одржане у 1.089 предмета, одложене у 141 предмета и отказане у 46 предмета.

У извештајном периоду у седишту и одељењима Управног суда одржане су и нејавне седнице у 17.531 предмету.

IX

Управни суд је од 01.01.2018. до 31.12.2018. године одржао 5 Свечаних седница свих судија и 12 Седница свих судија на којима је разматрао извештаје о раду, проблеме у функционисању рада суда, разматрао спорна правна питања и заузимао правне ставове. На Седницама свих судија, утврђено је више правних ставова.

X

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2018. годину Су I-2 173/17-1 од 27.11.2017. године, одређено је да се Одељење судске праксе организује у седишту Управног суда. За судије Одељења судске праксе одређени су судија Душанка Марјановић, председник Одељења, судија Гордана Цакула, заменик председника Одељења, судија Љиљана Максимовић, судија Деса Симић, судија Љиљана Петровић, судија Радојка Маринковић, судија Биљана Шундерић и судијски помоћници Вукица Латиновић, Зорана Брајовић, Драгица Вранић, Љиљана Петровић и Ксенија Ивановић. Судијски помоћник, виши судијски сарадник Мира Стевић Капус, распоређена је у Одељење судске праксе Изменом годишњег распореда послова Управног суда за 2018. годину Су I-2 2/18-1 од 12.01.2018. године. Изменом годишњег распореда послова Управног суда за 2018. годину Су I-2 107/18-1 од 31.07.2018. године за судије Одељења судске праксе одређени су: судија Гордана Цакула, председник

Одељења, судија Љиљана Максимовић, заменик председника Одељења, судија Деса Симић, судија Љиљана Петровић, судија Радојка Маринковић, судија Биљана Шундерић. Изменом годишњег распореда послова Управног суда за 2018. годину Су I-2 149/18-1 од 17.09.2018. године за судије Одељења судске праксе одређени су: судија Гордана Цакула, председник Одељења, судија Љиљана Максимовић, заменик председника Одељења, судија Радојка Маринковић, заменик председника Одељења, судија Љиљана Петровић, судија Томислав Медвед, судија Гордана Сукновић Бојација и судијски помоћници Вукица Латиновић, Драгица Вранић, Љиљана Петровић, Ксенија Ивановић, Татјана Попара и Елена Петровић. Изменом годишњег распореда послова Управног суда за 2018. годину Су I-2 177/18-1 од 06.12.2018. године за судије Одељења судске праксе одређени су: судија Радојка Маринковић, председник Одељења, судија Томислав Медвед, први заменик председника Одељења, судија Вера Маринковић, други заменик председника Одељења, судија Гордана Сукновић Бојација, судија Олга Петровић, судија Маријана Тафра Мирков.

У Одељењу судске праксе воде се општи и посебан регистар судске праксе. У општем регистру судске праксе евидентирају се одлуке Уставног суда и Европског суда за људска права које се односе на управну материју и одлуке Врховног касационог суда донете по ванредним правним средствима против одлука Управног суда. У посебном регистру судске праксе евидентирају се утврђени правни ставови, усвојена правна схватања изражена у пресудама овога суда (сентенце) и закључци.

Управни суд је у складу са дописом Врховног касационог суда I Су-1 бр. 140/2016 од 26.10.2016. године формирао Регистар правноснажних пресуда Управног суда у којима се суд позвао на одредбе Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, као и посебну Евиденцију пресуда и одлука у којима су у образложењу наведени ставови усвојени у пракси Европског суда за људска права. Управни суд се у извештајном периоду позвао у 52 своје пресуде на ставове усвојене у пракси Европског суда за људска права.

Судијама и судијским помоћницима достављају се путем службеног e-maila :

- прописи од значаја за рад Управног суда који се објављују у Службеном гласнику;
- одлуке Врховног касационог суда које се односе на управну материју;
- одлуке Уставног суда које се односе на управну и грађанску материју;
- одлуке Европског суда за људска права које се односе на управну материју;
- сентенце, приговори на сентенце, обавештења да на сентенце није било приговора, као и обавештења о повлачењу сентенце или приговора;
- верификовани правни ставови.

Одлуке овога суда изабране од стране Одељења судске праксе, а нарочито оне са којима стручна и шира јавност има посебан интерес да се упозна, као и правни ставови и сентенце, објављују се анонимизирани на званичној интернет презентацији суда у оквиру наслова "Судска пракса", што је посебно битно за уједначавање судске праксе и за предвидивост успеха у евентуалном управном спору.

Седнице Одељења судске праксе одржавале су се сваког другог понедељка у месецу или по потреби, на којима се водио записник, док су се састанци председника Одељења, заменика председника Одељења са судијским помоћницима који су распоређени у Одељењу судске праксе, одржавали сваког понедељка.

На седници и састанцима Одељења судске праксе расправљала су се спорна питања, утврђивали се и припремали предлози о питањима из судске праксе који су се износили на Седницу свих судија ради заузимања одређеног става у циљу уједначавања судске праксе.

Председник суда је преко Припремног одељења и Одељења судске праксе вршио идентификацију групе предмета према тужиоцу и туженом органу и задуживао судска већа за израду "пилот" одлука ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи. На тај начин идентификована је 91 група са 1.111 предмета из 2017. године.

У Одељењу судске праксе Управног суда, у извештајном периоду поступало је 6 судијских помоћника који су у извештајном периоду

прегледали 21.471 предмет, док је остало непрегледано укупно 161 предмет.

XI

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2018. годину Су I-2 173/17-1 од 27.11.2017. године, одређено је да се Припремно одељење организује у седишту Управног суда. За судије Припремног одељења одређени су судија Стево Ђурановић, надзорни судија, судија Ружа Урошевић, заменик надзорног судије и три судијска помоћника - виша саветника Александра Гвозденовић, Небојша Ђојбашић и Александра Маркићевић.

У складу са Протоколом о сарадњи закљученим између Управног суда и Правосудне академије Су I-1 27/17 од 09.03.2017. године, у раду Припремног одељења у извештајном периоду је учествовало четворо полазника Правосудне академије.

Судијски помоћници у Припремном одељењу су у извештајном периоду са уписника примили укупно 10.812 предмета, урадили укупно 10.844 предмета, примили из већа 7.913 предмета и урадили 8.341 предмета.

XII

У периоду од 01.01.2018. до 31.12.2018. године у Управном суду поступало је укупно 36 судијских помоћника распоређених у 14 већа у седишту и одељењима Управног суда, који су израдили 21.640 нацрта судских одлука. Један судијски помоћник налазио се на породилском боловању.

У складу са Протоколом о сарадњи закљученим између Управног суда и Правосудне академије Су I-1 27/17 од 09.03.2017. године, у раду у оквиру судских већа у извештајном периоду је учествовало четворо полазника Правосудне академије, један у Седишту суда и троје у Одељењу суда у Новом Саду.

XIII

У периоду од 01.01.2018. до 31.12.2018. године примљено је укупно 368 притужби на рад суда, које су заведене у уписник Су VI и

2.260 ургенција, које су заведене у Су VIII. На све притужбе и ургенције у законском року је одговорено надлежним органима и странкама. По притужбама и ургенцијама поступала је председник суда судија Јелена Ивановић, којој су у обављању ових послова помагали секретар суда Данијела Дупор и судијски помоћник - виши саветник Гордана Војновић (од 17.09.2018.).

XIV

По приговорима ради убрзања поступка одлучивали су председник суда, судија Јелена Ивановић и судија Гордана Богдановић, којима су у обављању ових послова помагали судијски помоћник - виши саветник Мирјана Савић, до 11.06.2018. године, од 11.06.2018. године у обављању ових послова помагали су судијски помоћник - виши саветник Гордана Војновић (до 21.09.2018.), судијски помоћник - виши саветник Ивана Гулан Радосављевић и од 21.09.2018. године судијски помоћник - виши саветник Јелена Драгојловић.

У извештајном периоду примљено је укупно 353 предмета и решено 320 предмета.

XV

По захтевима за приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности одлучивала је судија Биљана Тамбурковски Баковић, којој је у обављању ових послова помагала портпарол суда виши саветник Милка Бабић, а у њеном одсуству од 07.05.2018. године и судијски помоћник – самостални саветник Ана Ковачевић.

У извештајном периоду примљено је и одговорено на укупно 135 захтева за приступ информацијама од јавног значаја. На све захтеве одговорено је у законском року.

XVI

Управни суд је у сарадњи са Министарством правде учествовао у изради пројекта еСуд. Пројекат еСуд је намењен искључиво за електронску комуникацију између суда и странака, кроз међусобну размену поднесака, дописа и одлука суда, као и могућност странака да имају непосредан увид у свој предмет у електронском облику. Управни суд је први и за сада једини суд у Републици Србији у којем је у примени

еСуд. Имплементација програма извршена је током јуна/јула 2018. године, а рада суда са странкама кроз еСуд почео је 06.08.2018. године. Представници Управног суда у радној групи били су судија Стево Ђурановић, секретар суда Данијела Дупор, системадминистратор Миле Доброта и управитељ писарнице Дејан Ђурић.

XVII

Управни суд је Радној групи за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ставио примедбе на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (Су I-2 63/18-1 од 19.04.2018. године). Радну групу су чинили: судија Биљана Тамбурковски Баковић, председник, судија Никола Китаровић и портпарол суда Милка Бабић, чланови.

XVIII

У примени Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Службени гласник Републике Србије" бр. 40/15) вршилац функције председника Управног суда прегледом задужења и експедитивности, као и остварујући стални увид у рад суда као целине, за период јануар 2010 - јануар 2018. године, као једну од мера којом би се обезбедио законит, правилан, тачан и благовремени рад суда, извршила је анализу организације и резултата рада Управног суда у наведеном периоду, на основу чега је упутила Министарству правде предлог за измене и допуне Закона о заштити права на суђење у разумном року (Су I-1 53/18 од 28.05.2018. године).

XIX

Управни суд је Министарству државне управе и локалне самоуправе доставило Предлог за унапређење текста Нацрта Закона о изменама и допунама о државним службеницима и Предлог за унапређење текста Нацрта Закона о платама државних службеника и намештеника, Су I-2 88/18 од 25.07.2018. године. Радну групу су чинили: судија Стево Ђурановић, председник, секретар суда Данијела Дупор, виши саветник Мира Стевић Капус, виши саветник Тија Бошковић, виши саветник Тајјана Попара и виши саветник Елена Петровић, чланови.

XX

Председник Управног суда је одлуком Су I-2 113/18 од 30.07.2018. године одредио Радну групу за давање мишљења, сугестија и примедби на Нацрт Закона о бесплатној правној помоћи, на основу које је Радна група припремила мишљење, сугестије и примедбе на Нацрт Закона о бесплатној правној помоћи. Радну групу су чинили: судија Стево Ђурановић, председник, судија Љиљана Максимовић и судија Гордана Гајић Салзбергер, чланови.

XXI

Управни суд Републике Србије, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, у 2018. години, спровео је Пилот пројекат "Унапређење и уједначавање судске праксе Управног суда", почев од 15.10.2018. године. Пројектом су ангажовани експерти и лица која су им помагала у раду, како би омогућили несметано пуњење јавне базе судских одлука која за крајњи циљ има пружање делотворније и ефикасније заштите права у управном спору, омогућавање предвидивости исхода управног спора и повећање нивоа правне сигурности.

Општи циљ Пројекта је био подршка квалитетнијем и ефикаснијем раду Управног суда, транспарентности његовог рада, успостављању делотворне управно-судске заштите грађана, као и усаглашавању са основним принципима европског административног простора.

У складу са предлогом пројекта, задато је да експерти прегледају одлуке из осам основа спора, који су од значаја за ширу јавност. Првом експерту, бившем председнику Одељења судске праксе Управног суда, судији у пензији Душанки Марјановић додељено је да прегледа одлуке са основом спора: заштита конкуренције, држављанство, образовање и самовласно заузеће. Другом експерту, бившем члану Одељења судске праксе, судији у пензији Љиљани Максимовић додељено је да прегледа одлуке са основом спора: азил, интелектуална својина, матичне књиге и старатељство. Експерти су припремљене одлуке прегледали и одабирали на основу следећих критеријума: да ли се у задатим одлукама изражавају правни ставови и схватања Управног суда усвојени на седницама свих судија; да ли су одлуке од интереса да јавност зна за њих из области актуелних друштвених дешавања; одлуке у окончаним управним

споровима из задатих управних области које ће пружити могућност да се предвиди исход управног спора пре подношења тужбе на основу истог чињеничног и правног основа. Приликом прегледа одлука експерти су дали и препоруке за детаљнију класификацију основа спора.

У оквиру Пројекта је вршен је преглед одлука Управног суда и процена по задатим критеријумима да ли су погодне да се објављују у јавној бази судске праксе. За ову активност ангажовани су Иван Вулић и Биљана Корићанац која су састављала списак одлука по задатим основима спора, вршили проверу да ли је подношен захтев за ванредно преиспитивање судске одлуке Врховном касационом суду или уставна жалба Уставном суду и какве су одлуке по њима донете. Поред достављања наведених података, лица која су помагала експертима у раду, похрањивала су одлуке у електронској верзији са списка и достављала их експертима на преглед, а након извршеног одабира од стране експерата, вршили су анонимизацију одабраних одлука.

Имајући у виду да су планирани резултати рада ангажованих лица на пилот Пројекту "Унапређење и уједначавање судске праксе Управног суда", остварени по динамици рада и у року који је утврђен, те да се одабране одлуке налазе у интерној и екстерној бази судске праксе Управног суда, **у потпуности су остварени очекивани резултати који су у овој фази пилот пројекта били планирани**. Екстерна база судске праксе Управног суда је у кратком року похрањена са укупно **343** анонимизираних одлука суда од укупно од стране експерата прегледаних **1.475** одлука, при чему је од стране ангажованих лица прегледано **1.767** одлука по обрађеним основима спора, предложена је листа нових подоснова спора и остварена веома корисна стручна посета портпарола и системадминистратора Државном савету Краљевине Белгије.

У реализацији Пилот пројекта "Унапређење и уједначавање судске праксе Управног суда", учествовали су и запослени у Управном суду: портпарол суда Милка Бабић, саветник за међународну сарадњу Ивана Ковачевић, системадминистратор Миле Доброта и информатичар Марко Матић.

XXII

Вршилац функције председника Управног суда је на основу члана 52. Закона о уређењу судова, члана 57.- 61. Судског пословника и одредби

Комуникационе стратегије Високог савета судства 2013. године, донела План за повећање поверења јавности у рад суда Су I-1 48/18 од 16.05.2018. године.

У оквиру реализације Плана за повећање поверења јавности у рад суда организован је:

ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА ЗА СТУДЕНТЕ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Студенти Правног факултета Универзитета у Београду посетили су Управни суд дана 08. маја 2018. године. Након уводног обраћања председника суда, студенти су имали прилику да присуствују усменим јавним расправама, а након тога су судија Зорица Китановић и судија Стево Ђурановић упознали студенте са начином рада суда, организацијом, надлежношћу, предметом управног спора, правилима поступка, одлукама које суд доноси, Информатором о раду суда, Извештајима о раду суда, апликацијом еСуд, као и начином предаје Управном суду тужбе и других поднесака у облику електронског документа.

Управни суд ће наставити да ради на повећању поверења јавности у рад суда организацијом Дана отворених врата и организацијом посета студената Правних факултета.

XXIII

ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА – ПОСЕТА УЧЕНИКА ПРАВНО-ПОСЛОВНЕ ШКОЛЕ У БЕОГРАДУ

Ученици Правно-Пословне школе из Београда посетили су Управни суд у понедељак, 22. и 28. октобра 2018. године. Ученике је уводним обраћањем поздравио заменик председника суда, судија Жељко Шкорић и указао им је на значај Управног суда и улоге коју обавља вршећи судску заштиту законитости управних аката.

Након уводног обраћања заменика председника суда, судија Зорица Китановић упознала су ученике са начином рада суда, организацијом, надлежношћу, предметом управног спора, правилима поступка, одлукама које суд доноси, Информатором о раду суда,

Извештајима о раду суда, као и начином предаје Управном суду тужбе и других поднесака у облику електронског документа.

Управни суд ће наставити да ради на повећању поверења јавности у рад суда организацијом Манифестације Дана отворених врата и организацијом посета студената правних факултета и ученика средњих школа.

XXIV

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ОБУКА СУДИЈА И СУДСКОГ ОСОБЉА

1. Судија Управног суда Зорица Китановић учествовала је на консултативном састанку на тему даљег развоја миграционе политике у Републици Србији и заштите лица без држављанства у контексту нових миграторних токова, који се одржао 22. и 23. фебруара 2018. године у Аранђеловцу, у организацији невладине организације "Група 484". Првог дана састанка дискутовало се о приоритетима за ефикасно управљање миграцијама у Републици Србији, док је други дан био посвећен питањима и изазовима у вези са регулисањем статусних питања избеглица и миграната у Републици Србији, у контексту заштите лица без држављанства, нарочито деце избеглица и миграната рођене на територији Републике Србије у претходном периоду. У раду наведеног састанка учествовали су представници надлежних државних органа који су укључени у процес дефинисања и/или спровођења миграцијских политика, међународних организација, као и представници организација цивилног друштва у циљу покретања дијалога о приоритетима у контексту дефинисања даљих корака у обезбеђивању функционалног система управљања миграцијама и система азила. Наведени скуп је део пројекта "Умрежавање и грађење капацитета за ефективнију миграциону политику" који невадна организација "Група 484" већ четврту годину за редом реализује уз подршку Амбасаде Краљевине Норвешке у Београду.

2. На позив Управног суда Црне Горе, судија Гордана Богдановић и судија Нада Балешевић боравиле су од 07-08. фебруара 2018. године у студијској посети у Будви, у Републици Црној Гори, ради учешћа у Радионици на тему примене Европске конвенције о људским правима у пракси управних судова - размена регионалног искуства у организацији Центра за обуку у судству и државном тужилаштву и Управног суда Црне

Горе. У оквиру наведене радионице, током два радна дана, судије су имале прилику да слушају предавања и учествују у активној дискусији на тему спора пуне јурисдикције и примени права на суђење у разумном року у управном спору, затим о критеријумима и роковима за трајање поступка и о праву на образложену пресуду у смислу члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Такође, од значаја је било предавање о пракси Европског суда за људска права у односу на спор пуне јурисдикције и обавезно одржавање усмене расправе у управном спору. Представници држава из региона који су учествовали на наведеној радионици су исказали спремност за размену добре праксе и искустава и показали су спремност за унапређење будуће сарадње по свим питањима од значаја за унапређење управног судства у нашим државама.

3. Секретар Управног суда, Данијела Дупор, управитељ писарнице, Дејан Ђурић и шеф рачуноводства, Милена Игњатовић похађали су 15. марта 2018. године обуку о етици и личном интегритету за запослене државне службенике у систему правосуђа у организацији Агенције за борбу против корупције. Акционим планом за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године, у оквиру мере 2.11.3, предвиђено је да Агенција за борбу против корупције реализује обуке о етици и интегритету за запослене у систему правосуђа. Обука је имала за циљ да унапреди знање и информисаност полазника о стандардима професионалног понашања и ојача њихове капацитете за одговорно одлучивање. На наведеној обуци присутни су имали прилике да слушају о улози и вредности државних службеника, улози етичког кодекса у решавању етичких дилема, ризичним ситуацијама за настанак корупције у радном окружењу и о одговорности за етичко поступање на личном и институционалном нивоу. Наведена обука је једна од мера за отклањање ризика у области етике и личног интегритета у Плану интегритета Управног суда.

4. Вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић и заменик вршиоца функције председника Управног суда, судија Душица Маринковић присуствовале су Регионалној конференцији "Правно дејство касаторних одлука Уставног суда и начини отклањања штетних последица неуставности општих аката" у петак, 23. марта 2018. године, у организацији Врховног касационог суда. Након уводног

обраћања председника Врховног касационог суда, судије Драгомира Милојевића, председника Уставног суда, судије Весне Илић Прелић, министарке правде, госпође Неле Кубуровић и заменика шефа Мисије ОЕБС-а у Србији, Џозефа Мелота, судија Врховног касационог суда Катарина Манојловић Андрић и судија Уставног суда, Братислав Ђокић су говорили о теми "Правно дејство касаторних одлука Уставног суда и начини отклањања штетних последица неуставности општих аката". Међународни посматрач у Мисији ЕУ, судија Бранко Хрватин, бивши председник Врховног суда Републике Хрватске, говорио је о искуствима судова из региона. Препознајући значај наведене теме Врховни касациони суд је организовао конференцију са уверењем да ће искуства свих учесника допринети бољем разумевању правних проблема са којима се судови сусрећу у свом раду.

5. Вршилац функције Управног суда, судија Јелена Ивановић и судија Гордана Богдановић присуствовале су Конференцији на тему "Право на суђење у разумном року и накнада штете у поступку заштите права – пракса Европског суда за људска права и националних судова" у организацији Врховног касационог суда и Канцеларије Савета Европе у Београду, 03. априла 2018. године у хотелу "Radisson Blu Old Mill". Конференцију су отворили председник Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић и генерални директор Директората за људска права и владавину права Савета Европе, Христос Јакомопулос. На наведеној конференцији су разматрана спорна питања у вези примене Закона о заштити права на суђење у разумном року у пракси судова, актуелна питања из праксе Уставног суда у овој области и представљени су резултати примене овог Закона у периоду од 2016. до 2017. године. Посебна пажња била је посвећена тумачењу и примени критеријума за оцену дужине трајања поступка и одређивању примерене висине накнаде у пракси Европског суда за људска права, са освртом на пресуде које су донете до сада против Републике Србије.

6. Судија Управног суда Павел Јонаш, портпарол Милка Бабић и саветник за међународну сарадњу, стручно усавршавање и обуку Ивана Ковачевић похађали су обуку на тему "Државни протокол са елементима пословног протокола" у организацији Националне академије за јавну управу од 17. и 18. Априла 2018. Године. Присутни су имали прилику да слушају о историјату протокола у Републици Србији, развоју и врстама

протокола. Такође, поред теоријског приступа, полазници обуке су имали практичне вежбе у оквиру којих су примењивали нова знања и вештине у вези са бонтоном и пословним протоколом. Наведену обуку је држала госпођа Људмила Милаковић из Генералног секретаријата Владе Републике Србије, а обуке се одржавају у складу са актуелним програмом стручног усавршавања запослених у државној управи.

7. Судија Управног суда Биљана Тамбурковски Баковић присуствовала је Међународној конференцији на тему: "Општа уредба ЕУ о заштити података о личности" која је одржана 17. и 18. априла 2018. године, у организацији Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Општа уредба ЕУ о заштити података о личности (ГДПР) један је од најзначајнијих међународних аката у области заштите података о личности чија примена почиње 25. маја 2018. године. Територијално важење овог акта је проширено, па се Уредба примењује и на обраду података о личности лица која се налазе у Европској унији, а коју обавља руковалац или обрађивач података који нема пословно седиште у Европској унији, ако су активности повезане с нуђењем роба и услуга лицима у Европској унији (без обзира на то да ли то лице треба да изврши плаћање) или праћењем њиховог понашања докле год се њихово понашање одвија унутар Уније. Конференцију је отворио г. Родољуб Шабић, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, након чије поздравне речи се обратио њ.е. Арне Санес Бјорнстад, амбасадор Краљевине Норвешке, који је поздравио иницијативу организовања и сарадње земаља у региону и подсетио на важност ове Уредбе. Уводну реч имали су и њ.е. Андреа Орицио, шеф Мисије ОЕБС у Републици Србији, гђа Матеја Норич-Штамцар, заменица шефа Делегације Европске уније у Републици Србији и гђа Ирина Сахакијан Ветер, заменица шефа Канцеларије Савета Европе у Београду. На Конференцији се говорило о томе шта ГДПР значи за грађане држава у региону, шта за привреду, као и да ли и какве обавезе намеће органима јавне власти. Наведена Конференција организована је у жељи да најширој јавности приближи значај ГДПР-а и подигне свест о утицају овог акта на појединца, али и на разне друге заинтересоване актере, првенствено привреду и органе јавне власти чија је обавеза да штите права појединца.

8. Судија Управног суда Стево Ђурановић присуствовао је Међународној конференцији "Нова агенда за конкуренцију" коју је организовала Комисија за заштиту конкуренције поводом Дана конкуренције, 20. априла 2018. године. Конференцију су, уводним излагањима, отворили председник Комисије за заштиту конкуренције др Милоје Обрадовић, Расим Љајић потпредседник Владе Републике Србије и министар трговине, туризма и телекомуникација, Никола Селаковић генерални секретар Председника Републике Србије, шеф Делегације ЕУ у Србији, Њ.Е. Сем Фабрици и амбасадор Јапана, Њ.Е. Ђунићи Марујама. Скупу је присуствовао и министар државне управе и локалне самоуправе Бранко Ружић. У оквиру конференције одржан је панел "Нова агенда за регион" у оквиру ког се говорило о изазовима са којима се суочавају органи управе за заштиту конкуренције у настојању да обезбеде фер услове пословања на тржишту. Такође, одржан је и панел "Конкуренција у дигиталном свету" где су присутни дискутовали о изазовима које доносе нове дигиталне технологије и нови начини пословања за заштиту конкуренције. Конференцији су присуствовали бројни званичници свих државних институција, регулаторних тела, научних установа, као и представници привредних комора, адвокатских канцеларија и пословних удружења.

9. Шеф рачуноводства Милена Игњатовић и сарадник за јавне набавке Јелена Симић су похађале обуку на тему "Јавне набавке – планирање и спровођење", у организацији Националне академије за јавну управу, од 23-25. априла 2018. године. Првог дана обуке говорило се о законодавном и институционалном оквиру, о основним појмовима и предмету јавне набавке и општим одредбама о поступцима. Такође, предавачи су говорили и о набавкама на које се закон не примењује. Потом су објашњавали корак по корак поступак јавних набавки. Другог дана обуке присутни су имали прилике да слушају о спречавању корупције и сукобу интереса, централизованог јавног набавци, оглашавању, условима за покретање и роковима у поступку, условима за учешће, техничким спецификацијама, критеријумима за доделу уговора и јавним набавкама у посебним областима и под посебним околностима. Трећег дана обуке предавачи су учесницима објаснили процес пријема, отварања и стручне оцене понуда, доделе уговора и обуставе поступка и на крају уговор о јавној набавци. Након тога, говорило се о заштити права у поступцима јавних набавки и о прекршајима у јавним набавкама. На

крају обуке говорило се о даљим правцима развоја система јавних набавки. Циљ обуке је био развијање капацитета за ефикасно и економично коришћење јавних средстава и примену основних етичких правила и прописа које се односе на спровођење јавних набавки.

10. Судијски саветник Вукица Латинковић је учествовала у напредном дводневном семинару на тему: "Право животне средине Европске уније" дана 25. и 26. априла 2018. године, у организацији Правосудне академије и Програма техничке помоћи Србији из Луксембурга. Наведени семинар намењен је пре свега, судијама за управно право и тужиоце, као и за друге представнике правосуђа који желе да се боље упознају са правом животне средине ЕУ како би, на националном нивоу, боље примењивали и спроводили одредбе Уговора, као и законодавство ЕУ у области заштите животне средине и тумачење горе наведеног од стране Суда правде Европске уније. У оквиру дводневног програма предавачи су присутне увели у тему о праву животне средине ЕУ и законском оквиру којим се уређује законодавство у области отпада. Потом су говорили о Оквирној директиви ЕУ у области отпада, Директива о депонијама. Након предавања, уследила је радионица у оквиру које су присутни имали задатак да израде студију случаја у вези са депонијом. Другог дана на дневном реду су била предавања о Директиви о одговорности за животну средину, заштити животне средине путем кривичног права. Потом је Данијела Синђелић, основни јавни тужилац у Обреновцу, присутнима изложила случај токсичног отпада у близини Обреновца, након чега су учесници и предавачи размотрили образложења тужиоца. Након тога уследило је предавање на тему Архуске конвенције и приступу информацијама из области животне средине.

11. Судија Управног суда Никола Китаровић и судијски помоћници Зорана Брајовић, Вукица Латинковић, Мира Стевић Капус и Катарина Пецић Илић су учествовале у Радионици о примени закона о инспекцијском надзору, закона о општем управном поступку и закона о управним споровима, у организацији Националне алијансе за локални економски развој (НАЛЕД), у оквиру Пројекта јачања управно-инспекцијског, управног и управно-судског надзора над инспекцијским надзором, у сарадњи са Амбасадом Краљевине Норвешке. Наведена Радионица одржана је у петак, 11. маја 2018. године у Београду. Поред

представника Управног суда, учесници у Радионици су били и запослени у другостепеним органима, инспекцијама и унутрашњој контроли инспекција у саставу министарстава. Циљ радионице био је да се кроз презентације и дискусију представе могући одговори на отворена питања и решења дилема у примени Закона о инспекцијског надзору, Закона о управном поступку и Закона о управним споровима. Додатно, у другом делу радионице учесници су имали прилику да презентују студије случајева из своје праксе.

12. Председник Управног суда судија Јелена Ивановић и саветник за међународну сарадњу Ивана Ковачевић боравиле су у студијској посети Краљевини Холандији ради присуствовања Семинару "Технологија и право" и Генералној скупштини Удружења државних савета и врховних управних судова (АСА-Еуроге), која је одржана у Хагу 13-15. маја 2018. године, у организацији Државног савета Холандије и Удружења АСА-Еуроге. Генерална скупштина је ове године одржана у Холандији, имајући у виду да је потпредседник Државног савета Холандије, судија Piet Hein Donner председавао Удружењем АСА-Еуроге током 2016-2018. године. Први радни дан Семинара "Технологија и право" је отворен јутарњом сесијом у оквиру које је, за почетак, дат општи увод и представљена тема "Технологија и право". Професор Коријен Принс је указала да је дигитална технологија нова стварност и да се развија великом брзином. У оквиру друге јутарње сесије, расправљало се о теми технолошко-неутралног законодавства. У оквиру наведене сесије, представници Врховног суда Ирске и Врховног суда Естоније говорили су о искуствима ових судова и предметима који су подразумевали шире тумачење законских одредби у складу са ново друштвеном стварношћу. Поподневна сесија је била организована на тему дигиталног одлучивања и дигиталног извршења, током које је истакнуто да управни органи све више користе нове дигиталне технологије у процесу доношења одлука. Стално убрзање у технолошком напретку покреће многа питања о пожељности и погодности дигиталног и аутоматског одлучивања од стране органа управе. У оквиру поподневне сесије, презентације на наведену тему су држали представници управних судова Кипра и Француске. Посебан утисак је оставила презентација коју је држао Timothee Paris главни извештач из Француске, о разумевању алгоритама који су основа информационих система који се користе при одлучивању у управним органима. У контексту обраде података које

користе програми за аутоматизовано одлучивање, у току расправе било је неизбежно поменути и нову Општу уредбу ЕУ о заштити података о личности. Другог дана одржана је седница Генералне скупштине Удружења државних савета и врховних управних судова (АСА-Еуроге). Прва тачка дневног реда била је презентација Извештаја са састанка Радне групе "Боља регулатива" одржаног 13. априла 2018. године у Риму. Као један од закључака из извештаја истакнута је потреба за обезбеђивањем повратне информације законодавца на нивоу ЕУ о практичним искуствима судија о ненамерним, непредвиђеним или недоследним ефектима директива и уредби Европске уније. Друга тачка дневног реда био је Извештај о финансирању Удружења за 2017. годину и текућу 2018. годину. Том приликом, председавајући је истакао потребу за повећањем чланарине држава чланица, имајући у виду да је Програм подршке правосуђу Европске уније смањио обим средстава којима дотира рад овог Удружења. Имајући у виду значај Удружења државних савета и врховних управних судова (АСА-Еуроге) од изузетног је значаја упознавање са радом и праксом европских управних судова као и размена искуства и мишљења о релевантним питањима од значаја за управно судство. Приликом затварања Генералне скупштине, предато председавање председнику Савезног управног суда Немачке, судији проф. др Klausu Rennertu за период 2018-2020.

13. Регионална школа за јавну управу (ReSPA) је организовала Регионалну конференцију о примени праксе Европског суда за људска права у управним споровима која је организована 17. маја 2018. године у просторијама Правног факултета Универзитета Унион у Београду. Наведеној конференцији присуствовали су вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић, заменик вршиоца функције председника Управног суда, судија Душица Маринковић, заменик вршиоца функције председника Управног суда, судија Душица Маринковић, судија Гордана Сукновић Бојација, судија Деса Симић, судија Олга Петровић и портпарол Управног суда Милка Бабић. Конференцију су свечано отворили проф. др Небојша Шаркић, декан Правног факултета Универзитета Унион у Београду, др Селма Цихановић-Грац, председавајућа Управног одбора РеСПА, Јелена Ивановић, вршилац функције председница Управног суда Републике Србије и Валентина Боз из Канцеларије Савета Европе у Београду. Потом је уследило опште представљање Студије о судској пракси Европског

суда за људска права која се примењује на управне спорове, у оквиру које су говорили проф. др Виолета Беширевић, проф. др Јелена Јеринић и проф. др Драгољуб Поповић са Правног факултета Универзитета Унион у Београду и проф. др Танасије Маринковић са Правног факултета Универзитета у Београду. Студија случајева судске праксе Европског суда за људска права који се односе на управне спорове се фокусира на материјалне гаранције и основне процедуралне принципе управног права које је Европски суд за људска права развио на пољу права на правично суђење, заштиту података, слободу информисања, заштиту имовину, право на слободне изборе и протеривање странаца. Наведена студија има за циљ да представи и објасни кључне случајеве који се односе на управне спорове, а који су се нашли пред Европским судом за људска права, како би не само упознали јавност са таквим случајевима, већ и ради унапређења улоге националних управних судова и судске праксе који имају обавезу да тумаче и примењују Европску конвенцију на свакодневном нивоу. Студија приказом кључних случајева који су се нашли пред Европским судом за људска права анализира право на правично суђење у смислу члана 6 Конвенције, право на заштиту података у смислу члана 8. Конвенције, право на приступ информацијама од јавног значаја у смислу члана 10., заштита права на својину у смислу члана 1. Протокола бр. 1 Конвенције, права на слободне изборе у смислу члана 3. Протокола бр. 1 и протеривање странаца у смислу применљивих стандарда Европске конвенције. Након паузе, у поподневној сесији се посебна пажња посветила заштити имовине по члану 1 Протокола бр. 1 уз Европску конвенцију о људским правима, а у оквиру које су говорили проф. др Маринковић и проф. др Поповић.

14. Судија Управног суда, Зорица Китановић је учествовала на другом по реду консултативном састанку на тему даљег развоја миграционе политике у Републици Србији, који је одржан 23. маја 2018. године у Аероклубу у Београду. Наведени састанак је организован као једна од активности у склопу пројекта Заштита права миграната – Високо на политичкој агенди (CHANGE), који "Група 484" реализује у сарадњи са Београдским фондом за политичку изузетност и амбасадом Краљевине Холандије у Србији. На наведеном састанку се говорило о Закону о азилу и привременој заштити и Закону о странцима, који почињу да се примењују од 3. октобра 2018. године, као и о утицају на обликовање миграционе политике у Републици Србији. На наведеном састанку су

учествовали представници надлежних државних органа који су укључени у процес дефинисања и/или спровођења миграцијских политика, међународних организација, као и представници организација цивилног друштва у циљу покретања дијалога о приоритетима у контексту дефинисања даљих корака у обезбеђивању функционалног система управљања миграцијама и система азила.

15. Комитет правника за људска права – ЈУКОМ организовао је конференцију "Независно правосуђе и слобода окупљања као показатељи испуњавања мера у оквиру Поглавља 23" уз подршку Амбасаде СР Немачке у Србији у оквиру пројекта Ефикасан приступ правосуђу у Србији, на којој је испред Управног суда присуствовао судија Стево Турановић. Конференција је одржана у четвртак, 24. маја 2018. године у великој сали Куће људских права и демократије. На наведеној конференцији се, између осталог, говорило о заштити слободе окупљања, поступању Управног суда у наведеној материји и давање њиховог виђења о изазовима са којима се сусрећу приликом поступања у циљу унапређења правног оквира који регулише остваривање права у складу са међународним стандардима.

16. Шеф рачуноводства Управног суда Милена Игњатовић и сарадник за јавне набавке Јелена Симић су уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији учествовале на тродневном саветовању на тему "Новине и примена општих и финансијских прописа у јавном и у приватном сектору" у организацији компаније "Параграф" на Златибору, у периоду од 27. до 30. маја 2018. године. Између осталог, на наведеном саветовању посебно су биле од значаја следеће теме: 1) Реформа јавног сектора - Закон о запосленима у јавним службама, Предлог закона о изменама и допунама Закона о јавним агенцијама; 2) Примања запослених у јавном сектору - Новине и актуелности у вези са обрачуном примања запослених и радно ангажованих лица у јавном сектору, Предлог закона о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе; 3) Актуелности у пословању корисника јавних средстава - буџетски систем и платни промет, стицање, управљање, располагање и евиденција ствари у јавној својини, резултати ревизије и инспекције корисника јавних средстава, централни регистар фактура; 4) Јавне набавке - Нови Закон о јавним набавкама, (Електронска) комуникација у

вези са јавним набавкама, Заштита права у поступцима јавних набавки; 5) Порези и рачуноводство - Најновије измене и допуне ЗПППА и Закона о ПДВ, нова ПДВ евиденција и обавеза достављања прегледа обрачуна, актуелности из области рачуноводства и ревизије, порески третман других примања запослених (отпремнине, солидарна помоћ, јубиларне награде и сл) и остале пореске актуелности и бројне друге теме.

17. Правосудна академија у сарадњи са пројектом "Подршка Европске уније Правосудној академији" организовала је тренинг тренера на тему: "Управно право Европске уније" 29. и 30. маја 2018. године, у просторијама Правосудне академије за 16 судијских помоћника Управног суда. Током два радна дана учесници су имали прилику да слушају о управном праву Европске уније и Европском управном простору, основним начелима управног права Европске уније – општа разматрања, након чега се приступило анализи чињеница које су релевантне за студије случајева. У оквиру друге сесије првог дана говорило се и о односу између између права ЕУ и националног права и каква је улога судске власти у процесу интеграције Србије Европској унији, затим о Повељи ЕУ о основним правима и праву на добру администрацију. У оквиру другог дана посебна пажња је поклоњена принципима и карактеристикама образовања одраслих, методологији и интерактивном образовном раду са одраслима. Потом су предавачи говорили и о улози и задацима тренера у образовању одраслих и вођењу група у образовном процесу. У склопу друге сесије другог дана говорило се о начелу пропорционалности, права на делотворну судску заштиту и обавезама судија, након чега су учесници радили на студији случаја.

18. Судијски помоћници Небојша Ђојбашић, Александра Маркићевић, Вукица Латиновић и Милан Шућур из Управног суда учествовали су у тренинг програму "Борба против картела и намештања јавних набавки у Јапану – тренутни и будући изазови", у организацији Комисија за заштиту конкуренције, у сарадњи са ЈФТС - телом за заштиту конкуренције Јапана и ЈСА – Међународна агенција Владе Јапана која је одржана 12. јуна у Београду. Током овог тренинг програма, присутни су имали прилику да се ближе упознају са јапанским законодавним оквиром у области заштите конкуренције, али и примерима из праксе у борби против картела, намештања јавних набавки, поступцима истрага и примени *leniency* програма. Предавачи су били стручњаци из ЈФТС-а, тела

за заштиту конкуренције које је основано давне 1947. године и које важи за једно од најефикаснијих институција у креирању и спровођењу политике заштите конкуренције у свету.

19. Вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић и саветник за међународну сарадњу Ивана Ковачевић боравиле су у студијској посети Естонији ради присуствовања Генералној скупштини АЕАЈ – Удружења европских управних судија од 14-15. јуна 2018. године. Удружење судија европских управних судова, основано 2000. године, има за циљ унапређење правне заштите лица пред огранима који врше јавна овлашћена у Европи и промовисање законитости правних аката, помажући на тај начин Европи да заједнички напредује у слободи и правди. Стога, Удружење АЕАЈ пружа подршку у проширењу знања о правној заштити у управној материји између судија управних судова у Европи и у ту сврху подразумева интензивну размену информација о релевантном законодавству и судској пракси, као и јачање положаја судија управних судова у Европи која заједнички напредује и промовисање професионалних интересовања судија управних судова на националном и европском нивоу. Првог дана одржан је Семинар на тему "Статус судија", поводом чега су учесници семинара имали предавања и дискусије на тему регулисања статуса судија у националним земљама, судовима, на нивоу Европске уније и Суду правде Европске уније, имунитету, дисциплинској одговорности али и о начину праћења примене међународних докумената попут Препорука CM/Res (2010) 12 Комитета министара Савета Европе државама чланицама о судијама: независност, делотворност и одговорности и других. Такође, у склопу прве јутарње сесије предавање је одржао судија Општег суда у склопу Суда правде Европске уније предавање о правном, поретку Европске уније који посебно регулише статус судија, како националних судова, тако и судија Суда правде Европске уније, са посебним освртом на независности и делотворност судија. У оквиру друге сесије, судија Anu Uritam, потпредседник Естонског удружења судија говорила је о актуелним темама у вези са статусом и независношћу судија у Естонији, направивши општи приказ правних традиција и актуелне политичке ситуације у Естонији. Указала је на какве притиске и са каквим препрекама се суочавају судије Управног суда, али и у остатку редовног судства. Након тога, уследило је предавање судије Аија Brante, судије Врховног суда Литваније о статусу судија у савременом друштву. Судија Brante је

истовремено и члан Консултативног већа европских судија, радног тела Савета Европе, које прати стање и примену европских и међународних стандарда у области судства и даје препоруке и мишљења по питању статуса, независности и делотворности судија, уједначене примене права и других питања која су релевантна за владавину права. Први радни дан закључен је дискусијом на тему "Судство у Европи – на ивици?", у оквиру које су судије из Савезне Републике Немачке и Пољске говорили о актуелним проблемима са којима се суочавају судије у тим државама. Посебно је указано на проблем мешања других грана власти у рад судова у Пољској и притиске којима су судије изложене. Другог радног дана у склопу јутарње сесије одржано је предавање "Четврта индустријска револуција: могућности и изазови", у којима је указано да владавина права мора да држи корак са константним технолошким напретком. Након паузе за ручак, уследио је састанак Генералне скупштине АЕАЈ. Генералну скупштину отворила је председник Удружења судија европских управних судова (АЕАЈ), судија Едит Целер (Edith Zeller). Госпођа Целер представила је Извештај о реализованим активностима Удружења, предстојећи план активности за наредни период и друга питања од важности за рад Удружења. Том приликом председавајући радних група Удружења АЕАЈ представили су извештаје о спроведеним активностима у претходном периоду као и планиране активности у оквиру радних група за миграције и азил, пореско право и заштиту животне средине. Уследило је номинавање и предлагање за нових 5 чланова Управног одбора Удружења. Том приликом су за чланове Управног одбора изабране судија Едит Целер (Edith Zeller), судија Раша Рагулскит Марковијен (Rasa Ragulskyte – Markoviene), судија Холгер Бохман (Holger Böhmman), судија Еугенија Пападопулу (Eugenia Papadopoulou) и судија Андреј Кмецл (Andrej Kmecl). Поред поменутих активности Удружење АЕАЈ успоставило је сарадњу са Саветом Европе и Америчким Удружењем Адвоката, о чему су говорили чланови Удружења. Једна од тачака дневног реда била је разматрање захтева за пријем у чланство Удружења, како индивидуалних, тако и групних. Једногласно је донета одлука о пријему свих нових чланова у Удружење. Једна од тема за дискусију била је актуелна ситуација у вези управног судства у појединим земљама, као што су Турска, Пољска и многе друге земље. Свакако једна од забрињавајућих чињеница на коју Удружење често указује је и актуелна ситуација у Турској где је, према извештајима,

велики број судија, адвоката и новинара и даље у притвору. Генерална скупштина је завршена представљањем Нацрта програма рада за 2019. годину и плана рада Радних група, са појединачним темама које ће у оквиру предстојећих радионица и семинара бити обрађене. Имајући у виду значај Удружења европских управних судова (АЕАЈ) од изузетног је значаја могућност упознавања са радом и праксом европских управних судова као и размена искуства и мишљења о релевантним питањима од значаја за управно судство.

20. Судија Управног суда Стево Ђурановић учествовао је и одржао предавање на тему судске праксе Управног суда у области примене Закона о општем управном поступку, Закона о управним споровима и Закона о инспекцијском надзору у склопу друге Радионице о примени Закона о инспекцијском надзору, Закона о општем управном поступку и Закона о управним споровима, која је одржана у среду 20. јуна 2018. године у Београду. Наведена Радионица је организована од стране Националне алијансе за локални економски развој (НАЛЕД), у оквиру Пројекта јачања управно-инспекцијског, управног и управно-судског надзора над инспекцијским надзором, у сарадњи са Амбасадом Краљевине Норвешке.

21. Судија Управног суда Радојка Маринковић учествовала је у дводневној радионици на тему "Заштита људских права и спречавања дискриминације у области миграција" од 05-06. јула 2018. године у организацији Правосудне академије, у Мисије ОЕБС-а у Републици Србији. Првог дана Радионице, у оквиру јутарње сесије, проф. др Ивана Крстић са Правног факултета Универзитета у Београду и Мирослава Јелачић из Групе 484 су представиле програм и циљеве обуке. Такође, говориле су и о тренутном стању у области миграција, имајући у виду међународни и европски оквир и контекст у Републици Србији. Другог дана Радионице учесници су слушали предавање у вези са правима и обавезама у вези са правним статусима, након чега је уследила студија случаја. Учесници су били подељени у групе и заједничким радом су решавали дат случај, након чега је уследила презентација решења.

Током два радна дана Радионице учесници су разменом мишљења и искустава у области азила и квалитетном дискусијом и активним заједничким радом посебно обрађивали теме приступа територији и забрани враћања за држављане трећих земаља.

22. Судија Управног суда Јелена Тишма Јовановић боравила је у студијској посети Савезној Републици Немачкој ради учешћа на тренингу ЕУ судија у области судске заштите у предметима екологије, који је одржан од 09-10. јула 2018. године, у Триру, СР Немачка, у заједничкој организацији Европског центра за правосудне обуке (EJTN) и Европског удружења судија управних судова (АЕАЈ). Тренингу је присуствовало 30 судија из Европе. Предуслов за учешће на овој радној конференцији било је познавање релевантног материјалног права ЕУ у области екологије.

Први дан тренинга отворили су Клоники Пуикли (Kleoniki Rouikli), директор курса за право заштите животне средине у Академији за европско право (ЕРА) и Холгер Бохман (Holger Böhmman), потпредседник Удружења европских управних судија (АЕАЈ) и судија Савезног Управног суда у Немачкој. Током првог радног дана учесници су слушали о "Законодавству ЕУ у области животне средине" и "Употпуњавање слике: Приступ правди – новији развој и највећи изазови са фокусом на Обавештење Европске комисије од 28. априла 2017. године", коју је држала Анаи Бертје (Anais Berthier). Учесницима су биле представљене студије постојећих случајева пред управним судовима земаља чланица ЕУ и постављен им је проблемски задатак чије решење су морали да изнађу. По завршетку заједничког рада, учесници су представљали своја решења и дискутовали о конкретном судском предмету. Други дан тренинга је почео студијом случаја на тему одговорности инвеститора пројеката који могу да проузрокују штету у животној средини. Следећа сесија била је на тему "Законодавство ЕУ о квалитету ваздуха", у оквиру које је Холгер Бохман (Holger Böhmman) презентовао чињенично стање конкретног предмета.

Тренинг за судије у области заштите права на здраву животну средину, између осталог, служио је као форум за размену мишљења и искустава између учесника, судија управних судова Европске уније у области животне средине. Имајући у виду наведено, испуњена су очекивања и сврха похађања семинара – унапређење знања у области заштите животне средине и размена искустава по питању уједначавања судске праксе ЕУ судија.

23. Портпарол Управног суда Милка Бабић и саветник за међународну сарадњу Ивана Ковачевић присуствовале су од 09. до 10. јула 2018. године, обуци "Примена граматичких, стилских и правописних

правила у изради прописа". Обука је спроведена у организацији Националне академије за јавну управу, а предавач је била Бедрија Арсић из Републичког секретаријата за законодавство. Првог дана обуке учесници су слушали о функцији језика у администрацији (административном стилу), стандардизацији и унификацији (незаобилазним средствима у изради аката), општим принципима нормирања: настанку и циљу апстрактног нормирања, језичким средствима којима се оно остварује: именички језички исказ (номинализација), безлични глаголски исказ (деперсонализација) и презент (пописивачко глаголско време), затим о употреби модалних глагола (треба, мора...), начелима израде прописа - терминолошкој уједначености и доследности и понављању (јединству изражавања). Другог дана обуке учесници су наставили да слушају о начелима израде прописа – неемоционалности, неекспресивности и економичности, потом о формулацији одредаба, казних, допуштајућих, условних итд., клишејизираним конструкцијама, понављању, редоследу речи у одредби (тема/рема), називу прописа – функцији и садржају, структури, броју речи, затим о набрајању у норми – таксативно и непотпуно (употреба и правно значење речи нарочито) и административним, графичким и језичким стандардима.

24. Делегација Управног суда у следећем саставу: председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, судија Љиљана Маскимовић, судија Мира Василијевић, судија Весна Чогурић и судија Павел Јонаш боравили су у студијској посети Републици Албанији ради учешћа у Регионалној радионици на тему: "Европско право у вези са азилом за судије Западног Балкана и партнерских држава", која је одржана од 24-26. јула 2018. године, у Драчу, Албанија, у организацији Европске канцеларије за подршку систему азила (EASO).

Радионицу је отворила Басија Опалска из Европске канцеларије за подршку систему азила (EASO) Сектора за судове и трибунале. Након презентације Басије Опалске, уследиле су презентације националних азилних система земаља учесница, по следећем редоследу: Албанија, Босна и Херцеговина, Косово*, БЈР Македонија, Србија, Црна Гора, Јерменија, Грузија, Молдавија и Украјина. По завршетку презентовања националних азилних система, представници УНХЦР Регионалне канцеларије за Југоисточну Европу су одржали презентацију о свом делокругу у области азила.

Други радни дан судије су присуствовале предавању о "Члану 15 (ц) Квалификационе директиве – разлике у односу на Конвенцију о избеглицама". У оквиру следеће сесије под називом "Члан 3 Европске конвенције о људским правима" коју је водио Криштоф Косовиц (Krzysztof Kosowicz) одржано је предавање о примени члана 3. ЕКЈП. Потом је предавач, Бернард Досон (Bernard Dawson), водио сесију у оквиру које је представио услове за престанак међународне заштите. Након паузе, уследила је сесија о Даблинској уредби која дефинише под којим условима је држава чланица одговорна за спровођење поступка азила.

Трећег радног дана организована је симулација суђења у азилном предмету. Учесницима је представљено чињенично стање конкретног предмета, на основу чега су учесници били подељени у 3 групе (судско веће, браниоци тражиоца азила и тужени орган). Свака група је разматрала, у складу са додељеном улогом, предмет и излагали аргументе за примену релевантног материјалног права које треба применити на конкретно чињенично стање. На крају је уследило одлучивање, након чега је донета судска пресуда.

Наведена Регионална радионица представља наставак едукација за управне судије земаља региона које организује Европска канцеларија за подршку систему азила (EASO).

25. Заменик председника Управног суда, судија Жељко Шкорић присуствовао је XXVI Саветовању привредних судова Србије у организацији Привредног апелационог суда, од 04. до 07. септембра 2018. године на Златибору. Саветовање је свечано отворила Јасминка Обућина, председница Привредног апелационог суда излажући предлоге за побољшање рада привредних судова уопште, наглашавајући изазове с којима се у свакодневном раду суочавају, али и износећи статистичке податке о броју решених предмета овог суда у последњим годинама, са анализом тих података. Након овог обраћања присутнима су се у виду поздравне речи обратили и председник Високог савета судства и Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић, министарка правде Нела Кубуровић и заменица председника Уставног суда, судија Снежана Марковић. Током саветовања разматрана су спорна питања из области привредног права, које су поставиле судије, привредна друштва, осигуравајућа друштва, банке и други привредни субјекти, током претходне радне године.

26. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и саветник за међународну сарадњу, стручно усавршавање и обуку Ивана Ковачевић учествовале су у инаугуративном догађају на ком се дискутовало о развоју Регионалне мреже изборне јуриспруденције за Европу и Евроазију који је одржан 5. септембра 2018. године, у Виљнусу, Литванија, у организацији Асоцијације европских изборних званичника (АСЕЕЕО), Међународне организације за изборне системе (IFES) и Америчке агенције за међународни развој (USAID). Састанак Регионалне радне групе за изборну јуриспруденцију 2018. године отворили су регионални директор за Европу и Евроазију Међународне организације за изборне системе (IFES), г-ђа Беата Мартин-Розумилович (Beata Martin-Rozumilovic) и генерални секретар Асоцијације европских изборних званичника (АСЕЕЕО) Золт Сзолноки (Zolt Szolnoki). Потом је судија Хосе Луис Варгас (José Luis Vargas) из Федералног изборног суда Мексика говорио о латиноамеричком искуству приликом успостављања годишње радне групе за изборну јуриспруденцију и глобалној мрежи за изборно правосуђе. У оквиру друге сесије, на тему "Изазови за изборне комисије у решавању изборних приговора и жалби" своје изборне системе су представили др Ирена Хациабдић, председник Централне изборне комисије Босне и Херцеговине и Лију Тито Ф. Ђуја (Luie Tito F. Guia) из Изборне комисије Филипина.

Уследила је поподневна сесија на тему "Изборне арбитраже, друштвене мреже и ширење дезинформација". Сесијом је председавао судија Хосе Луис Варгас (José Luis Vargas) заједно са председницом Управног суда, судијом Јеленом Ивановић и судијом Управног суда Македоније Димитрулом Апостоловском. Судија Хосе Луис Варгас (José Luis Vargas) је говорио уопштено о тренутном стању у светској јавности када је реч о друштвеним мрежама и политичким питањима, а поготово изборним процесима. Судија Ивановић је у оквиру свог излагања говорила о надлежности Управног суда Србије у изборним предметима, о транспарентности рада суда и судској пракси у изборним предметима. У оквиру завршних разматрања и дискусије која је уследила након одржаних сесија, на предлог и иницијативу др Ирене Хациабдић и др Беате Мартин Розумилович, исказана је потреба годишњег састајања представника изборних комисија и судова који су надлежни за изборне спорове земаља западног Балкана, у циљу размене знања и искустава у области изборног поступка и изборног права.

27. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је Годишњем саветовању судија у Републици Србији под називом - "Судијски дани 2018", које је одржано у Врњачкој Бањи у периоду од 08-10. октобра 2018. године. Теме Саветовања биле су: "Правосуђе данас, закони и њихова примена и актуелна спорна питања у судској пракси".

Поред судије Ивановић, учешће су узеле и судије Управног суда које су у оквиру управне секције имале прилику да излажу реферате: судија Весна Чогурић "Начело законитости и предвидивости у управном праву"; судија Гордана Богдановић "Заштита права на суђење у разумном року у управном спору"; судија Биљана Тамбурковски Баковић "Примедбе на члан 14. Нацрта закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја"; судија Зорица Китановић "Новине у Закону о азилу и привременој заштити" и судија Стево Ђурановић "Приказ Закона о странцима са освртом на управну и управно-судску заштиту".

Пред наведеног, судије су имале прилику да присуствују предавањима правних експерата, округлим столовима о борби против корупције, о непристрасности судија, о односу судова и медија, о односу редовног судства и Уставног суда у кривичној материји и о унапређењу судског система извршења и дискутовале о спорним питањима, а све у циљу постизања веће ефикасности и ажурности судова.

28. Председник Управног суда судија Јелена Ивановић и саветник за међународну сарадњу, стручно усавршавање и обуку Ивана Ковачевић боравиле су у студијској посети Републици Естонији ради присуствовања Семинару на тему: "Прописан законски поступак", који је одржан у Талину, Естонија у периоду од 18-19. октобра 2018. године, у организацији Врховног суда Естоније и Генералног секретаријата Удружења АСА-Еуроге.

Први дан Семинара отворио је председник Врховног суда Естоније, др Прит Пикам, поздравивши учеснике и истакавши значај ефикасности судског поступка. Потом је одржана сесија на тему "Управни поступци изван граница" коју је водио др Карстен Гунтер (Carsten Günther) из Савезног управног суда Немачке.

Другог дана Семинара учесници су имали прилику да дискутују на тему прописаног законског поступка, са фокусом на ефикасност судских поступака у смислу процесних гаранција и о праву на јавну расправу. У оквиру другог радног дана, вршена је анализа која се односи на уређеност права на јавну расправу у управном спору у државама чланицама Удружења АСА-Еуроге. Друга сесија под називом "Ефикасност судских поступака - поједностављени поступци" имала је за циљ да покрене дискусију на тему уређености поједностављених поступака пред управним судовима земаља чланица Удружења АСА-Еуроге. Семинар је закључио модератор судија др Иво Пилвинг (Ivo Pilving) закључивши да је важно постићи равнотежу у ефикасности решавања предмета пред управним судовима и процедуралних права појединаца.

29. У склопу наставка пројекта "Подршка јачању управљања миграцијама и азилом у Републици Србији", који спроводи Међународна организација за миграције у сарадњи са АИРЕ ЦЕНТРЕ-ом уз подршку Британске амбасаде у Београду, одржана је Радионица на тему "Примена стандарда Европског суда за људска права у области азила" за представнике Комисије за азил и Управног суда 13. новембра 2018. године у Београду. Радионици су присуствовале судије Радојка Маринковић заменик председника судске праксе и судија Зорица Китановић.

Предавач је била госпођа Мирјана Лазарова Трајковска, доскорашња судија Европског суда за људска права у Стразбуру и чланица Венецијанске комисије изложила најновију праксу Европског суда за људска права у вези права на азил, право на образложену одлуку. Након излагања, уследила је дискусија о унапређењу рада поступајућих органа у области азила, чиме је закључен рад у склопу Радионице.

30. Судија Управног суда Мира Стевић Капус учествовала је на семинару за судије о праву конкуренције под називом "Националне судије и изазови права конкуренције у дигиталном добу", 16-17. новембра 2018. године у организацији Мађарске комисије за конкуренцију (GVH) и OECD-овог и GVH Регионалног центра за конкуренцију у Будимпешти (RCC) у Будимпешти, Мађарска.

Први дан Семинара отворио је господин Вивијен Терјен (Vivien Terrien) из Суда правде Европске уније који је представио уопштено тему

и циљ Семинара. Након завршеног уводног дела, почео је први панел на тему "Динамика тржишта и тржишна моћ" у оквиру ког су учесници имали задатак да, подељени у групе, реше задати предмет, на основу представљене чињеничне ситуације и релевантног материјалног права у овом конкретном предмету. Други део дана односио се на тему "Динамика тржишта и злоупотреба доминантног положаја", у оквиру које су учесници добили нову студију случаја са чињеничним стањем и релевантним материјалним правом које је потребно применити. Господин Томас Виње (Thomas Vinje) је учесницима говорио о изазовима проистеклим из динамике тржишта за адвокате, након чега је господин Мигел де ла Мано (Miguel de la Mano) изложио резиме случаја.

Други радни дан отпочет је сесијом на тему "Динамика тржишта и питања спајања", у оквиру које су учесници добили предмет са задатим чињеничним стањем. Господин Мигел де ла Мано (Miguel de la Mano) изложио резиме случаја и указао на релевантно материјално право које треба применити у наведеном предмету. Госпођа Сабин Зигелски (Sabine Zigeliski) и господин Томас Виње (Thomas Vinje) су учесницима разјашњавали недоумице у вези наведеног предмета, након чега су представници сваке групе образлагали разлоге којима су се руководили за доношење одлуке.

31. Судија Ружа Урошевић и судија Стево Ђурановић су били предавачи на семинару "Управни поступак и радни односи из угла судске праксе" који је организовало Министарство одбране и Војска Србије за своје службенике на Тари 18. и 19. новембра 2018. године.

У склопу наведених предавања службеници Министарства одбране и Војске Србије су имали прилику да се упознају са судском праксом Управног суда, посебно у погледу управних поступака који води Министарство.

32. Управни суд је, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији и Правосудне академије, организовао семинар за судије и судијске помоћнике Управног суда на тему "Организација и надлежност управног судства у Републици Италији и Чешкој Републици" који је одржан у петак, 23. новембра 2018. године, у просторијама Управног суда.

Предавачи су били др Паола Савона, доцент ЛУМСА Универзитета са седиштем у Палерму, проф. др Зденек Кин, професор и

судија Врховног управног суда у Брну, док је расправу модерирао редовни проф. др Добросав Миловановић, професор Правног факултета Универзитета у Београду.

Семинар је отворила председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, истакавши да је повод за организовање овог догађаја предстојећа реформа управног судства која за Републику Србију представља веома значајан задатак. Семинар представља наставак сарадње која је успостављена на Међународној конференцији која је одржана септембра прошле године у у Београду. Владимир Илић Валдес Гарсија, виши правни саветник у Мисији ОЕБС у Републици Србији, такође је пожелео судијама и помоћницима Управног суда успешан рад током семинара.

Након уводног дела, почео је радни део семинара сесијом на тему "Предности и недостаци постојећег управно-судског система", у оквиру које је прво излагала др Савона, а потом проф. др Кин. Након паузе, уследила је сесија на тему "Спор пуне јурисдикције и извршење одлука управних судова" у оквиру које су предавачи изнели упоредна решења у правним системима својих земаља. Последња сесија била је на тему "Привремене мере у управном спору", након чега је одржана активна дискусија коју је модерирао проф. др Миловановић.

33. Управни суд је, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији и Правосудне академије, организовао семинар за судије до 3 године радног искуства и судијске помоћнике Управног суда од 26-30. новембра 2018. године у Београду, у хотелу "Зира". Предавачи су били председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, доцент Правног факултета др Вук Цуцић, редовни професор, проф. др Добросав Миловановић, судија Врховног суда Србије у пензији, Љубодраг Пљакић и председник Одељења судске праксе, судија Гордана Џакула.

Првог дана семинара судијама и судијским помоћницима је председник Управног суда, судија Јелена Ивановић говорила о кодексу судијске етике, основним разликама између судова опште надлежности и Управног суда као суда посебне надлежности и заштити права на суђење у разумном року. Након тога, др Цуцић је говорио о управном судству у развијеним земљама. Након паузе, учесницима је проф. др Миловановић представио основна начела Закона о општем управном поступку.

Другог дана семинара проф. др Миловановић је говорио о доказивању у управном поступку, решењима и закључцима, правним средствима, нарочитим случајевима поништавања, укидања и мењања решења и извршењу.

Трећег дана семинара судија у пензији, господин Пљакић, представио је учесницима Закон о управним споровима, а посебно је говорио о предмету и циљу Закона, претходном поступку (разлозима за одбацивање тужбе и праву на приговор), удовољавању тужбеном захтеву, од стране туженог, одговору на тужбу и решавању спора без списка, достављању исправа и одустанку од тужбе.

Четвртог дана, настављен је рад на тему Закона о управним споровима, са посебним освртом на доношење одлуке у спору ограничене јурисдикције, доношење одлуке у спору пуне јурисдикције, доношење одлуке због ћутања управе и извршење одлука Управног суда и ванредна правна средства.

Петог дана, председник Одељења судске праксе, судија Цакула је говорила о актуелној судској пракси Управног суда (судској пракси Управног суда, Управног одељења Врховног суда Србије, Врховног касационог суда и Уставног суда) и о пракси Управног суда у погледу заштите изборног права, чиме је семинар закључен.

34. Председник Управног суда судија Јелена Ивановић боравила је у студијској посети Савезној Републици Немачкој ради присуствовања Семинару на тему: "Одлучивање у појединачном предмету", који је одржан у Келну, СР Немачка у периоду од 02-04. децембра 2018. године, у организацији Савезног управног суда Немачке и Удружења АСА-Еуроге.

Први радни дан отворио је судија Клаус Ренерт (Klaus Rennert), председавајући Удружења АСА-Еуроге и председник Савезног управног суда СР Немачке. Потом је уследило уводно излагање Јенс-Питер Шнајдера (Jens-Peter Schneider) са Универзитета Фибург и члана Управног одбора ReNEUAL на тему "ReNEUAL Модел правила о управном поступку ЕУ – укратко". Након паузе, уследио је први панел на тему "Странке у управном поступку". Након паузе, уследио је панел на тему "Утврђивање чињеница и дискрециона овлашћења" којим је

председавао Бен Шулер (Ben Schueler) судија Државног савета Холандије. Наведеним панелом је закључен први радни дан.

Други радни дан почео је симулацијом управног спора на задату студију случаја која је учесницима била дата у рад приликом достављања упитника за семинар. Након активне дискусије и презентације аргумената зашто треба признати својство странке у управном спору наведеним лицима и како би суд требало да одлучи о поднетим приговорима од стране наведених лица, уследила је евалуација студије случаја коју је презентовала Фружина Молнар-Габор (Fruzsina Molnár-Gábor) са Академије за природне и друштвене науке у Хајделбергу. Други радни дан Семинара закључио је судија Клаус Ренерт (Klaus Rennert), председавајући Удружења АСА-Еуроге и председник Савезног управног суда СР Немачке.

35. Делегација Управног суда у следећем саставу: судије Јасминке Вукашиновић и судије Павела Јонаша боравили су од 12-13. децембра 2018. године у студијској посети у Будви, у Републици Црној Гори, ради учешћа у Регионалној конференцији за управне судије са акцентом на заштиту права на суђење у разумном року у управним споровима у организацији Центра за обуку у судству и државном тужилаштву.

Конференцију су отвориле председник Врховног суда Црне Горе, судија Весна Меденица и председник Управног суда Црне Горе, судија Бранка Лакочевић. Након отварања радионице, учесници су прешли на радни део. Заменик председника Врховног суда Црне Горе, судија Станка Вучинић представила је право на суђење у разумном року у управном поступку и управном спору. Потом су судија Бранка Лакочевић и судија Високог управног суда Републике Хрватске Сања Оточан представиле нацрт анализе "Суђење у разумном року и правни лекови у управном поступку и управном спору". Након паузе уследила је презентација на тему "Жалба, односно тужба, због ћутања администрације у контексту права на суђење у разумном року – искуства земаља региона", у оквиру које су представници земаља учесница представили наведену тему.

После подне уследио је наставак рада, у оквиру ког је тему "Поступци по тужбама за правично задовољење у вези са управним поступком и управним спором" представио судија Врховног суда Црне Горе Мираш Радовић, а након тога је госпођа Милица Новаковић, правни саветник у Европском суду за људска права, говорила о "Примени члана 6

став 1 Конвенције у управном поступку и управном спору у пракси Европског суда за људска права". Госпођа Валентина Павличић, заступница Црне Горе пред Европским судом за људска права у Стразбуру говорила је учесницима о "Обавези извршења одлука Европског суда за људска права". Први радни дан конференције закључила је судија Бранка Лакочевић.

Други дан Конференције отворен је сесијом на тему обезбеђивања поштовања права на суђење у разумном року у светлу значајног повећања прилива предмета – искуства земаља региона. Представници земаља учесница су представили наведену тему, а судије Јасминка Вукашиновић и Павел Јонаш су говорили о искуствима Републике Србије у примени права на суђење у разумном року у управном спору. На крају другог радног дана конференције уследили су закључци конференције и завршна разматрања.

36. Судије Управног суда Зорица Китановић, Зорана Брајовић и Мира Стевић Капус су учествовале на конференцији на тему "Изазови у пракси и правци даљег унапређења поступка азила у Републици Србији", која је одржана у четвртак, 13.12.2018. године у хотелу "Енвој", у Београду. Циљ конференције био да окупи све актере који у оквиру својих мандата учествују у области азила. У досадашњем процесу, представници кључних институција су имали прилике да самостално и на заједничким догађајима, уз подршку експерата из земље и иностранства идентификују најзначајније изазове за праксу који произилазе из нових законских решења.

Конференција је завршни догађај у оквиру консултативног процеса усмереног на унапређење и уједначавање националне праксе у оквиру азилне процедуре и реализује се у наставка пројекта "Подршка јачању управљања миграцијама и азилом у Републици Србији", који спроводи Међународна организација за миграције, уз подршку Британске амбасаде у Београду.

37. Судије и судијски помоћници Управног суда су од 12-17. децембра 2018. године учествовали на традиционалној 31. Копаоничка школа природног права "Право и заповест разума" у организацији Удружења Копаоничка школа природног права. У оквиру друге катедре "Право на слободу", реферат је изложила др Весна Билбија, саветник

Управног суда на тему "Реформа државне управе путем стручног усавршавања и оспособљавања државних службеника".

Наведени семинар је традиционално одржан по 31. пут и представља сусрет еминентних правних теоретичара и практичара, универзитетских професора, представника судова, адвокатури и других правосудних функција не само из Србије, него и земаља региона.

38. У периоду од 17-18. децембра 2018. године, систем администратор Миле Доброта и портпарол суда Милка Бабић боравили су у дводневној посети Државном савету Краљевине Белгије у Бриселу. Стручна посета Савету организована је у оквиру Пројекта "Унапређење и хармонизација рада судске праксе" који Управни суд реализује у сарадњу са Мисијом ОЕБС-а у Републици Србији.

Првог дана студијске посете разговарали су са господином Грегоријем Деланејом (Gregory Delannay), шефом Кабинета председника Савета и господином Феликсом Мордиком (Felix Mordijk), шефом Одељења за информационе технологије. Господин Грегори Деланеј нам је на почетку састанка кратко изложио општу презентацију о Државном савету Краљевине Белгије и његовим надлежностима, док је у наставку господин Феликс Мордик представио организацију и начин рада тог одељења и презентовао информатичку структуру и систем објављивања пресуда.

Другог дана посете госпођа Изабел Демотије (Isabelle Demortier), шеф писарнице за холандски језик, је представила начин рада писарнице Савета, након чега је делегација Управног суда имала прилике да дискутује о примени актуелних решења када је реч о ИТ систему Државног савета.

Циљ стручне посете је да се стекне увид у техничка решења и софтверске програме који Савет користи у свом раду, а у вези рада и функционисања базе судске праксе и електронског предмета.

XXV

ДОГАЂАЈИ И САСТАНЦИ НА КОЈИМА СУ ПРИСУСТВОВАЛИ ПРЕДСЕДНИК СУДА, СУДИЈЕ И ЗАПОСЛЕНИ

1. Вршилац функције председника Управног суда, судија Ивановић састала се са представницима пројекта "Јачање инспекцијског,

управног и управно-судског надзора и контроле над инспекцијским надзором" који спроводи Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД) и Министарство државне управе и локалне самоуправе. Састанку су присуствовали Татјана Воларев, Милан Стефановић, Душан Радовановић, Лазар Лунић, Љиљана Величковић Томић из НАЛЕД-а и Анђела Видулић, аналитичар, јединица за подршку Координационој комисији за инспекцијски надзор при МДУЛС. Пројекат за циљ има јачање капацитета: Управног инспектората, као органа који врши инспекцијски надзор над применом Закона о инспекцијском надзору и Закона о општем управном поступку; другостепених органа, који одлучују по жалбама на решења донета у поступку инспекцијског надзора и Управног суда, који одлучује у управним споровима по тужбама против коначних решења из поступка инспекцијског надзора и другостепеног поступка. Пројекат за циљ има и уједначавање и унапређење инспекцијске, управне и судске праксе и олакшавање примене новог законског оквира за инспекцијски надзор и управни поступак. Активности Пројекта су усмерене и на праћење и унапређење спровођења смерница и препорука Координационе комисије, која за задатке има постизање обухватнијег, усклађенијег и делотворнијег инспекцијског надзора, уједначавање поступања инспекција и јачање инспекцијских капацитета. На састанку је договорена сарадња Управног суда са пројектом, у смислу учешће представника суда у активностима пројекта.

2. Портпарол Милка Бабић и саветник за међународну сарадњу, стручно усавршавање и обуку Ивана Ковачевић присуствовале су скупу у Клубу посланика поводом Дана заштите података о личности, 26. јануара 2018. године, у организацији Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. У Републици Србији овај дан се обележава у циљу подизања свести јавности о значају заштите података о личности и унапређења примене начела заштите података, као и указивања свим руковооцима података, а пре свега органима јавне власти, на законске обавезе и одговорност за кршење права. Скуп су отворили повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, господин Родољуб Шабић, шеф делегације ЕУ у Републици Србији, њ.е. Сем Фабрици, амбасадор Краљевине Норвешке, њ.е. Арне Санес Бјорнстад и шеф Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, њ.е. Андреа Орицио. На наведеном скупу представљена је трећа публикација Повереника у области заштите података о личности "Заштита података о

личности у области радних односа – ставови и мишљења Повереника". Такође, говорило се и о Општој уредби ЕУ о заштити података о личности, чија би примена требало да почне 25. маја 2018. године у Европској унији, а која представља најзначајнији документ којим се уређује област заштите података о личности у ЕУ.

3. Вршилац функције председника Управног суда, судија Ивановић састала се са пројектним менаџером Регионалне школе за јавну управу (РеСПА), г-ђом Зораном Гајић у четвртак, 1. фебруара 2018. године у просторијама Управног суда ради усаглашавања заједничких активности са РеСПА у 2018. години. Као једна од активности договорено је организовање округлог стола/саветовања у Београду и Даниловграду, ради представљања Студије о случајевима Европског суда за људска права који се односе на управне спорове (аутори студије су: проф. Виолета Беширевић, проф. Драгољуб Поповић, проф. Мигена Лесковику и проф. Танасије Маринковић), у оквиру којих би биле обрађиване по две теме из наведене студије.

4. Вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић састала се са представницима Мисије ОЕБС-а, Одељењем за демократизацију, г-дином Владимиром Илићем Валдес Гарсијом, г-ђом Јасмином Илић и г-ђом Миленом Пиосијан у просторијама Управног суда дана 09. марта 2018. године. Тема састанка била је представљање новог шефа Одељења за владавину права Мисије ОЕБС у Републици Србији и ревидирање плана активности и сарадње у 2018. години. Планиране активности су: подршка реализацији и организацији едукације за нових 10 судија и за судијске помоћнике; едукације других запослених у Управном суду, подршка реализацији и организацији посете председника Управног суда управно-судском систему неке европске земље.

5. У петак 16. марта 2018. године у Палати Србија, вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је презентацији Годишњег извештаја о раду свих судова Републике Србије за 2017. годину, у организацији Врховног касационог суда. Уводним речима су се обратили председник Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић, министарка правде, Нела Кубуровић, заменик директора УСАИД Канцеларије за економски и демократски развој, Џефри Скарин и представник Канцеларије Светске банке у Београду, Срђан Свирчев. Представљању Извештаја о раду судова су

присуствовали председници свих судова и чланови Високог савета судства, представници међународних организација, амбасада, струковних удружења и цивилног сектора. На наведеном догађају, између осталог, презентовани су и подаци о раду Управног суда, као и о трендовима који су о значаја за развој управног судства у Републици Србији и за процес придруживања Србије Европској унији у контексту Поглавља 23.

6. Судија Управног суда Биљана Тамбурковски Баковић и портпарол Милка Бабић учествовале су на Финалној конференцији Удружења грађана "Партнери за демократске промене Србија" поводом пројекта "Иницијатива за транспарентност информација о носиоцима јавних функција" у уторак, 24. априла 2018. године. Пројекат се спроводи уз подршку Фондације за отворено друштво Србија. Уводни панел конференције био је посвећен недавно покренутом процесу измена и допуна Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У панелу су учествовали судија Управног суда, Биљана Тамбурковски Баковић, помоћник генералног секретара Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Славољупка Павловић, виши истраживач Центра за истраживање, транспарентност и одговорност (ЦРТА), Иван Радојевић, директор и главни и одговорни уредник Мреже за истраживање криминала и корупције (КРИК), Стеван Дојчиновић, представник Фондације за отворено друштво, Миодраг Милосављевић, као и извршна директорка "Партнери за демократске промене Србија", Ана Тоскић, која је модерирала панел. Други панел био је посвећен представљању резултата Пројекта у оквиру ког су Урош Мишљеновић из "Партнери за демократске промене Србија" и др Јелена Клеут представили Анализу о границама приватности носилаца јавних функција: Јавна функција- приватна ствар? Наведена конференција организована је са циљем да стручну и заинтересовану јавност упозна са резултатима пројекта и да допринесе унапређењу правног оквира у области слободног приступа информацијама од јавног значаја.

7. Вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је презентацији Извештаја о реализацији програма и остваривању будућих активности Правосудне академије у уторак, 25. априла 2018. године у Палати Србија. Присутне су својим уводним излагањима поздравили министарка правде, госпођа Нела Кубуровић, председник Врховног касационог суда, господин Драгомир

Милојевић, директор Правосудне академије, господин Ненад Вујић. На наведеној презентацији истакнут је значај обука носилаца правосудних функција као и да је Правосудна академија уз подршку међународних партнера кроз реализацију разних пројеката и програма организовала бројне обука за судије. Презентацији су присуствовали представници правосуђа, међународних организација, струковних удружења и цивилног сектора.

8. Вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић одржала је састанак са представницима Твининг пројекта "Даљи развој конкуренције у Републици Србији" у просторијама Управног суда, 11. маја 2018. године. Састанку су, као представници пројекта, присуствовале Славица Кукољ, начелник Одељења за европске интеграције и управљање ЕУ и другим међународним пројектима Сектора за нормативне, управне и послове европских интеграција и Бисерка Вуковић из Министарства трговине, туризма и телекомуникација и мр Нина Васић из Комисије за заштиту конкуренције. Тема састанка било је представљање циљева, активности и крајњих резултата пројекта, договарање око учешћа и усаглашавања активности представника Управног суда на наведеном пројекту. Пројекат се финансира из средстава ИПА 2014, а главни корисници пројекта су Министарство трговине, туризма и телекомуникација и Комисија за заштиту конкуренције. Општи циљ пројекта је даље развијање и јачање заштите конкуренције у Републици Србији како би се повећао ниво конкурентности српске привреде и ојачао утицај приватног сектора на привреду Србије. Управни суд је препознат као значајан за област заштите конкуренције и као један од корисника пројекта. Учешће у пројекту ће представљати значајан допринос остваривању планираних резултата, а уједно и корист за јачање капацитета Управног суда.

9. Вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је конференцији "Унапређење капацитета у правосуђу - јачање владавине права" коју је организовала Правосудна академија у сарадњи са пројектом "Подршка Европске уније Правосудној академији", у четвртак 31. маја 2018. године у Палати Србија. Конференцију су отворили Ненад Вујић, директор Правосудне академије, Нела Кубуровић, министар правде Републике Србије, Драгомир Милојевић, председник Високог савета судства и Врховног касационог

суда, Загорка Доловац, Републички јавни тужилац и председник Државног већа тужилаца, Сем Фабрици, амбасадор Делегације ЕУ у Републици Србији и Хуан Карлос да Силва, судија, вођа пројекта "Подршка ЕУ Правосудној академији". Конференција је завршни догађај Пројекта који спроводи конзорцијум предвођен Британским саветом. Пројекат је почео 2. марта 2016. године са укупним буџетом од 2 милиона евра, а завршава се 14. јуна 2018. године. На конференцији су представљени резултати које је тим од 52 експерата из 7 европских земаља остварило у протеклих 27 месеци остварио у блиској сарадњи са Правосудном академијом у циљу унапређења система обуке у правосудју и бољем приступу стандардима Европског суда за људска права за судове у Србији.

10. Мисија Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ) боравила је у Републици Србији од 4. до 8. јуна 2018. године у циљу прикупљања података ради израде анализе потреба пројекта реформе управног судства у Републици Србији.

У уторак, 5. јуна у просторијама Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ) одржана је радионица у којој су, испред Управног суда, учествовали вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић, секретар суда Данијела Дупор, портпарол Милка Бабић, систем администратор Миле Доброта и саветник за међународну сарадњу Ивана Ковачевић. Циљ радионице је био да се препознају кључне потребе и направе почетни кораци неопходни за израду анализе тренутног стања управног судства у Републици Србији. Заинтересоване стране, будући корисници пројекта, су истакле потребе за реформом управног судства, при чему је указано на ургентно стање у Управном суду и на чињеницу да постоји недовољан број судија, да прилив предмета константно расте упоредо са постепеним проширивањем надлежности суда.

У среду, 6. јуна делегација Мисије Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ) посетила је седиште Управног суда и одржала састанак са вршиоцем функције председника Управног суда, судијом Јелена Ивановић, секретаром суда Данијелом Дупор, портпаролом Милком Бабић, систем администратором Милетом Добротом и саветником за међународну сарадњу Иваном Ковачевић, по

питању разматрања потреба у оквиру будућег пројекта реформе управног судства.

У четвртак, 7. јуна делегација Мисије Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ) посетила је седиште Управног суда и одржала састанак са судијама Управног суда. Састанак је одржан ради упознавања делегације Мисије ГИЗ-а са организацијом и уређењем Управног суда, стручних служби и радом судија и изазовима са којима се свакодневно судије суочавају. Након одржаног састанка, уследила је посета Одељењу у Новом Саду, ради представљања организације и рада одељења Управног суда.

11. Вршилац функције председника Управног суда, судија Јелена Ивановић састала се са представницима Твининг пројекта "Превенција и борба против корупције" у понедељак 11. јуна 2018. године у просторијама Управног суда, на тему наведеног пројекта који је усмерен на јачање механизма, метода и законодавства са циљем спречавања корупције у Републици Србији и промовисања активне улоге Агенције за борбу против корупције и других надлежних државних органа. Састанку су присуствовали Еугенио Турко, вођа пројекта, Ана Корато и Ђанлука Ђардини. Пројекат реализују заједно Агенција за борбу против корупције Републике Србије, Национална агенција за борбу против корупције Републике Италије, Главно тужилаштво Краљевине Шпаније, Министарство правде Републике Италије и Виша школа за правосуђе Републике Италије. Вршилац функције председника је представила надлежност Управног суда, а потом организацију рада суда као и сарадњу коју суд има са Агенцијом за борбу против корупције. Имајући у виду да је судија Ана Корато судија Управног суда у Напуљу, састанак је био користан у смислу размене искустава по питању организације надлежности управног судства у Италији и Србији.

12. Вршилац функције председника Управног суда судија Јелена Ивановић састала се са Лин Хамергрен, независним експертом ангажованом од стране Мултидонаторског фонда за подршку сектору правде у Републици Србији у среду 27. јуна 2018. године у просторијама Управног суда. Тема састанка био је разговор о изради извештаја "Функционална анализа правосуђа у Републици Србији" и организација рада у Управном суду, резултати рада, функционисање базе судских одлука, уједначавања праксе и слично. Г-ђа Хамергрен се захвалила на

времену и замолила за кратак преглед организације и надлежности Управног суда и истакла да је већ рађена Функционална анализа правосуђа у Србији 2014. године, а да је она овом приликом у Србији ради израде нове ревидиране верзије Функционална анализа правосуђа. Вршилац функције председника је представила надлежност Управног суда, а потом организацију рада суда и истакла да ће суд пружити податке о раду који су релевантни за израду саме анализе.

13. Портпарол Управног суда Милка Бабић и саветник за међународну сарадњу Ивана Ковачевић присуствовале су презентацији препорука које су припремили експерти са Твининг пројекта "Превенција и борба против корупције" који спроводи Агенција за борбу против корупције у партнерству са Националном Агенцијом за борбу против корупције, Министарством правде и Вишом школом за правосуђе Републике Италије, као и Главним тужилаштвом Краљевине Шпаније. Презентација је одржана у среду, 11. јула 2018. године у ЕУ инфо центар (Краља Милана 7) којој су присуствовали представници Агенције за борбу против корупције, прекршајних судова, тужилаштва као и других релевантних институција. Препоруке су презентовали Твининг експерти Ева Перез, Борха Јименез и Ђовани Пасква и односиле су се на унапређење правног оквира и праксе сарадње Агенције за борбу против корупције са прекршајним судовима, тужилаштвима и другим релевантним институцијама.

14. Заменик председника Управног суда, судија Жељко Шкорић присуствовао је потписивању Уговора о извођењу радова на изградњи нове зграде правосудних органа у Крагујевцу, који су потписали министарка правде Нела Кубуровић и представници аустријске фирме "Штрабах" у четвртак, 26. јула 2018. године у Крагујевцу. Потписивању уговора су присуствовали и председник Високог савета судства и Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић, председница Апелационог суда у Крагујевцу, судија Дубравка Дамјановић и градоначелник Крагујевца Радомир Николић.

Нова зграда, која ће имати преко 23.000м², биће смештено 11 правосудних органа и радиће више од 800 запослених, а за њену изградњу је издвојено је око 25 милиона евра и финансира се у потпуности из Буџета Републике Србије.

15. Заменик председника Управног суда, судија Весна Лазаревић је присуствовала Радионици "Реформа система судских тумача и преводилаца, правни оквир у контексту европских интеграција", у уторак, 4. септембра 2018. године, у организацији Министарства правде Републике Србије уз подршку PLAC II пројекта. Скуп су отворили господин Радомир Илић, државни секретар Министарства правде, госпођа Јелена Деретић, помоћник министра у Сектору за правосуђе Министарства правде, госпођа Мојца Грошељ, PLAC II пројекат – Правна подршка преговорима и госпођа Наташа Шарић, PLAC II пројекат – Правна подршка преговорима. У склопу наведене радионице учесници су имали прилике да слушају о току преговора Републике Србије у оквиру преговарачких поглавља 3 и 23 и нужности унапређења квалитета пружања услуга у контексту европских интеграција, затим о европским и паневропским захтевима од значаја за регулацију судских тумача за потребе рада представника Министарства правде и Радне групе за израду новог Закона о судским тумачима. На крају су учесници дискутовали о уоченим проблемима професије и могућим решењима са упоредноправним решењима.

16. Заменик председника Управног суда, судија Весна Лазаревић присуствовала је Радионици Регионалне школе за јавну управу (РеСПА) на тему Нацрта стратегије РеСПА за период 2019-2024. године, у Српско-корејско информатичко приступном центру у Београду. РеСПА, као међународна међувладина организација и кључни регионални покретач реформе јавне управе, допринела је различитим активностима и механизмима изградње капацитета и умрежавања, посматрањем и израдом регионалног истраживачког материјала у складу са циљевима реформе јавне управе. У том смислу, РеСПА је успоставила регионалну мрежу судија и правних професионалаца активних у области управног права и реализовала је низ активности за јачање капацитета управних судова. Штавише, РеСПА је недавно завршила "Студију случајева судске праксе Европског суда за људска права који се односе на управне спорове", чије је званично представљање било у мају 2018. године у Београду. Имајући у виду наведено, учесницима радионице су представљени главни циљеви деловања у наредном периоду у оквиру којих ће РеСПА реализовати активности.

17. Председница Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је представљању пројекта "ЕУ уз Правду - Подршка за Поглавље 23" у хотелу Метропол, 14. септембра 2018. године. Пројекат "ЕУ уз Правду - Подршка за Поглавље 23" је програм техничке помоћи који финансира Европска унија. Пројекат доприноси јачању институционалних капацитета Министарства правде као водеће институције у сектору правосуђа. Укупна вредност пројекта је скоро 2 милиона евра. Пројекат је почео 15. маја 2018. године и трајаће 24 месеца. Пројекат ће имати три компоненте - јачање нормативне активности Министарства правде и усклађивање са правним тековинама, јачање самих капацитета Министарства правде, док ће се трећа компонента односити на процес усклађивања активности свих који учествују у спровођењу Акционог плана за Поглавље 23.

18. Председница Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је Округлом столу у оквиру јавне расправе о тексту амандмана Министарства правде на Устав Републике Србије који је одржан у уторак, 18. септембра 2018. године у хотелу "Метропол".

Округли сто је отворила председник Владе, госпођа Ана Брнабић, а такође, у уводном делу говорили су и министар правде, госпођа Нела Кубуровић, министар за евроинтеграције, госпођа Јадранка Јоксимовић, шеф Делегације Европске уније у Србији, њ.е. Сем Фабрици и шеф Мисије ОЕБС-а у Србији, њ.е. Андреа Орицио. Након уводних излагања, министар правде, госпођа Нела Кубуровић представила је радни текст предлога Амандмана на Устав Републике Србије у делу који се односи на правосуђе, са посебним освртом на усклађивање текста са мишљењем Венецијанске комисије. Након представљања наведених решења уставних амандмана отпочела је дискусија представника државних и правосудних институција, струковних удружења и цивилног друштва.

19. Судија Управног суда Зорица Китановић, учествовала је у конференцији у понедељак, 17. септембра 2018. године у хотелу "Зира" у Београду. Конференција је одржана као први у низу догађаја у оквиру наставка пројекта "Подршка јачању управљању миграцијама и азилом у Републици Србији" који спроводи Међународна организација за миграције, уз подршку Амбасаде Уједињеног краљевства у Републици Србији. Судија Китановић је узела учешће у оквиру панела "Новине у

процедуре азила у Републици Србији и изазови у примени" као панелисткиња.

Први, уводни панел, био је посвећен новинама у области азила на европском нивоу. У оквиру наведеног панела одржана је дискусија о реформи заједничког европског система азила, новијој пракси Европског суда за људска права и изазовима у поштовању ових стандарда у Републици Србији. Други панел био је посвећен новинама у систему азила у Републици Србији, имајући у виду да је Закон о азилу и привременој заштити ступио на снагу почетком јуна 2018. године. Последњи панел био је посвећен новинама у Закону о странцима, за који је предвиђено да примена почне 3. октобра 2018. године. Циљ конференције био је да окупи све актере који у оквиру својих надлежности учествују у поступку азила. На конференцији су учествовали међународни експерти, јавни службеници који учествују у поступку азила, али и представници других институција од значаја за успостављање успешног и делотворног система азила у Републици Србији и шира академска заједница.

20. Заменик председника Управног суда, судија Весна Лазаревић присуствовала је конференцији "Улога вештака у правосудном систему Републике Србије" која је одржана 18. септембра 2018. године у хотелу "Метропол" у Београду, у организацији Министарства правде, Светске банке и Мултидонаторског фонда за подршку сектору правосуђа.

Уводна излагања су имали господин Мирко Чикириз, државни секретар у Министарству правде, госпођа Јелена Деретић, помоћник министра у Сектору за правосуђе Министарства правде, њ.е. Денис Киф, амбасадор Уједињеног краљевства у Републици Србији и њ.е. Хенк ван ден Дол, амбасадор Холандије у Републици Србији. Конференција је организована као платформа на којој су презентовани кључни налази извештаја "Вештачење вештака: Улога судских вештака у Србији и могуће реформе у циљу унапређења ефикасности и квалитета правде". У оквиру првог панела на тему "Анализа улоге вештака у правосудном систему Републике Србије и налази", представљен је пројекат као и истраживање о улози вештака у судским поступцима, чији је коначан резултат публикација "Вештачење вештака: Улога судских вештака у Србији и могуће реформе у циљу унапређења ефикасности и квалитета правде". Потом је уследио панел на тему "Искуства везана за учешће

вештака у судским поступцима" након чега је уследила дискусија представника стручне јавности који су разменили своја искуства у вези учешћа вештака у судском поступку.

Циљ конференције био је да се присутнима представе најважнији аспекти улоге вештака у правосудном систему Србије и да се укаже на пожељне правце унапређења ефикасности и квалитета судских поступака у овом домену.

21. Судија Биљана Тамбурковски Баковић и судија Никола Китаровић из Управног суда су учествовали у Округлом столу на тему "У сусрет изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја" који је одржан у среду 26. септембра 2018. године у организацији УСАИД-а и Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

Учесници округлог стола били су г. Родољуб Шабић, повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, гђа Жаклин Вилијамс-Брицелс, директорка Пројекта за одговорну власт, гђа Станојла Мандић, заменица повереника, гђа Росана Лемут Стрле, бивша заменица Информацијског повереника Републике Словеније, као и угледни универзитетски професори, други представници правосудних органа, државних органа и институција и невладиног сектора.

Округли сто имао је за циљ да поводом Међународног дана права јавности да зна укаже на значај права слободног приступа информацијама од јавног значаја у служби одговорне и транспарентне јавне управе. Такође, одржана је презентација добре праксе из региона у погледу обавеза органа јавне управе. Домаћи и међународни експерти су модерирани дискусију о механизмима извршења одлука Повереника за информације од јавног значаја донетих у поступку управног извршења, судску заштиту и поновну употребу информација.

22. Судије Управног суда Биљана Тамбурковски Баковић и Никола Китаровић су присуствовали скупу посвећеном обележавању Међународног дана права јавности да зна - 28. септембар. Скуп је организован од стране Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, уз подршку Мисије ОЕБС у Србији, Коалиције за слободу приступа информацијама, Удружења новинара Србије и Независног удружења новинара Србије. Скупу су се обратили:

Родољуб Шабић, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, н.е. Сем Фабрици, шеф Делегације Европске уније у Србији, н.е. Амбасадор Андреа Орицио, шеф Мисије ОЕБС у Србији и Силвија Пановић Ђурић испред Савета Европе.

На скупу је представљена публикација "VII - Слободан приступ информацијама – Ставови и мишљења Повереника". На наведеном скупу су и додељена признања за допринос афирмацији права јавности да зна. Признања су додељена: Министарству културе и информисања, Врховном касационом суд, Вишем јавном тужилаштву у Новом Пазару, ЈП "Емисиона техника и везе", Граду Зрењанину и Центру за истраживање, транспарентност и одговорност (ЦРТА).

23. Председник Управног суда судија Јелена Ивановић присуствовала је Округлом столу о резултатима истраживања ставова судија, судијских саветника и помоћника о упућивању на Европску конвенцију о људским правима и праксу Европског суда за људска права, који је организован у оквиру пројекта "Подршка ефикасним правним средствима и узајамној правној помоћи", који спроводи Савет Европе у оквиру Заједничког програма Европске уније и Савета Европе "Хоризонтал Фацититу" за Западни Балкан и Турску, дана 23. октобра 2018. године у хотелу "Метропол" у Београду.

На наведеном округлом столу расправљало се о резултатима истраживања ставова судија, судијских саветника и помоћника о упућивању на Европску конвенцију о људским правима и праксу Европског суда за људска права које је спроведено у претходном периоду. Добијени подаци су пружили основу за поређење са компарабилним резултатима из истраживања спроведеног на истој циљној групи, али са различитом темом, 2014. године.

24. Судија Управног суда Стево Ђурановић и систем администратор Миле Доброта узели су учешће у оквиру конференције "Синергија 2018" која је организовала компанија "Microsoft у Србији" од 24-26. октобра 2018. године у Београду.

"Синергија 2018", најзначајнија регионална конференција посвећена информационим технологијама и бизнису, завршава се традиционалним Бизнис даном и панелом на тему "Да ли смо спремни за дигитални пробој?". Стратешки партнер конференције, Канцеларија за

информационе технологије и еУправу Владе Републике Србије, представила је резултате реформе јавне управе кроз развој инфраструктуре електронске управе и нове услуге које су на располагању грађанима, привреди и држави. Представник Министарства правде, Марио Малетић, у оквиру панела одржаног 24. октобра, у оквиру ког су учешће узели и представници Управног суда, говорио је о дигиталној трансформацији процеса у правосуђу и представио пројекат еСУД који омогућава електронско вођење судских поступака у Србији. Учесници су имали прилике да чују о "Е-Суду" који је замишљен тако да један портал, у овом случају Е-Суд (<https://esud.sud.rs>) служи за електронско вођење свих будућих судских поступака, да преко правосудне магистрале за размену података, податке странака и адвоката шаље и прима из судских програма за управљање предметима.

25. Судија Биљана Тамбурковски Баковић, портпарол Суда Милка Бабић и саветник за међународну сарадњу, стручно усавршавање и обуку Ивана Ковачевић присуствовале су конференцији "10 година партнерства за промене" у организације "Партнери Србија" у петак 02. новембра 2018. године у Београду.

Наведена конференција организована је поводом 10 година постојања организације "Партнери Србија" која је посвећена унапређењу владавине права, развоју грађанског друштва и институционалној изградњи у Србији и региону, уз јачање локалних капацитета и коришћење знања домаћих експерата. У оквиру конференције представници "Партнери Србија" су се осврнули на првих десет година рада, кроз три панела посвећена областима у оквиру којих смо развили експертизу – реформа правосуђа, добро управљање и заштита људских права.

26. Повереник за заштиту равноправности уз подршку Фондације за отворено друштво, ове године, по шести пут, организовао је Национално такмичење у симулацији суђења из области дискриминације "Осуди дискриминацију" за студенте основних и мастер студија права у Републици Србији. У уторак 11. децембра 2018. године, учеснике првог дана полуфиналног такмичења који се одржао у судницама Управног суда, поред организатора, поздравио је и заменик председника Управног суда, судија Жељко Шкорић.

Такмичење у симулацији суђења (Moot court) из области заштите од дискриминације осмишљено је као такмичење студенткиња и студената основних и мастер студија права на акредитованим факултетима у Републици Србији и састоји се у изради тужбе и одговора на тужбу, као и у симулацији расправе на рочишту пред надлежним судом у Србији, на основу задатог случаја из области заштите од дискриминације.

27. Председник Одељења судске праксе, судија Радојка Маринковић и судија Зорица Китановић су учествовале на средњорочном евалуационом састанку у вези са пројектом "Подршка јачању система управљања миграцијама и азилом у Србији" који је одржан 21. децембра 2018. године у Београду.

Састанак је значајан због оцене активности које су реализоване и представља консултативни процес усмерен на унапређење и уједначавање националне праксе у оквиру азилне процедуре и реализује се у наставка пројекта "Подршка јачању управљања миграцијама и азилом у Републици Србији", који спроводи Међународна организација за миграције, уз подршку Британске амбасаде у Београду.

XXVI

УЧЕШЋЕ СУДИЈА УПРАВНОГ СУДА У РАДНИМ ГРУПАМА

1. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић члан је Програмског савета Правосудне академије.

2. Судија Гордана Гајић-Салзбергер члан је Радне групе Врховног касационог суда за праћење примене Јединственог програма решавања старих предмета у судовима у Републици Србији.

3. Судија Маријана Тафра-Мирков члан је радне групе за израду Нацрта Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица.

XXVII

ФИНАНСИЈСКО И МАТЕРИЈАЛНО ПОСЛОВАЊЕ

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр. 116/08... 113/17), члана 51. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник

РС", бр. 124/12.. 68/15) члана 6. и 7. Судског пословника ("Сл. гласник РС", бр. 110/09... 16/18) члана 11. Правилника о форми и садржини плана набавки("Сл. гласник РС", бр. 29/13) и члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2018. годину ("Сл. гласник РС", бр. 113/17), вршилац функције председника Управног суда донео је Одлуку о доношењу Плана јавних набавки за 2018. годину Су IV-28 39/18 од 22.03.2018. године.

Управни суд закључио је уговоре о јавној набавци и то:

- Уговор о јавној набавци горива 1/18 Су IV 28 5/18-1 од 16.04.2018. године, са понуђачем НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ АД., којим је извршена набавка горива за Партију 2, EVRO PREMIUM BMB 95 – 5.537,00 литара. Вредност ЈН 1/18 је 586.922,00 динара без ПДВ-а, односно 704.306,00 динара са ПДВ-ом.

- Уговор о јавној набавци горива 2/18, Су IV 28 5/18-2 од 16.04.2018. године, са понуђачем НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ АД., којим је извршена набавка горива, EVRO DIZEL 5.080,00 литара. Вредност ЈН 2/18 је 574.040,00 динара без ПДВ-а, односно 688.848,00 динара са ПДВ-ом.

- Уговор о јавној набавци тонера 3/18, Су IV 28 7/18 од 11.06.2018. године, са понуђачем PROINTER IT SOLUTIONS AND SERVICE DOO, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера:

-HP LaserJet Q2612A 30 комада

-HP LaserJet CE390A 50 комада.

Вредност ЈН 3/18 је 1.065.580,00 динара без ПДВ-а, односно 1.278.696,00 динара са ПДВ-ом.

- Уговор о јавној набавци тонера 4/18, Су IV 28 9/18 од 20.06.2018. године, са понуђачем AIGO BUSINESS SYSTEM, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера Panasonic KX-FA83E 10 комада. Вредност ЈН 4/18 је 32.050,00 динара без ПДВ-а, односно 38.460,00 динара са ПДВ-ом.

- Уговор о јавној набавци тонера 5/18, Су IV 28 10/18 од 20.06.2018. године, са понуђачем AIGO BUSINESS SYSTEM, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера Lexmark E260A11E 110 комада и 50FH00 20 комада. Вредност ЈН 5/18 је 1.125.500,00 динара без ПДВ-а, односно 1.350.600,00 динара са ПДВ-ом.

- Уговор о јавној набавци тонера 6/18, Су IV 28 11/18 од 20.06.2018. године, са понуђачем PROINTER IT SOLUTIONS AND SERVICE DOO, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера:

- Canon С-EXV 14 комада,

-Canon 719Н 6 комада.

Вредност ЈН 6/18 је 353.200,00 динара без ПДВ-а, односно 423.840,00 динара са ПДВ-ом.

Укупна вредност јавних набавки у 2018. години је 3.737.292,00 динара без ПДВ-а, односно 4.487.750,00 динара са ПДВ-ом.

XXVIII

ЗАКЉУЧАК

Велики прилива предмета у Управном суду, са тенденцијом раста прилива у односу на претходну годину наставља се и у **2018. години**, с обзиром да је у Управном суду примљено укупно **25.426** предмета, што је **3.685** примљених предмета више у односу на исти период **2017.** године, односно **10.284** примљених предмета више у односу на исти период **2010.** године.

Високи савет судства је на седници одржаној 24.05.2017. године, донео Одлуку о измени одлуке о броју судија у судовима (Службени гласник РС" бр. 54/17) којом је повећао број судија Управног суда за 10, тако да Управни суд има председника и 50 судија. Током 2018. године изабрано је 13 нових судија за Управни суд. Истовремено, петоро судија је престало да обавља судијску функцију а један судија је упућен у Врховни касациони суд, тако да је у извештајном периоду поступало 36 судија.

Увећање прилива предмета, умањење броја поступајућих судија као и проширење материје у којој овај суд поступа представљају изузетно оптерећење на рад Управног суда, што је у извештајном периоду довело до повећања прилива предмета по судији за 13,93 % у односу на исти период 2017. године (са 50,68 предмета у 2017. на 64,61 предмета у 2018.), повећање броја предмета у раду по судији за 32,23 % у односу на исти период 2017. године (са 788,46 предмета у 2017. на 1042,06 предмета у

2018.), до смањења савладавања прилива са 88,22 % у 2017. на 73,41% у 2018. години, као и до повећања укупног броја предмета у раду суда за 12,52 % у односу на исти период 2017. године (са 49.930 предмета у 2017. на 56.180 предмета у 2018.).

У погледу укупног броја решених предмета остварени су задовољавајући резултати. Наиме, судије Управног суда у извештајном периоду решиле су укупно **18.666** предмета, односно 47,14 просечно решених предмета по судији, што је више у односу на исти период 2017. године (44,71 просечно решених предмета по судији у 2017.) и што се према Мерику за вредновање квантитета (учинка) рада судија – месечна норма, Правилника о критеријумима, мерицима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова, вреднује као "**изузетно успешно**". Посебно треба имати у виду да су судије поред квантитативно великог броја урађених предмета у извештајном периоду у 2018. године оствариле и укупан квалитет рада од **99,90%**.

Управни суд је у 2018. години остварио и задовољавајуће резултате рада у погледу решавања старих предмета према датуму иницијалног акта и спречавању настанка старих предмета у складу са Програмом решавања старих предмета за 2018. годину. Решено је укупно **8.413** старих и предмета који би према иницијалном акту постали стари у извештајном периоду, што је 45,02 % од укупног броја решених предмета у суду, па је на крају извештајног периода остало 5.149 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта, односно 143,03 старих предмета просечно по судији.

На динамику решавања предмета у великој мери је утицао Програм решавања старих предмета за 2018. годину Су I-2 35/18 од 26.01.2018. године и у складу са њим донети појединачни програми већа за решавање старих предмета, идентификација група предмета (према тужиоцу и туженом) и израда "пилот" одлука што је омогућило брже решавање осталих предмета у групи као и велико залагање судија и судијских помоћника у остваривању програмских циљева.

Анализом испуњености планираних резултата који су предвиђени Програмом решавања старих предмета уочен је значајан напредак у успешнијем решавању старих предмета и убрзању судског поступка и поред чињенице да је у великом броју предмета било неопходно одржавање усмених јавних расправа (у **1.089 предмета**) за чију

припрему предмета, пресуђење и израду одлуке је потребно више времена, као и чињенице да су у току извештајног периода расписани и одржани **избори** за: одборнике Скупштине града Београда; одборнике Скупштине општине Аранђеловац; одборнике Скупштине општине Бор; одборнике Скупштине градске општине Севојно; одборнике Скупштине општине Смедеревска Паланка; чланова савета месних заједница на територији града Лесковца; чланова савета месних заједница на територији града Шапца; чланова савета месних заједница на територији града Зајечара; чланова савета месних заједница општине Бујановац, за чланове националних савета националних мањина; за одборнике Скупштине општине Лучани и Скупштина општина Кула, Кладово и Дољевац.

Поступање по предметима заштите изборног права као "нарочито хитним" предметима знатно је утицало на укупне резултате суда с обзиром да је због своје специфичне природе и сложености захтевало одлучивање у врло кратким роковима и не само 24-часовну приправност и прековремени рад судија и запослених у суду, већ и потпуни приоритет у решавању ових предмета.

Повећање броја старих предмета са иницијалним актом из 2014., и 2015. године, настало је по доношењу одлука Уставног суда којима се усваја уставна жалба, поништава пресуда Управног суда и налаже доношење нове одлуке, као и доношења пресуда Врховног касационог суда којима се захтев за преиспитивање судске одлуке уважава, укида одлука Управног суда и предмет враћа на поновно одлучивање или због наставка поступка који је у прекиду.

Поред остварених резултата рада суда у решавању предмета, судије Управног суда су у току 2018. године, уложиле изузетан напор кроз учешће у радним групама за израду нацрта закона и пројекту еСуд.

Управни суд је у циљу остваривања права на стручно усавршавање судија и судског особља у 2018. години, организовао семинаре на актуелне теме (области), које су значајне за унапређење квалитета рада суда. Суд је наставио успешну сарадњу са Европском канцеларијом за подршку систему азила, Удружењем државних савета и врховних управних судова Европе (АСА-Europe), Удружењем судија европских управних судова (АЕАЈ), Регионалном школом за јавну управу (ReSPA).

Имајући у виду постигнуте резултате и све чиниоце који су утицали на укупан рад суда може се закључити да је Управни суд у извештајном периоду постигао **задовољавајуће резултате**.

Председник суда је, имајући у виду број предмета и прилив нових, увећање материје у којој суд поступа (само у 2108. години 36 нових закона), изузетно висок проценат хитних и нарочито хитних предмета, као и недовољан број судијских помоћника и судског особља који постоји у Управном суду од његовог оснивања, упутила допис Министру правде са предлогом измене Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у управном суду Су I-9 3/18 од 24.12.2018. године. У допису је истакла да **Управни суд са постојећим бројем судијских помоћника и осталог судског особља не може да обезбеди делотворну правну заштиту права и интереса грађана у управном спору због чега је неопходно ХИТНО спровести мере повећања њиховог броја за 85 извршилаца.**

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ СУДА
Судија Јелена Ивановић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Су III-20 10/19-3
Дана: 05.07.2019. године
Београд

На основу члана 53. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС" бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18, 87/18 и 88/2018) и члана 6., 7. и члана 44. Судског пословника ("Сл. гласник РС" бр. 110/09, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15, 113/15, 39/16, 56/16, 77/16, 16/18, 78/18 и 43/19) заменик председника суда сачинио је

ШЕСТОМЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈ
О РАДУ УПРАВНОГ СУДА ПО МАТЕРИЈАМА
ЗА ПЕРИОД
од 01. јануара 2019. године до 30. јуна 2019. године

Статистички подаци о укупним резултатима рада суда су следећи:

укупан број предмета у раду суда је 48.738;

укупан број нерешених предмета на почетку извештајног периода био је 37.520;

укупан број примљених предмета је 11.218;

укупан број решених предмета је 10.864;

укупан број решених старих предмета према датуму иницијалног акта је 4.291, што чини

39,50 % од укупног броја решених предмета;

мериторно је решено 10.617 предмета, што чини 97,73 % од укупног броја решених предмета;

укупан број нерешених предмета на крају извештајног периода је 37.874;

број нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта је 5.532;

савладавање прилива је 96,84 %;

процент решених предмета у односу на укупан број предмета је 22,29 %;

укупан квалитет у односу на укупан број решених предмета је 99,94 %;

просечан прилив предмета по судији је 43,48;

просечан број решених предмета по судији је 42,11;

просечан број предмета у раду по судији на крају извештајног периода је 880,79;

просечан број старих предмета према датуму иницијалног акта по судији је 128,65.

Статистички подаци о резултатима рада суда по материјама

"У" материја - суд је на почетку 2019. године имао 36.585 нерешена предмета, у току године је примио 10.406 предмета, од чега нових 10.320 предмета, те је у овом периоду имао укупно у раду 46.991 предмет. Током извештајног периода укупно је решено 10.012 предмета, од чега мериторно 9.827 предмета, а на други начин 185 предмета, на крају остало је 36.979 нерешених предмета. У овој материји суд је на почетку извештајног периода имао 5.062 нерешена стара предмета. У току извештајног периода решено је 4.237 старих предмета према датуму иницијалног акта, на крају остало је 5.435 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 43 судија.

"Ув" материја - суд је на почетку 2019. године имао 278 нерешених предмета, током посматраног периода је примљено 298 предмета, те је укупно у раду било 576 предмета. Током посматраног периода, укупно је

решено 296 предмета, од чега мериторно 293, на други начин 3 предмета, на крају је остало нерешених 280 предмета. У овој материји суд није имао нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта на почетку 2019. године. Решено је 3 стара предмета, остало је нерешено 2 стара предмета. У овој материји поступало је 13 судија.

"Уж" материја - суд је на почетку 2019. године имао 2 нерешена предмета, примљено је 5 предмета, те је укупно у раду имао 7 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 6 предмета, сви мериторно, остао је нерешен 1 предмет. У овој материји суд није имао нерешених старих предмета на почетку 2019. године. У овој материји поступало је 6 судија.

"Уи" материја - суд је на почетку 2019. године имао 339 нерешених предмета, примљено је 148 предмета, те је укупно у раду имао 487 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 163 предмета, сви мериторно. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2019. године 40 стара предмета према датуму иницијалног акта. У току извештајног периода решен је 21 стари предмет, а на крају остало је нерешено 48 стара предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 43 судија.

"Уо" материја - суд на почетку 2019. године имао 1 нерешен предмет, примио је 72 предмета, те је укупно у раду било 73 предмета. Укупно је решено 69 предмета, сви мериторно, остало је 4 нерешених предмета. У овој материји је поступало 35 судија. Није било старих предмета.

"Уп" материја - суд је на почетку 2019. године имао 146 нерешених предмета, примљен је 41 предмет, те је укупно у раду имао 187 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 50 предмета, сви мериторно, остало је нерешено 137 предмета. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2019. године 33 старих предмета. У току извештајног периода решено је 22 стара предмета, а на крају је остало нерешено 31 стари предмет. У овој материји поступало је 37 судија.

"Ур" материја - суд је на почетку 2019. године имао 109 нерешених предмета, у извештајном периоду примио је 56 предмета, те је укупно у раду имао 165 предмета. Укупно је решено 53 предмета, од чега мериторно 33, а на други начин 20 предмета. Почетком 2019. године суд је имао 17 нерешених старих предмета. У току извештајног периода решено је 8

стариx предмета. На крају остало је нерешено 16 стариx предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 40 судија.

"Р4 у" материја – суд је на почетку 2019. године имао 56 нерешениx предмета, примљено је 187 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 211 предмета, од чега мериторно 172, а на други начин 39, остало је нерешено 32 предмета. У овој материји поступио је 1 судија.

**Просечан месечни прилив предмета по судији
у извештајном периоду**

"У"	40,33
"УВ"	3,82
"У-уз"	0,21
"Уж"	0,14
"Уи"	0,57
"Уо"	0,34
"Уп"	0,18
"Ур"	0,23
"Р4 у"	31,17

**Просечан број месечно решениx предмета по судији
у извештајном периоду**

"У"	38,81
"УВ"	3,79
"У-уз"	0,17
"Уж"	0,17
"Уи"	0,63
"Уо"	0,33
"Уп"	0,23
"Ур"	0,22
"Р4 у"	35,17

**Просечно трајање решених предмета у извештајном периоду
према датуму пријема**

"У"	603,30
"УВ"	170,00
"У-уз"	209,00
"Уж"	42,50
"Уи"	363,00
"Уо"	8,80
"Уп"	618,30
"Ур"	272,10
"Р4 у"	47,60

**Просечан број предмета у раду по судији на крају извештајног
периода**

"У"	859,98
"УВ"	21,54
"У-уз"	1,25
"Уж"	0,17
"Уи"	7,53
"Уо"	0,11
"Уп"	3,70
"Ур"	2,80
"Р4 у"	32,00

**Просечно трајање нерешених предмета на дан 30.06.2019. године
према датуму пријема**

"У"	396,50
"УВ"	164,40
"У-уз"	105,00
"Уж"	32,00

"Уи"	347,00
"Уо"	3,80
"Уп"	443,20
"Ур"	365,80
"Р4 у"	52,70

У 2019. години у Управном суду је била 147 одлука разматрана по захтеву за преиспитивање судске одлуке, од чега је 141 одлука Управног суда потврђена од стране Врховног касационог суда што је 95,92 % разматраних одлука, 2 одлуке су преиначене што је 1,36 % разматраних одлука, а 4 одлука је укинута и предмети враћени на поновни поступак, што је 2,72 % разматраних одлука. Укупан квалитет рада суда је од 99,94 % у односу на укупан број урађених одлука.

У 2019. години 67 одлука Управног суда по приговору на суђење у разумном року је разматрано по жалби пред Врховним Касационим судом, од чега је 65 одлука потврђено, што је 97,01 % разматраних одлука, 2 одлуке је укинута што је 2,99% разматраних одлука.

На име накнаде због повреде права на суђење у разумном року Управни суд је у периоду од 01.01.2019. до 30.06.2019. године исплатио укупно 17.091.307,16 динара.

АНАЛИЗА

У 2019. години у Управном суду поступало је укупно 43 судија у материјама "У", "У-уз", "Ув", "Уж", "Уи", "Уо", "Уп", "Ур", "Уип" и "Р4 у".

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 178/17-1 од 06.12.2018. године извршена је релокација судија које су поступале у Седишту и одељењима Управног суда тако да је у Седишту суда поступало 24 судија, у Одељењу Управног суда у Новом Саду 9 судија, у Одељењу Управног суда у Крагујевцу 6 судија и Одељењу Управног суда у Нишу 7 судија. Судије Управног суда су у јануару 2019. године имале у раду просечно по 857,09 предмета

У фебруару 2019. године престала је судијска функција судији Деси Симић и судији Живани Ђукановић, због одласка у пензију.

У јуну 2019. године ступиле су на судијску функцију у Управни суд судије: Братислав Ђокић, Весна Слијепчевић, Јасмина Минић, Весна Иконић и Маја Панић.

Изменама и допунама Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 185/18-1 од 26.12.2018. године, Су I-2 14/19-1 од 01.03.2019. године, Су I-2 34/19-1 од 19.04.2019. године, Су I-2 46/19-1 од 27.05.2019. године и Су I-2 59/19-1 од 17.06.2019. године, извршена је релокација судија које су поступале у Седишту и одељењима Управног суда тако да је у Седишту суда поступало 27 судија, у Одељењу Управног суда у Новом Саду 10 судија, у Одељењу Управног суда у Крагујевцу 6 судија и Одељењу Управног суда у Нишу 7 судија.

Судије Управног суда су у на дан 30.06.2019. године имале у раду просечно по 880,79 предмета.

Пријем странака вршиле су судије Жељко Шкорић, Весна Лазаревић, Павел Јонаш и Гордана Гајић Салзбергер.

II

Имајући у виду да је на дан 01.01.2019. године суд имао укупно 37.520 нерешених предмета од чега старих предмета 5.152, што чини 13,73% од укупног броја нерешених предмета у свим материјама у којима суд поступа, као и да је на дан 08.01.2019. године било у раду 11.747 предмета са иницијалним актом из 2017. године, који би до краја 2019. године постали "стари" што је укупно потенцијално чинило 16.896 старих предмет, председник суда је у циљу благовременог обављања послова у суду са Измењеним јединственим програмом решавања старих предмета у Републици Србији Врховног касационог суда, Законом о уређењу судова, Законом о судијама и Судским пословником, као и у циљу поштовања рокова прописаних законима, донео Програм решавања старих предмета за 2018. годину Су I-2 2/19-1 од 18.01.2019. године.

У имплементацији Програма примењене су мере и технике за успешније решавање старих предмета и спречавање њиховог настанка радом на убрзању судских поступака.

Кроз реализацију Програма решавања старих предмета за 2019. годину предузете су мере и технике које су имале за циљ решавање

старих предмета и спречавање њиховог настанка и то: стари предмети добили су приоритетни значај и решавали су се по хронолошком реду завођења осим када се радило о хитним предметима у складу са законом или одлуком председника суда који су добијали посебан приоритет у решавању; идентификоване су групе предмета (царински, порески и остали основи) са иницијалним актом из 2016. и 2017. године (по тужиоцу и туженом), и задужена судска већа за израду одлука у најстаријим предметима сваке групе ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи; формиран је Тим за смањење броја старих предмета који је пратио спровођење овог Програма и предузимао мере за његово благовремено извршавање и расправљао о проблемима у решавању старих предмета према утврђеној динамици решавања старих предмета; статистичар суда водио је посебну евиденцију о кретању најстаријих и старих предмета и председнику суда достављао извештаје почетком сваке радне недеље, док је члановима тима једном месечно и на крају тромесечја, достављао извештај о старим предметима суда и по судији, уз списак старих предмета. Такође, Писарница суда је сваком судији појединачно, путем службене електронске поште, према извештајним кварталима, који су предвиђени Јединственим програмом решавања старих предмета, достављала списак старих предмета по хронолошком реду, укључујући број предмета, тужиоца, туженог, основ спора, датум када је предмет заведен у суду и датум иницијалног акта.

Програмом је предвиђено да ће судије просечно месечно решавати најмање по 30 старих предмета, односно предмета који до краја тог кварталног периода постају стари. Председници већа су у складу са Програмом решавања старих предмета за 2019. годину, израдили појединачне програме већа за решавања старих предмета и доставили ове програме председнику суда до 04.02.2019. године.

Председник суда је са председницима већа одржавала колегијуме сваког другог понедељка у месецу ради анализе резултата спровођења Програма решавања старих предмета за 2019. годину и о томе је састављан записник, сем у случају када је одржавана седница свих судија на којој је та анализа вршена.

Спроведене мере и технике у оквиру Програма решавања старих предмета дале су значајне резултате у решавању старих предмета према редоследу пријема и убрзању судског поступка у циљу спречавања

настанка старих предмета, имајући у виду да је у извештајном периоду укупно решено 6.276 старих предмета и предмета који би до краја 2019. године постали стари, од чега 1 предмет из 2009. године, 3 предмета из 2010. године, 1 предмета из 2012. године, 7 предмета из 2013. године, 14 предмета из 2014. године, 519 предмета из 2015. године, 2.551 предмет из 2016. године, 3.180 предмета из 2017. године, што је 57,77 % од укупног броја решених предмета.

У Управном суду је на дан 30.06.2019. године, остало нерешено на крају 5.532 стара предмета према датуму иницијалног акта и то: 1 предмет са иницијалним актом из 2010. године, 2 предмета са иницијалним актом из 2012. године, 2 предмета са иницијалним актом из 2013. године, 11 предмета са иницијалним актом из 2014. године, 51 предмета са иницијалним актом из 2015. године, 2.055 предмета са иницијалним актом из 2016. године и 3.410 предмета из 2017. године што чини 14.61% у односу на укупан број нерешених предмета на крају извештајног периода. Предмет са иницијалним актом из 2010. формиран је у 2019. години, а достављен је на надлежност из Основног суда у Крагујевцу, предмети са иницијалним актом из 2012. године формиран су у Управном суду у 2019. години по доношењу одлуке Уставног суда којима се усваја уставна жалба, поништава одлука Управног суда и налаже доношење нове одлуке, као и доношењем решења о наставку поступка. Предмети са иницијалним актом из 2013. године, формиран су у 2018. години по доношењу одлука Уставног суда којима се усваја уставна жалба, поништава одлука Управног суда и налаже доношење нове одлуке, као и у 2019. години доношењем решења о наставку поступка.

III

Специфичност у раду Управног суда и даље представља чињеница да скоро половина предмета захтева поступање у врло кратким роковима.

Предмети у управном спору који се сматрају нарочито хитним су предмети у којима су законом прописани рокови за поступање или је природа управне ствари таква да захтева нарочито хитно поступање, док су хитни предмети они који су посебним законом одређени као хитни. У зависности од наведеног, Управни суд на предмете ставља ознаку "нарочито хитно", "радни спор" (врста хитног спора) или "хитно".

Нарочито хитни и хитни предмети су: заштити изборног права; изменама у бирачком списку; захтеву за одлагање извршења управног акта; престанку и потврђивању мандата; заштити конкуренције; заштити узбуњивача; заштити права на суђење у разумном року; праву на јавно окупљање; смештају странца у прихватилице; информацијама од јавног значаја; враћању одузете имовине и обештећењу; пензије/инвалиднине; социјалне новчане накнаде; старатељство/хранитељство; радни спор. Предмети који носе ознаку "нарочито хитно" износе се у рад, након завођења, судији известиоцу ради давања налога за хитно спровођење претходног поступка и предузимања свих мера за доношење одлуке у прописаном року. Предмети са ознаком "хитно" се након завођења износе Припремно одељењу, које је дужно да спроведе претходни поступак без одлагања.

У извештајном периоду од 01.01.2019. до 30.06.2019. године примљено је укупно **3.689** предмета са ознакама "нарочито хитно", "радни спор" и "хитно", **што чини 32,88 %** од укупног броја примљених предмета у извештајном периоду.

IV

Сваке године надлежност Управног суда се проширује посебним законима из различитих управних области, па је и у 2019. години постојећа надлежност Управног суда увећана доношењем више закона којима је прописана надлежност Управног суда у поступању, и то:

1. Закон о Централном регистру становништва ("Службени гласник РС", бр. 17-19 од 14.03.2019. године);
2. Закон о угоститељству ("Службени гласник РС", бр. 17-19 од 14.03.2019. године);
3. Закон о туризму ("Службени гласник РС", бр. 17-19 од 14.03.2019. године);
4. Закон о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", бр. 25-19 од 03.04.2019. године);
5. Закон о здравственој заштити ("Службени гласник РС", бр. 25-19 од 03.04.2019. године);

6. Закон о предметима опште употребе ("Службени гласник РС", бр. 25-19 од 03.04.2019. године);

7. Закон о спречавању корупције ("Службени гласник РС", бр. 35-19 од 21.05.2019. године).

V

Највећи број предмета у раду Управног суда чине предмети из "У" материје, којих је на почетку 2019. године било укупно 37.520, а у периоду од 01.01.2019. до 30.06.2019. године примљено је 11.218 од чега нових 11.090 предмета, тако да је укупно у раду у "У" материји 48.738 предмета.

У "У" материји у 2019. години укупно је решено 10.012 предмета, од чега мериторно 9.827, а на други начин 185 предмета, на крају је остало 36.979 предмета, од чега 5.435 нерешених старих предмета. У овој материји суд је на почетку године имао 5.062 нерешена стара предмета. У току извештајног периода решено је 4.237 старих предмета, а на крају је остало 5.435 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта.

VI

Управни суд поступа и у предметима заштите изборног права који се воде у уписницима "Уж" и "Уип". На почетку 2019. године у уписнику "Уж" било је нерешено 2 предмета, примљено је 5 предмета, тако да је укупно у раду било 7 предмета. Решено је 6 предмета, сви мериторно.

У уписнику "Уип" на почетку 2019. године није било нерешених предмета. Током извештајног периода није примљен ниједан предмет.

VII

Имајући у виду да је одредбом чл. 23. Закона о управним споровима прописано да суд може одложити извршење коначног управног акта до доношења судске одлуке поступајући по захтеву који је поднет уз тужбу и у току поступка по тужби или изузетно и пре подношења тужбе, захтеви за одлагање извршења коначног управног акта

завођени су у уписник "У" или "Уо" и решавани у року од 5 дана. У извештајном периоду од 01.01.2019. до 30.06.2019. године у Управном суду је примљено укупно 322 захтева за одлагање и то:

- "У" уписник 250 захтева;
- "Уо" уписник 72 захтева.

VIII

У 2019. години у седишту и одељењима Управног суда су усмене јавне расправе одржане у 742 предмета, одложене у 132 предмета и отказане у 20 предмета, неодржане у 14 предмета и заказане у 243 предмета.

У извештајном периоду у седишту и одељењима Управног суда одржане су и нејавне седнице у 10.715 предмета.

IX

Управни суд је од 01.01.2019. до 30.06.2019. године одржао 2 Свечане седнице свих судија и 4 Седнице свих судија на којима је разматрао извештаје о раду, проблеме у функционисању рада суда, разматрао спорна правна питања и заузимао правне ставове. На Седницама свих судија, утврђено је више правних ставова.

X

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 178/18-1 од 06.12.2018. године, одређено је да се Одељење судске праксе организује у седишту Управног суда. За судије Одељења судске праксе одређени су судија Радојка Маринковић, председник Одељења, судија Томислав Медвед, први заменик председника Одељења, судија Вера Маринковић, други заменик председника Одељења, судија Гордана Сукновић Бојација, судија Олга Петровић, судија Маријана Тафра Мирков, и судијски помоћници: Вукица Латиновић, Драгица Вранић, Љиљана Петровић, Ксенија Ивановић, Татјана Попара и Елена Петровић. Изменом годишњег распореда послова управног суда за 2019. годину Су

I-2 34/19-1 од 19.04.2019. године, за судију Одељења судске праксе одређена је судија Снежана Алексић уместо судије Олге Петровић и судијски помоћник Весна Иконић распоређена је у Одељење судске праксе уместо судијског помоћника Драгице Вранић која је преузета у Врховни касациони суд. Изменом годишњег распореда послова управног суда за 2019. годину Су I-2 59/19-1 од 17.06.2019. године, судијски помоћник Љубо Ергић распоређен је у Одељење судске праксе уместо судијског помоћника Весна Иконић која је изабрана за судију Управног суда.

У Одељењу судске праксе воде се општи и посебан регистар судске праксе. У општем регистру судске праксе евидентирају се одлуке Уставног суда и Европског суда за људска права које се односе на управну материју и одлуке Врховног касационог суда донете по ванредним правним средствима против одлука Управног суда. У посебном регистру судске праксе евидентирају се утврђени правни ставови, усвојена правна схватања изражена у пресудама овога суда (сентенце) и закључци.

Управни суд је у складу са дописом Врховног касационог суда I Су-1 бр. 140/2016 од 26.10.2016. године формирао Регистар правноснажних пресуда Управног суда у којима се суд позвао на одредбе Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, као и посебну Евиденцију пресуда и одлука у којима су у образложењу наведени ставови усвојени у пракси Европског суда за људска права. Управни суд се у извештајном периоду позвао у 16 својих пресуда на ставове усвојене у пракси Европског суда за људска права.

Судијама и судијским помоћницима достављају се путем службеног e-maila :

- прописи од значаја за рад Управног суда који се објављују у Службеном гласнику;

- одлуке Врховног касационог суда које се односе на управну материју;

- одлуке Уставног суда које се односе на управну и грађанску материју;

- одлуке Европског суда за људска права које се односе на управну материју;

- сентенце, приговори на сентенце, обавештења да на сентенце није било приговора, као и обавештења о повлачењу сентенце или приговора;

- верификовани правни ставови.

Одлуке овога суда изабране од стране Одељења судске праксе, а нарочито оне са којима стручна и шира јавност има посебан интерес да се упозна, као и правни ставови и сентенце, објављују се анонимизирани на званичној интернет презентацији суда у оквиру наслова "Судска пракса", што је посебно битно за уједначавање судске праксе и за предвидивост успеха у евентуалном управном спору.

Седнице Одељења судске праксе одржавале су се сваке среде у месецу или по потреби, на којима се водио записник, док су се састанци председника Одељења, заменика председника Одељења са судијским помоћницима који су распоређени у Одељењу судске праксе, одржавали сваког петка.

На седници и састанцима Одељења судске праксе расправљала су се спорна питања, утврђивали се и припремали предлози о питањима из судске праксе који су се износили на Седницу свих судија ради заузимања одређеног става у циљу уједначавања судске праксе.

Председник суда је преко Припремног одељења и Одељења судске праксе вршио идентификацију групе предмета према тужиоцу и туженом органу и задуживао судска већа за израду "пилот" одлука ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи. На тај начин идентификована је 66 група са 781 предметом из 2018. године.

У Одељењу судске праксе Управног суда, у извештајном периоду поступало је 5 судијских помоћника који су у извештајном периоду прегледали 12.257 предмета, експедовали из судске праксе 11.263 предмета, вратили већу 916 предмета, задржали као спорне 163 предмета задржали 90 предмета у вези, док је остало непрегледано укупно 310 предмета.

XI

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 178/18-1 од 06.12.2018. године, одређено је да се Припремно одељење организује у седишту Управног суда. За судије Припремног одељења одређени су судија Стево Ђурановић, надзорни судија, судија Ружа Урошевић, заменик надзорног судије и судијски помоћници: Александра Маркићевић, Небојша Ђојбашић и Александра Гвозденовић.

У складу са Протоколом о сарадњи закљученим између Управног суда и Правосудне академије Су I-1 27/17 од 09.03.2017. године, у раду Припремног одељења у извештајном периоду је учествовало троје полазника Правосудне академије.

Судијски помоћници у Припремном одељењу су у извештајном периоду са уписника примили укупно 8.559 предмета, урадили укупно 8.563 предмета, примили из већа 6.539 предмета и урадили 6.538 предмета.

XII

У периоду од 01.01.2018. до 30.06.2018. године у Управном суду поступало је укупно 36 судијских помоћника распоређених у 14 већа у седишту и одељењима Управног суда, који су израдили 8.076 нацрта судских одлука. Два судијска помоћника налазе на породилском боловању.

У складу са Протоколом о сарадњи закљученим између Управног суда и Правосудне академије Су I-1 27/17 од 09.03.2017. године, у раду у оквиру судских већа у извештајном периоду је учествовало троје полазника Правосудне академије, један у Седишту суда и двоје у Одељењу суда у Новом Саду.

XIII

У периоду од 01.01.2019. до 30.06.2019. године примљено је укупно 139 притужби на рад суда, које су заведене у уписник Су VI и 1.211 ургенција, које су заведене у Су VIII. На све притужбе и ургенције у законском року је одговорено надлежним органима и странкама. По

притужбама и ургенцијама поступала је председник суда судија Јелена Ивановић, којој су у обављању ових послова помагали секретар суда Данијела Дупор и судијски помоћник - виши саветник Гордана Војновић.

XIV

По приговорима ради убрзања поступка одлучивали су председник суда, судија Јелена Ивановић и судија Гордана Богдановић, којима су у обављању ових послова помагали судијски помоћници - виши саветници Ивана Радосављевић Гулан и Јелена Капетановић.

У извештајном периоду примљено је укупно 187 предмета и решено 211 предмета.

XV

По захтевима за приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности одлучивала је судија Биљана Тамбурковски Баковић, којој је у обављању ових послова помагала портпарол суда виши саветник Милка Бабић, а у њеном одсуству, судијски помоћник – виши саветник Ана Ковачевић.

У извештајном периоду примљено је и одговорено на укупно 59 захтева за приступ информацијама од јавног значаја. На све захтеве одговорено је у законском року.

XVI

На основу члана 57. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011 – др. закон, 78/2011 - др. закон, 101/2011, 101/2013, 106/2015, 40/2015 - др. закон, 13/2016, 108/2016, 113/2017, 65/2018 – одлука УС, 87/2018 и 88/2018 – одлука УС), члана 46. и 170. став 2. Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", број 79/2005, 81/2005 - испр., 83/2005 - испр., 64/2007, 67/2007 - испр., 116/2008, 104/2009, 99/2014, 94/2017 и 95/2018), члана 1. и 4. Уредбе о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника ("Службени гласник РС" број 117/2005, 108/2008, 109/2009, 95/2010, 117/2012, 84/2014, 132/2014,

28/2015, 102/2015, 113/2015, 16/2018, 2/2019 и 4/2019), члана 1. и 3. Уредбе о разврставању радних места намештеника ("Службени гласник РС" број 5/2006 и 30/2006), члана 38. став 2. Уредбе о одређивању компетенција за рад државних службеника ("Службени гласник РС" број 4/2019), Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", број 61/2017, 82/2017, 92/2017, 111/2017, 14/2018, 45/2018, 78/2018, 89/2018, 102/18 и 30/2019) и Правилника о посебним функционалним компетенцијама за запослене у судовима, јавним тужилаштвима и Државном правобранилаштву ("Службени гласник РС", број 18/2019), председник Управног суда је донео **Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управном суду Су I-9 3/19 од 07.05.2019. године**, који је уз претходну сагласност Министра правде ступио на снагу 12.06.2019. године. Правилником је за обављање послова из делокруга Суда систематизовано 30 радних места и утврђен укупан број запослених од 174 и то 152 државна службеника и 22 намештеника.

XVII

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18, 87/18 и 88/2018), члана 8. Закона о информационој безбедности ("Службени гласник РС", број 6/16, 94/2017), члан 2. Уредбе о ближем садржају акта о безбедности информационо-комуникационих система од посебног значаја, начину провере и садржају извештаја о провери безбедности информационо-комуникационих система од посебног значаја ("Службени гласник РС", број 94/2016), Уредбе о ближем уређењу мера заштите информационо-комуникационих система од посебног значаја ("Службени гласник РС", број 94/2016), председник Управног суда је донео **Правилник о безбедности информационо-комуникационих система Управног суда Су I-1 28/19 од 09.04.2019. године**.

XVIII

У сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу у Србији (ГИЗ), Управни суд је отпочео припрему за израду и спровођење реформе управног судства. Имајући у виду наведено, на основу молбе Министарства правде упућен ГИЗ-у, ангажована је интегрисани експерт др Паола Савона да ради у Управном суду на позицији саветника за реформу управног судства од 6. маја 2019. године. Током две године, колики је период ангажовања, задатак интегрисаног експерта биће спровођење неопходне функционалне анализе, анализе ефеката прописа, анализе упоредних правних система у Европи, у склопу припремне фазе за спровођење "Пројекта подршка управном судству у Републици Србији", који је планиран за реализацију након спровођења ових активности.

XIX

Управни суд, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, спроводи **Пројекат "Унапређење и уједначавање судске праксе Управног суда"**, почев од од 01. априла 2019. године. У оквиру наведеног Пројекта, који представља наставак Пилот пројекта из 2018. године, ангажовано је троје експерата и двоје лица која им помажу у раду, како би омогућили несметано пуњење јавне базе судских одлука која за крајњи циљ има пружање делотворније и ефикасније заштите права у управном спору, омогућавање предвидивости исхода управног спора и повећање нивоа правне сигурности.

Програмом пројекта, планирано је да експерти прегледају одлуке из три основа спора, који су од значаја за ширу јавност: пензије, порези и враћање имовине. У извештајном периоду обрађене су одлуке из дав основа спора, порез и враћање имовине. Првом експерту, бившем председнику Одељења судске праксе Управног суда, судији у пензији Душанки Марјановић додељено је да прегледа одлуке са основом спора: порез и враћање имовине. Другом експерту, бившем члану Одељења судске праксе, судији у пензији Љиљани Максимовић додељено је да прегледа одлуке са основом спора порез. Трећем експерту, бившем члану Одељења судске праксе, судији у пензији Љиљани Петровић додељено је да прегледа одлуке са основом спора порез и враћање имовине. Експерти

су припремљене одлуке прегледали и одабирали на основу следећих критеријума: да ли се у задатим одлукама изражавају правни ставови и схватања Управног суда усвојени на седницама свих судија; да ли су одлуке од интереса да јавност зна за њих из области актуелних друштвених дешавања; одлуке у окончаним управним споровима из задатих управних области које ће пружити могућност да се предвиди исход управног спора пре подношења тужбе на основу истог чињеничног и правног основа. Приликом прегледа одлука експерти су дали и препоруке за детаљнију класификацију основа спора. У наставку дајемо приказ стања рада на Пројекту за период од 01. априла до 30.06.2019. године: троје ангажованих експерата су укупно: 1) примили: 9.191 одлуку; 2) издвојили за објављивање: 1.433 одлуке (одлуке из прве, друге и треће групе); 3) добили на преглед: 2 основа спора (порез и враћање имовине). Двоје лица која су ангажована ради припремања одлука за експерте на Пројекту, Иван Вулић и Биљана Корићанац, укупно су припремили 9.191 одлуку, закључно са 01. јуном 2019. године.

У досадашњем раду одржано је 4 састанака са експертима, први који се одржао крајем марта месеца на коме је председник суда представио Пројекат, упознао експерте са плановима рада на Пројекту и очекиваним резултатима. Остали састанци су одржани 10.04.2019. године, 15.05.2019. године и 05.06.2019. године. Одржано је и више састанака са ангажованим лицима. У току Пројекта експерти се информишу о заузетим правним ставовима Управног суда, који им се достављају у папирној и електронској форми (верификовани правни ставови и закључак утврђени на 88. Седници свих судија одржаној дана 22.04.2019. године). Датум завршетка пројекта је 30. новембар 2019. године.

У реализацији Пројекта "Унапређење и уједначавање судске праксе Управног суда", учествовали су и запослени у Управном суду: портпарол суда Милка Бабић, саветник за међународну сарадњу Ивана Ковачевић, системадминистратор Миле Доброта и информатичар Марко Матић.

XX

Управни суд и Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду закључили су **Споразум о сарадњи** Су I-1 15/2019 од 22.02.2019.

године, у намери да успоставе дугорочну сарадњу која ће допринети развоју и унапређењу рада обе институције. Циљеви сарадње огледају се у потреби спознавања судске праксе, начина решавања предмета, те развијања практичних знања из управне материје која ће значајно допринети подизању наставно-научног капацитета, са једне, као и упознавању са новим упоредноправним решењима и научно-теоријским ставовима, са друге стране.

XXI

Управни суд је Министарству правде доставио Примедбе и сугестије на **Нацрт закона о спречавању корупције**, Су I-2 10/19-2 од 01. марта 2019. године. Радну групу су чинили: судија Биљана Шундерић, судија Маријана Тафра Мирков и судија Мира Стевић Капус.

XXII

Управни суд је Министарству правде доставио Мишљење, сугестије и предлоге на **Нацрт закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу**, Су I-2 18/19-1 од 21.03.2019. године. Радну групу су чинили: судија Стево Ђурановић, судија Ружа Урошевић и судија Маријана Тафра Мирков.

XXIII

Управни суд је Министарству унутрашњих послова доставио Мишљење на **Нацрт Закона о изменама и допунама закона о азилу и привременој заштити**, Су I-2 29/19-1 од 11. априла 2019. године. У изради Мишљења учествовале су председник Одељења судске праксе, судија Радојка Маринковић и судија Зорица Китановић.

XXIV

ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА – ПОСЕТА СТУДЕНАТА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Студенти Правног факултета Универзитета у Београду посетили су Управни суд 08., 10. и 17. маја 2019. године. Студенте су током

наведених дана дочекали заменици председника суда, судије Душица Маринковић и Весна Лазаревић, које су указале на значај Управног суда и улогу коју обавља вршећи судску заштиту законитости управних аката.

Након уводног обраћања заменика председника суда, судије Зорица Китановић и Стево Ђурановић упознали су студенте са начином рада суда, организацијом, надлежношћу, предметом управног спора, правилима поступка, одлукама које суд доноси, веб презентацијом суда, Информатором о раду суда, Извештајима о раду суда, системом за електронско управљање предметима (САПС), базом судске праксе и апликацијом еСуд.

Управни суд ће наставити да ради на повећању поверења јавности у рад суда организацијом Манифестације Дана отворених врата.

XXV

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ОБУКА СУДИЈА И СУДСКОГ ОСОБЉА

1. Судија Управног суда Никола Китановић учествовао је на конференцији "Цивилно друштво за одговорну власт" која је одржана 4. и 5. фебруара у Београду, у организацији Центра за истраживање, транспарентност и одговорност – ЦРТА. Конференција је део пројекта који ЦРТА спроводи заједно са четири партнерске организације Транспарентност Србија, Центром за правосудна истраживања, Фондацијом Славко Ђурувија и А11 Иницијативом за економска и социјална права, уз подршку Амбасаде Велике Британије у Београду.

Главне теме дискусија током дводневне конференције биле су савремени изазови који утичу на смањење квалитета демократије, пре свега на независност правосуђа, рад парламента, независних органа и друго. Циљ конференције био је покретање дијалога у вези са актуелним стањем демократије у Србији, региону и Европи, са намером да се развију препоруке за превазилажење постојећих проблема. Скуп је окупио представнике цивилног друштва, академске заједнице, експерте из области јавних политика, судије, новинаре, представнике јавних институција и међународне заједнице који су спремни да активно заговарају демократску и одговорну јавну власт.

2. Министарство правде је, уз подршку Пројекта "ЕУ уз Правду – Подршка за Поглавље 23", у оквиру рада на јачању капацитета Сектора за правосуђе овог министарства организовало тродневне радионице у периоду од 18. до 20. фебруара 2019. године. Тема радионица била је "Јачање капацитета Министарства правде у вођењу дисциплинских поступака према носиоцима правосудних професија". Председник Одељења судске праксе Управног суда, судија Радојка Маринковић била је ангажована као предавач на наведеној радионици, заједно са судијом Врховног касационог суда Катарином Манојловић Андрић. Полазници Радионице били су запослени у Одељењу за правосудне професије Министарства правде који раде на пословима који се односе на дисциплинску одговорност носилаца правосудних професија, покретање и вођење дисциплинских поступака, однос дисциплинских, прекршајних и кривичних поступака, као и на поступање судова у вези са дисциплинским поступцима.

3. Напредни онлајн курс о међународним и европским стандардима у области азила и миграција и њиховој примени и релевантности у Републици Србији, који је настао у оквиру пројекта "Подршка јачању система управљања миграцијама и азилом у Србији", представљен је у понедељак, 11. марта 2019. године у хотелу "Зира" у Београду. Представљању су присуствовале судије Управног суда Радојка Маринковић, Зорица Китановић и Ружа Урошевић, судијски саветници Ана Ковачевић, Јелена Драгојловић и Александра Маркићевић и саветник за међународну сарадњу Ивана Ковачевић.

Проф. др Бојана Чучковић, коаутор курса и ванредни професор на Правном факултету Универзитета у Београду, упознала је полазнике са структуром, организацијом и предностима онлајн курса, представила његову визуелну презентацију на онлајн платформи Тренинг центра за миграције, као и одабрани део напредног курса који се односи на релевантне међународне стандарде и њихову примену.

4. Министарство правде је, уз подршку Пројекта "ЕУ уз Правду – Подршка за Поглавље 23", у оквиру рада на јачању капацитета Сектора за правосуђе овог министарства организовало тродневне радионице у периоду од 18. до 20. марта 2019. године. Тема радионица била је "Јачање капацитета Министарства правде у поступцима именована носилаца правосудних професија и обављању надзора на радом носилаца правосудних професија". Предавачи су биле судија Врховног касационог суда Катарина Манојловић

Андрић и председник Одељења судске праксе Управног суда, судија Радојка Маринковић. Наведену Радионицу су похађали државни службеници Министарства правде ангажовани на пословима који се односе на поступке именовања јавних извршитеља и јавних бележника, обављање надзора над њиховим радом и престанка њихове делатности, поступак именовања јавних извршитеља и јавних бележника (са примерима из судске праксе), као и на ванредна правна средства у поступку именовања са посебним освртом на понављање поступка.

5. Судије Управног суда Снежана Алексић, Биљана Стојановић, Драгана Максимовић, Тија Бошковић и Ксенија Ивановић су учествовале на семинару на тему "Европски суд за људска права – стандарди заштите избеглица", у организацији Представништва UNHCR-а у Републици Србији. Семинар је одржан у Врднику, 19. и 20. марта 2019. године.

Учеснике на семинару су поздравили организатори семинара из Канцеларије за азил и Представништва UNHCR-а у Републици Србији. Након тога уследила је прва сесија на тему "Стандарди заштите Европског суда за људска права – потреба за заштитом и гаранције у погледу приступа територији и поступку азила". Након паузе, уследила је друга сесија на тему "Стандарди заштите Европског суда за људска права –ограничења заштите и концепт сигурне треће земље". Први дан је закључен трећом сесијом "Стандарди заштите Европског суда за људска права – фер и ефикасан поступак азила" и на тему реформа права ЕУ у области азила. Други радни дан је почео сесијом на тему "Стандарди заштите Европског суда за људска права – особе са специфичним потребама у поступку азила". Након тога, семинар је закључен расправом међу учесницима.

6. Председник Управног суда судија Јелена Ивановић и саветник за међународну сарадњу, стручно усавршавање и обуку Ивана Ковачевић боравиле су у студијској посети Републици Ирској ради присуствовања Семинару на тему: "Како наши судови одлучују: процес одлучивања врховних управних судова", који је одржан у Даблину, Република Ирска у периоду од 25-26. марта 2019. године, у организацији Удружења АСА-Еугоре и Врховног суда Ирске.

Током програма дводневног семинара, учесници су имали прилику да присуствују расправи у Врховном суду Ирске, где им је представљен

предмет П. против Министарства правде и једнакости, односно чињенично и правно стање у предмету. Након тога, расправа је почела, стога су присутни имали увид у то како се управља расправом и како се закључује. Послеподневни радни програм семинара отворио је судија Френк Кларк (Frank Clarke), председник Врховног суда Ирске и судија Клаус Ренерт (Klaus Rennert), председник АСА-Еуроге и председник Савезног управног суда Немачке. Потом је уследила сесија у оквиру које је судија Френк Кларк (Frank Clarke), председник, Врховног суда Ирске представио Општи извештај на тему "Како наши судови одлучују: процес одлучивања у врховним управним судовима" који је састављен на основу одговора из упитника који је претходно достављен учесницима семинара. Други радни дан почео је трећом сесијом на тему "Прерасподела улога одлучиоца" којом је председавао судија Кари Кусинијем (Kari Kuusiniemi), председник Врховног управног суда Финске.

Учесници су у склопу наведеног семинара разменили искуства у погледу истраживачког поступка (механизмима за праћење судске праксе како домаћих тако и европских и међународних судова) и уочили разлике у функционисању врховних управних судова, не само у погледу континенталног и комонвелт права, него и организацији и управљању предметима у раду.

7. Сарадник за кадровске и персоналне послове Соња Стошић учествовала је у семинару "Новине и рад на порталу ЦРОСО", у 29. марта 2019. године, у организацији Балканског савета.

У оквиру програма семинара било је предвиђено да учесници кроз практичан приказ на тестном Порталу Централног регистра обавезног социјалног осигурања, отклоне све недоумице у погледу спровођења пријаве/одјаве/промене на обавезно социјално осигурање. Такође, учесници семинара су имали прилику да се упознају са новинама у законској регулативи која уређује рад Централног регистра и област обавезног социјалног осигурања.

8. Канцеларија за азил је, уз подршку Европске канцеларије за подршку систему азила (EASO), организовала једнодневни семинар, 02. априла у Београду, на тему "Концепт сигурне треће земље", у оквиру које су учешће узеле судије Управног суда, Јелена Искић и Наташа Малинић.

Семинар су отворили представници Канцеларије за азил и Министарства унутрашњих послова, након чега је прву сесију одржала госпођа Викторија Банти-Маркути из Европске канцеларије за подршку систему азила (EASO) на тему поступка прихватања: концепти и радни процеси за сигурне треће земље, прве земље азила и новим елементима у наредним захтевима. Након паузе, госпођа Карла Рамос из Европске канцеларије за подршку систему азила (EASO) одржала је предавање на тему стандардних описа земаља порекла и сигурних трећих земаља. Након паузе за ручак, експерт из Чешке Републике, госпођа Наташа Чмелицкова говорила је о искуству Чешке Републике и поступању у предметима азила. Након тога, семинар је закључен расправом међу учесницима.

9. У оквиру Пројекта "Јачање управно-инспекцијског, управног и управно-судског надзора над инспекцијским надзором", који спроводи НАЛЕД, одржана је Радионица на тему управних спорова у области инспекцијског надзора, у понедељак, 08. априла 2019. године, у Београду. Из Управног суда на наведеној Радионици су учествовали секретар Данијела Дупор, портпарол Милка Бабић, саветник Мирела Костадиновић, саветник Маја Панић, саветник Катарина Пецић Илић, саветник Милош Бакалић, саветник Весна Билбија, саветник Небојша Ђојбашић, саветник Александра Маркићевић и саветник Александра Гвозденовић.

Радионицу је отворила госпођа Татјана Воларев из НАЛЕД-а, заједно са представницима Министарства државне управе и локалне самоуправе и Амбасаде Краљевине Норвешке. Након увода, Вук Цуцић и Милан Стефановић из НАЛЕД представили су анализу "Другостепени управни поступак и управни спор у области инспекцијског надзора" и препоруке за унапређење законодавног оквира. У другом делу Радионице говорио је судија Управног суда Стево Ђурановић о пракси Управног суда, уједначавању судске и управне праксе и оцени законитости рада инспекцијских органа. На крају Радионице, уследила је дискусија међу учесницима, чиме је званичан програм Радионице завршен.

10. Председник Управног суда судија Јелена Ивановић и саветник за међународну сарадњу, стручно усавршавање и обуку Ивана Ковачевић боравиле су у студијској посети Савезној Републици Немачкој ради учешћа на Генералној скупштини и Семинару "Функције и приступ врховним управним судовима", који је одржан у Берлину, СР Немачка у

периоду од 12-14. маја 2019. године, у организацији Удружења АСА-Еуроге и Савезног управног суда Немачке.

Први радни дан Семинара "Функције и приступ врховним управним судовима" отворио је судија Клаус Ренерт, председник АСА-Еуроге и председник Савезног управног суда Немачке, након чега је судија Карстен Гантер из Савезног управног суда Немачке представио Општи извештај Семинара, који представља извештај о одговорима на упитник који су доставиле земље учеснице, на тему функционисања и приступа управним судовима. Уследила су сесије на тему "Сврха врховних управних судова" и "Обавезујући ефекти одлука врховног управног суда". Поподне учесници су расправљали о системима филтера за жалбе у врховним управним судовима. Након одржаних сесија уследила је дискусија међу учесницима и након тога закључна разматрања која је представио судија Клаус Ренерт, председник АСА-Еуроге и председник Савезног управног суда Немачке.

Други радни дан почео је заседањем Генералне скупштине Удружења АСА-Еуроге и представљање Годишњег извештаја о раду Удружења. На дневном реду су разматране теме попут финансијског управљања Удружењем, пројектне активности које су реализоване од претходне Генералне скупштине и предстојеће активности које су планиране да се реализују.

Активно учешће Управног суда Републике Србије у раду Удружења АСА-Еуроге у склопу наведеног семинара и Генералне скупштине било је од значаја имајући у виду предстојећу реформу управног судства и потребу за изменама и допунама Закона о управним споровима.

11. Председник Управног суда судија Јелена Ивановић и саветник за међународну сарадњу, стручно усавршавање Ивана Ковачевић боравиле су у студијској посети Савезној Републици Немачкој ради учешћа на Генералној скупштини и конференцији Радне групе за независност и ефикасност судија Удружења судија европских управних судова (АЕАЈ) на тему "Дискрециона овлашћења судија", који је одржан у Дармштату, СР Немачка у периоду од 15-17. маја 2019. године, у организацији Удружења судија европских управних судова (АЕАЈ), при чему је учешће судије Ивановић подржала Мисија ОЕБС-а у Србији.

У склопу програма 19. Дана немачког управног судства, одржана је радна сесија – конференција Радне групе за независност и ефикасност судија Удружења судија европских управних судова (АЕАЈ) на тему "Дискрециона овлашћења судија". Презентацију о теоретској основи за дискрециона овлашћења судија одржао је проф. др Бартош Војчековски. Након тога, упоредну перспективу о дискреционим овлашћењима судија, са посебним освртом на англосаксонски систем, представио је судија Колм Мак Јукадис Општег суда Европске уније Европског суда правде. Другог радног дана, у Управном суду у Дармштату, одржан је састанак Генералне скупштине АЕАЈ. Генералну скупштину отворила је председник Удружења судија европских управних судова (АЕАЈ), судија Едит Целер (Edith Zeller). У склопу дневног реда Генералне скупштине, представљени су Извештај о реализованим активностима Удружења, план активности за наредни период (до краја 2019. године) и Извештај о активностима Удружења у оквиру Савета Европе.

Континуирано учешће Управног суда Републике Србије у раду Удружења АЕАЈ у склопу наведене конференције и Генералне скупштине, као и сарадња у области правосуђа са посебним освртом на тему конференције "Дискрециона овлашћења судија" било је од значаја за размену мишљења и искустава у овој области.

12. Председник Одељења судске праксе судија Радојка Маринковић учествовала је на консултативном састанку о даљем развоју миграционе политике у Републици Србији, који је одржан 20. маја у Београду и 21. маја 2019. године у Аранђеловцу, у склопу пројекта "Западни Балкан и Агенда ЕУ у области миграција/2018 Генерална конференција Европског савета за избеглице и прогнанике (ECRE) у Србији" који Група 484 реализује у сарадњи са Балканским фондом за демократију (BTD).

Теме првог дана састанка биле су процес европских интеграција и систем азила и миграција у Републици Србији, док је други дан био посвећен питањима правних статуса, повратку и изазовима у примени нових закона. У раду наведеног састанка учествовали су представници надлежних државних органа који су укључени у процес дефинисања и/или спровођења миграцијских политика, међународних организација, као и представници организација цивилног друштва у циљу покретања дијалога о приоритетима миграционе политике. Тако су учесници били

представници Министарства унутрашњих послова, затим Прекршајног апелационог и Прекршајног суда у Београду, Комесаријата за избеглице и миграције, Комисије за азил, као и представници међународних организација – UNHCR, ИОМ и Мисија ОЕБС-а у Србији.

Током два радна дана састанка учесници су разменом мишљења и искустава у области азила, квалитетном дискусијом и активним заједничким радом дефинисали даље кораке у обезбеђивању функционалног система управљања миграцијама и система азила.

13. Саветовање на тему "Управни поступак и управни спор из угла судске праксе" одржано је од 20. до 22. маја 2019. године, у организацији Издавачког предузећа "Глосаријум", у Београду у оквиру ког су учешће узели судије и саветници Управног суда.

Саветовање је отворила председник Управног суда, судија Јелена Ивановић рефератом на тему "Функционисање и правци развоја управног судства у Републици Србији". Током програма саветовања своје реферате излагали су судије Стево Ђурановић, Ружа Урошевић, Весна Чогурић, Мира Стевић Капус, Зорица Китановић, Сандра Пауновић, Гордана Богдановић и саветници др Весна Билбија и Снежана Петровић.

14. Судија Управног суда Весна Даниловић учествовала је у семинару на тему "Хармонизација Закона о жиговима Републике Србије са Директивом 2015/2436 о усклађивању законодавства држава чланица ЕУ у области жигова" који је одржан 21. и 22. маја 2019. године, у организацији Министарства за европске интеграције.

Предавач на наведеном семинару био је госпођа Осеан Фан-Тан-Лу из Европског института за јавну управу (ЕИПА) која је упознала учеснике семинара са садржајем Директиве 2015/2436 и дефиницијом жига у складу са овом директивом, са новим захтевима за регистрацију жига и основама за одбијањем пријаве. Имајући у виду да је у току израда измена и допуна Закона о жиговима ради усклађивања са одредбама наведене Директиве, на семинару су представљене новине у погледу материјалног и процедуралног права из области жигова. Такође, било је речи и о условима које ова директива предвиђа за употребу жига, као и о поступцима за одузимање и оглашавање жига ништавним.

15. Председник Управног суда судија Јелена Ивановић и судија Радојка Маринковић боравиле су у студијској посети Републици

Хрватској поводом учешћа на Међународној конференцији под називом "Управни спор у државама Средње и Источне Европе", која је одржана у Опатији, Република Хрватска, од 03-04. јуна 2019. године, у организацији Високог управног суда Републике Хрватске, Правног факултета Свеучилишта у Ријеци и Савезног управног суда Немачке.

Током дводневног програма конференције учесници су имали прилику да расправљају о изазовима управног судства, утицају упоредног права при законском уређењу управног спора, реформацијским или касацијским надлежностима жалбеног суда, о структурној реформи мађарског управног судства, судској контроли у споровима тржишног такмичења ЕУ, конкретније испитивању законитости и неограниченој надлежности. О специфичностима мађарског Закона о управном спору с посебним освртом на судску контролу аката локалне самоуправе говорио је судија Андрас Патуи председник Управног и радноправног одела Врховног суда Мађарске, након чега је уследила дискусија међу учесницима конференције чиме је завршен програм првог дана конференције. Поподневни рад другог дана обележио је округли сто са темом "Право на приступ информацијама" који је модерирао Јуриј Топлак са Правни факултет Универзитета у Марибору.

16. Судијски помоћници Управног суда Александра Маркићевић, Ивана Гулан Радостављевић и Небојша Ђојбашић учествовали су у семинару на тему "Еколошко право ЕУ", који је организовала Правосудна академија, у сарадњи са Европским институтом за државну управу ЕИПА Луксембург и уз техничку помоћ Министарства спољних послова Луксембурга, у среду 12. и четвртак 13. јуна 2019. године.

Током дводневног програма семинара предавачи су говорили о правним инструментима и главним начелима права ЕУ, затим о законодавном оквиру управљања отпадом ЕУ и Директиви о индустријској емисији. Након тога уследила је Радионица на тему студија случаја о управљању отпадом на коме су учесници семинара решавали практични случај заснован на стварном предмету. Другог дана семинара предавачи су говорили о три стуба Архуске конвенције, заштити природе и процени утицаја на животну средину. Након предавања уследила је Радионица о студији случаја у оквиру које су учесници решавали случај и заједно са експертима представили своје резултате.

17. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и судије Мира Стевић Капус, Радојка Маринковић, Павел Јонаш, Стево Ђурановић, Ненад Стојановић, секретар Суда Данијела Дупор и саветници Снежана Томић и Снежана Вујачић учествовали су у семинару на тему "Оснаживање жена на руководећим положајима" у организацији Мисије ОЕБС у Републици Србији од 12. до 14. јуна 2019. године.

Током тродневног семинара, предавачи из РЕБТ центра су учесницима говорили о важности родне равноправности, вештинама комуникације и превазилажењу стреса и превенцији сагоревања од стреса. Учесници су кроз квалитетно осмишљен програм предавања и практичних радионица имали прилику да усвоје нова знања и размене искуства у наведеној области.

XXVI

ДОГАЂАЈИ И САСТАНЦИ НА КОЈИМА СУ ПРИСУСТВОВАЛИ ПРЕДСЕДНИК СУДА, СУДИЈЕ И ЗАПОСЛЕНИ

1. Судије Управног суда Биљана Тамбурковски Баковић и Никола Китаровић присуствовали су скупу у Клубу посланика поводом Дана заштите података о личности, 28. јануара 2019. године, у организацији Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. У Републици Србији овај дан се обележава у циљу подизања свести јавности о значају заштите података о личности и унапређења примене начела заштите података, као и указивања свим руковооцима података, а пре свега органима јавне власти, на законске обавезе и одговорност за кршење права.

Присутнима су се обратили Станојла Мандић, заменица Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, њ.е. Сем Фабрици, шеф Делегације Европске уније у Србији, њ.е. Андреа Орицио, шеф Мисије ОЕБС у Србији и Тобијас Флесенкемпер, шеф Канцеларије Савета Европе у Београду.

На скупу је представљена публикација "Заштита података о личности – ставови и мишљења Повереника бр. 4".

2. Судија Биљана Тамбурковски Баковић и портпарол Суда Милка Бабић присуствовале су округлом столу под називом "Будућност

информација у Србији" чији су организатори "Партнери Србија", "Правни скенер" и "Биро за друштвена истраживања (BIRODI)", који је одржан 27. фебруара 2019. године, у хотелу "Зира" у Београду. На наведеном округлом столу су били представљени резултати истраживања о транспарентности информација и примени механизма слободног приступа информацијама од јавног значаја у Србији. Од јула 2018. до фебруара 2019. године, истраживачки тимови анализирали су примену Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, са посебним фокусом на приступ информацијама од јавног значаја и транспарентност у областима јавних набавки; транспарентност информација о јавно-приватним партнерствима; поступање Управног инспектората у инспекцијском надзору над применом Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и поступање прекршајних судова у области слободног приступа информацијама од јавног значаја.

Округли сто организован је у оквиру пројекта "Будућност слободе информација у Србији" који спроводе Партнери за демократске промене Србија у сарадњи са Бироом за друштвена истраживања и Правним скенером. Пројекат се спроводи уз подршку Делегације Европске уније у Републици Србији, Фондације за отворено друштво, Србија и Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије.

3. Свечаном отварању Твининг пројекта "Даљи развој заштите конкуренције у Србији", присуствовали су судија Управног суда мр Зоран Рељић и судијски саветник Љиљана Коруга. Свечано отварање је одржано у Београду, у сали Народне скупштине Републике Србије, 28. фебруара 2019. године, са почетком у 13 часова. Наведени Твининг пројекат ће заједно спроводити национална тела за заштиту конкуренције Италијанске Републике и Републике Србије, *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* и Комисија за заштиту конкуренције, у наредне две године.

Овај Твининг пројекат, који финансира Европска унија, има за циљ да стимулише развој окружења које истински подстиче тржишну конкуренцију и поспешује економски развој, у сврху обезбеђивања користи за потрошаче и друштво у целини.

4. У петак 15. марта 2019. године у Палати Србија, председник Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је презентацији

Годишњег извештаја о раду свих судова Републике Србије за 2018. годину, у организацији Врховног касационог суда. Уводним речима су се обратили вршилац функције председника Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић, министарка правде, Нела Кубуровић и њ.е. шеф делегације Европске уније у Србији, Сем Фабрици.

Представљању Извештаја о раду судова су присуствовали председници свих судова и чланови Високог савета судства, представници међународних организација, амбасада, струковних удружења и цивилног сектора. На наведеном догађају, између осталог, презентовани су и подаци о раду Управног суда, као и о трендовима који су о значаја за развој управног судства у Републици Србији и за процес придруживања Србије Европској унији у контексту Поглавља 23.

5. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и портпарол Суда Милка Бабић учествовале су на Округлом столу "Однос суда и медија" који је организовао Врховни касациони суд, у сарадњи са Удружењем новинара Србије и Мисијом ОЕБС-а у Републици Србији, у среду 27. марта 2019. године, у Београду.

Присутне учеснике су уводним обраћањем поздравили в.ф. председника Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић, шеф Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, њ.е. Андреа Орицио и председник Удружења новинара Србије и главни и одговорни уредник Пиштаљке Владимир Радомировић.

Потом је уследило представљање анализе истраживања "Јавност рада судова", са посебним освртом на комуникацију судова са новинарима, извештавању медија о раду судова и новинарске компетенције у овој области.

Новинар и панелиста Мома Илић је у представљању налаза из Анализе јавности рада судова, истакао да су медији у току 2017. и 2018. године, показали интересовање за предмете и рад Управног суда и да је ово интересовање нагло порасло, јер је реч о темама које су актуелне и из надлежности овог суда. Редакције су од Управног суда, према налазима истраживања, тражиле одговоре на више од 60 питања. Приметио је, да су спорови који се воде или су вођени пред овим судом честа тема штампаних и електронских медија и да се одговори Суда на новинарска

питања не своде само на информацију, већ им се посвећује доста простора и времена.

Након паузе, уследио је панел на тему "Граница дозвољеног коментарисања судских поступака – правила и праксе у домаћем правном систему и пракса Европског суда за људска права". Након активне дискусије, почео је завршни панел "Говор мржње и медији и изазови судске праксе у случајевима у којима се новинари појављују као оштећени".

6. Мисија за експертску проверу ("Peer Review") Европске комисије у области јавних набавки боравила је у Републици Србији од 01-05. априла 2019. године, у циљу евалуације стања правног и институционалног оквира јавних набавки и степена усклађености са прописима ЕУ, као и процена система функционисања јавних набавки и система надзора. Координацију посете је обавило Министарство за европске интеграције, а током посете представници Мисије су обавили два састанка са представницима Управног суда – 02. и 05. априла 2019. године. У склопу припреме посете Мисије, представницима исте су достављени подаци о броју предмета, трајању поступка и организацији и надлежности Управног суда у Републици Србији.

Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, примила је представнике Мисије у уторак 02. априла 2019. године. Тема састанка била је представљање надлежности Управног суда у области јавних набавки, сагледавање статистичких података о предметима Управног суда у области јавних набавки у циљу процене стања система функционисања јавних набавки у Републици Србији, као и система надзора. Судија Ивановић је експертима представила организацију и надлежност Управног суда, статистику о укупном броју примљених, решених и нерешених предмета и просечно време трајања поступка. Посебно, када је говорила о предметима у области јавних набавки, истакла је да би за такве предмете најбоље било увођење специјализације судија, али да је то немогуће у тренутним условима имајући у виду недовољан број судија и велики прилив предмета.

У петак, 05. априла 2019. године, одржан је састанак експерата са судијама Жељком Шкорићем, Горданом Сукновић Бојацијом, Стевом Ђурановићем, Весном Лазаревић и Томиславом Медведом. Судије су

експертима представиле типичне предмете из области јавних набавки и објаснили ток поступка пред Управним судом. Имали су прилику и да укажу на најчешће недостатке у предмету због којих се тужба уважава односно одбацује.

7. Председник Управног суда, судија Ивановић је одржала састанак са госпођом Маријаном Трифуновић Стефановић, шефом јединице за управљање Фондом за добру управу, у среду 03. априла 2019. године, ради израде нацрта Пројекта сарадње у 2019. години. Госпођа Трифуновић Стефановић је изразила задовољство поводом будуће сарадње. Главне активности у оквиру наведеног пројекта би биле усмерене на јачање капацитета судија Управног суда, у виду организовања посебних тренинга и семинара за судије, унапређење транспарентности Управног суда и израда стручних анализа о савладавању увећаног прилива предмета. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић се захвалила на иницијативи за сарадњу и изразила задовољство поводом будуће сарадње.

8. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је у петак 05. априла 2018. године конференцији под називом "Правосудна академија" коју је организовало Друштво судија Србије, уз подршку Фондације за отворено друштво.

Учеснике конференције о Правосудној академији поздравили су министарка правде Нела Кубуровић, амбасадор и шеф делегације Европске уније, њ.е. Сем Фабрици и амбасадор и шеф Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, њ.е. Андреа Орицио.

У склопу првог панела конференције директор Правосудне академије, Ненад Вујић и заменик председника Високог савета судства, Бранислава Горавица говорили су о улози Правосудне академије у стручном оспособљавању будућих судија, утицају на обуку и каријеру судија, статусу Правосудне академије и избору предавача и програмима обуке. Потом је уследио други панел у оквиру ког су заменик директора Центра за правосудне студије Португала Луис Силва Переира и заменик председника Управног одбора Центра за обуку и студије у правосуђу Холандије Ремко ван Торен говорили о искуствима својих земаља када је реч о положају институција за обуку у правосуђу, приступу правосуђу кроз институције за обуку и почетној и континуираној обуци судија.

9. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је презентацији издања Евалуционог извештаја Европске комисије за ефикасност правосуђа (СЕПЕЖ) за 2018. годину: "Европски правосудни системи – ефикасност и квалитет правде и званични почетак циклуса евалуације за период 2018-2020. године", дана 18. априла 2019. године, коју је организовало Министарство правде Републике Србије, у сарадњи са Канцеларијом Савета Европе и СЕПЕЖ-ом, уз подршку ИПА пројекта "ЕУ уз правду".

Представљање Извештаја отворили су министар правде у Влади Републике Србије, Нела Кубуровић, председник Високог савета судства и Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић, шеф мисије Канцеларије Савета Европе у Београду, Тобијас Флесенкемпер, некадашњи председник СЕПЕЖ-а, члан СЕПЕЖ-а, Шеф сектора Министарства за уставна питања, реформу, дерегулацију и правду Републике Аустрије, Георг Става, њ.е. Сем Фабрици, амбасадор и шеф Делегације Европске уније у Републици Србији. Потом су господин Става и госпођа Ивана Нинчић, млађи национални експерт Пројекта "ЕУ уз Правду" представили процес СЕПЕЖ евалуације правосудних система, односно преглед СЕПЕЖ методологије за евалуацију правосудних система и Извештаја: упоређивање података и запажања и представљање података за 2018. годину кроз интерактивну базу података "СЕРЕЈ-СТАТ". Након паузе и коктела, уследило је представљање новог Упитника за евалуацију за период 2018-2020 и оперативни састанак са представницима институција које учествују у извештавању.

10. Заменик председника Управног суда, судија Жељко Шкорић учествовао је на састанку Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију између Републике Србије и Европске уније који је одржан у Бриселу, Краљевина Белгија, у уторак, 04. јуна 2019. године.

Састанак су отворили представници Европске комисије и Републике Србије, који су након тога усвојили дневни ред састанка. Током састанка разматране су релевантне теме за унутрашње тржиште и конкуренцију и нивоу усклађености прописа Републике Србије са правом Европске уније. Посебно се говорило о усклађивању и спровођењу прописа и јачању административних капацитета, које представља уједно и мерило за затварање Поглавља 5 – Јавне набавке. У склопу наведене теме,

судија Шкорић је ближе појаснио капацитет система правног лека у поступцима јавних набавки.

Циљ одржавања састанака Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију је дискусија о питањима која се односе на Споразум о стабилизацији и придруживању, односно анализа напретка у усклађивању, примени и спровођењу прописа ЕУ.

11. Мисија за експертску проверу ("Peer Review") Европске комисије у области азила боравила је у Републици Србији у периоду од 03-07. јуна 2019. године. Представнике Мисије је примила заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић у среду, 05. јуна 2019. године, а тема састанка била је стицање увида у правни и институционални оквир у области азила, усклађеност са стандардима Европске уније, као и приказ поступка у области азила пред Управним судом. Мисија има за циљ да стекне свеобухватан преглед стања система азила у Републици Србији и степена усклађености са стандардима и *acquis-em*. Представници Мисије су навели да имају добар ниво разумевања правног оквира у области азила у Републици Србији, као и степен усклађености са *acquis-em*. Посебан циљ Мисије је да се стекне детаљнији увид у нови Закон о азилу и привременој заштити. Судија Маринковић је представницима мисије објаснила поступак управног спора пред Управним судом, наводећи као примере неке карактеристичне предмете који су се нашли пред Управним судом. Навела је да, од како је основан Управни суд, примљено око 150 предмета из области азила. Велики број анонимизираних одлука је објављен на веб презентацији Управног суда, у циљу унапређења судске праксе и предвидивости управног спора.

12. Заменик председника Управног суда, судија Весна Лазаревић учествовала је у округлом столу о Нацрту закона о правима детета и заштитнику права детета у среду, 5. јуна 2019. године, који је организовало Министарство рада, запошљавања, борацка и социјална питања. Уводно обраћање имале су председница Народне скупштине и председница Одбора за права детета Маја Гојковић, министарка без портфеља у Влади Републике Србије и председница Савета за права детета Владе Републике Србије проф. др Славица Ђукић Дејановић и државна секретарка у Министарству за рад, запошљавање, борацка и социјална питања др Стана Божовић.

Нацрт закона о правима детета и заштитнику права детета, учесницима јавне расправе представио је посебни саветник у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и члан експертског тима за израду Нацрта закона Драган Вулевић.

13. Заменик председника Управног суда, судија Весна Лазаревић присуствовала је скупу поводом обележавања 15 година од успостављања институције Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, који је организован у среду, 5. јуна 2019. године, у Београду. На скупу је представљена и "Јубиларна монографија 15 година рада Повереника".

Присутнима су се обратили Станојла Мандић, заменица повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Маринко Радић, генерални секретар службе Повереника, Мојца Прелесник (Мојса Prelesnik), словеначка повереница и Невена Ружић, помоћница генералног секретара. На крају свечаног дела, словеначкој повереници Мојци Прелесник, уручена је захвалница за институционалну подршку и сарадњу, која се протеже од оснивања институције Повереника.

14. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић одржала је састанак са експертом на Твининг пројекту "Даљи развој заштите конкуренције у Србији", господином Ђанлуком Сепеом, у среду 19. јуна 2019. године. Наведени Твининг пројекат заједно спроводе национална тела за заштиту конкуренције Италијанске Републике и Републике Србије, *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* и Комисија за заштиту конкуренције, у наредне две године. Тема састанка су биле пројектне активности које се односе на учешће судија Управног суда у семинарима из области заштите конкуренције, у циљу јачања капацитета Управног суда. Твининг пројекат, који финансира Европска унија, има за циљ да стимулише развој окружења које истински подстиче тржишну конкуренцију и поспешује економски развој, у сврху обезбеђивања користи за потрошаче и друштво у целини.

15. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић одржала је састанак са госпођом Александром Хилбиг, програмским директором и координатором Сектора за добру управу Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ) и госпођом др Паолом Савоном,

интегрисаним експертом ГИЗ-а, саветником за реформу управног судства у четвртак, 20. јуна 2019. године. Тема састанка била је разматрање техничке подршке коју Немачка организација за међународну сарадњу (ГИЗ) планира да пружи кроз имплементацију пројекта реформе управног судства у Републици Србији. Судија Ивановић је рекла да је пред Републиком Србијом велики задатак, а то је реформа управног судства. Чињеница је да је Република Србија у процесу придруживања Европској унији, а да је јачање државне управе значајно у погледу јачања способности државе кандидата да изнесе обавезе које проистичу из чланства у Европској унији. Уколико су начела ефикасности рада јавне управе важна, сигурно је и рад Управног суда значајан у том смислу, као контролора одлука државних органа. Судија Ивановић је рекла да је Управни суд вољан да што више учини преговоре о приступању успешнијим, што значи делотворну и ефикасну заштиту за грађане. Госпођа Хилбиг се захвалила на одличном представљању и рекла да је намера ГИЗ-а да пружи потпуну подршку Управном суду у овој области. У том смислу, изразила је задовољство што је интегрисани експерт др Паола Савона почела да ради и што ће у наредне две године имати прилику да ради на потребним анализама неопходним за реализацију реформе управног судства. Након тога, представила је планиране пројектне активности које ће се спроводити у оквиру наведеног Пројекта. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић се захвалила на наведеним предлозима и изразила задовољство поводом будуће сарадње.

16. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић учествовала је у округлом столу поводом јавне расправе о Нацрту Стратегије развоја правосуђа за период 2019-2024. године, у организацији Министарства правде уз подршку УСАИД-овог пројекта "Владавина права", у понедељак, 24. јуна 2019. године.

Округли сто су отворили министарска правде, госпођа Нела Кубуровић, директор Мисије америчке агенције за међународни развој УСАИД у Србији Мајк де ла Роса и вршилац функције Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић. Радни текст Стратегије развоја правосуђа учесницима округлог стола представиле су заменик директора Правосудне академије Мајда Кршикапа и судија Врховног касационог суда у пензији и саветник председника Врховног касационог суда Снежана Андрејевић. Скуп су затворили

Нова Стратегија развоја правосуђа за период 2019-2024. године представља наставак претходне стратегије за петогодишњи период и континуитет даљег унапређења ефикасности правосуђа, у оквиру ког су утврђени циљеви развоја правосуђа. У оквиру Нацрта стратегије развоја правосуђа, између осталог, као мера дефинисано је да је потребно унапредити ефикасност рада управног судства кроз измене нормативног оквира у циљу успостављања оптималне организације управног судства, успостављање нове мреже управних судова, јачање капацитета управног судства избором потребног/довољног броја судија и доношење новог Закона о управним споровима у складу са новом организацијом управног судства и новим решењима Закона о општем управном поступку.

XXVII

УЧЕШЋЕ СУДИЈА УПРАВНОГ СУДА У РАДНИМ ГРУПАМА

1. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић члан је Програмског савета Правосудне академије.

2. Судија Гордана Гајић-Салзбергер члан је Радне групе Врховног касационог суда за праћење примене Јединственог програма решавања старих предмета у судовима у Републици Србији.

3. Судија Маријана Тафра-Мирков члан је радне групе за израду Нацрта Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица.

XXVIII

ФИНАНСИЈСКО И МАТЕРИЈАЛНО ПОСЛОВАЊЕ

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр. 116/08... 88/18), члана 51. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 124/12.. 68/15) члана 6. и 7. Судског пословника ("Сл. гласник РС", бр. 110/09... 78/18) члана 6. Правилника о форми плана јавних набавки и начину објављивања плана јавних набавки на порталу јавних набавки ("Сл. гласник РС", бр. 83/15) и члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2018. годину ("Сл. гласник РС", бр. 95/18), председник Управног суда донео је Одлуку о доношењу Плана јавних

набавки за 2019. годину Су IV-28 266/19 од 18.04.2019. године и Одлуку о измени Плана јавних набавки за 2019. годину Су IV-28 271/19 од 09.05.2019. године.

Управни суд закључио је уговоре о јавној набавци и то:

- Уговор о јавној набавци тонера 1/19, Су IV 28 10/19 од 24.04.2019. године, са понуђачем SERBIAN BUSINESS SYSTEM, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера Lexmark E260A31E 50 комада, Lexmark M5410dn50F5X00 30 комада и Lexmark E260X22G 15 комада.

- Уговор о јавној набавци тонера 2/19, Су IV 28 11/19 од 24.04.2019. године, са понуђачем AIGO BUSINESS SYSTEM, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера HP LaserJet Q2612A 50 комада и HP LaserJet CE390A 50 комада.

- Уговор о јавној набавци тонера 3/18, Су IV 28 12/19 од 24.04.2018. године, са понуђачем MALEX CITY COPY SERVICE, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера Canon IR 1133 black C-EXV40 40 комада.

- Уговор о јавној набавци тонера 4/18, Су IV 28 13/19 од 24.04.2018. године, са понуђачем OBLAK TEHNOLOGIJE DOO, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера KYOCERA TASKALFA TK 6305 2 комада.

XXIX

ЗАКЉУЧАК

Током првих шест месеци 2019. године изабрано је 5 нових судија за Управни суд (17.06.2019.). Истовремено, 2 судија је престало да обавља судијску функцију (фебруар 2019.), тако да је у извештајном периоду поступало 43 судија.

Велики прилива предмета у Управном суду наставља се и у 2019. години, с обзиром да је у Управном суду у првих шест месеци примљено укупно 11.218 предмета, ипак шестомесечни прилив предмета у 2019. години је мањи у односу на исти период 2018. године за 1.200 предмета. Смањење укупног прилива предмета довело је и до смањења просечног

прилива предмета по судији са 55,94 у 2018. години на 43,48 у 2019. години.

Судије Управног суда су у извештајном периоду решиле укупно 10.864 предмета, што је више у односу на исти период 2018. године за 1.205 предмета. Бољи резултати у решавању предмета и мањи прилив предмета утицали су и на умањење броја предмета у раду по судији са 905,76 у извештајном периоду 2018. године на 880,79 предмета у 2019. години.

У погледу укупног броја решених предмета остварени су задовољавајући резултати. Просечно је решено предмета по судији 42,12, што се према Мериљу за вредновање квантитета (учинка) рада судија – месечна норма, Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова, вреднује као "изузетно успешно". Посебно треба имати у виду да су судије поред квантитативно великог броја урађених предмета у извештајном периоду у 2019. години оствариле и укупан квалитет рада од 99,94%.

Управни суд је у 2019. години остварио и задовољавајуће резултате рада у погледу решавања старих предмета према датуму иницијалног акта и спречавању настанка старих предмета у складу са Програмом решавања старих предмета за 2019. годину. Решено је укупно 6.276 старих и предмета који би према иницијалном акту постали стари у извештајном периоду, што је 52,79 % од укупног броја решених предмета у суду, па је на крају извештајног периода остало 5.532 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта, односно 128,65 старих предмета просечно по судији.

На динамику решавања предмета у великој мери је утицао Програм решавања старих предмета за 2018. годину Су I-2 35/18 од 26.01.2018. године и у складу са њим донети појединачни програми већа за решавање старих предмета, идентификација група предмета (према тужиоцу и туженом) и израда "пилот" одлука што је омогућило брже решавање осталих предмета у групи као и велико залагање судија и судијских помоћника у остваривању програмских циљева.

Анализом испуњености планираних резултата који су предвиђени Програмом решавања старих предмета уочен је значајан напредак у успешнијем решавању старих предмета и убрзању судског поступка и

поред чињенице да је у великом броју предмета било неопходно одржавање усмених јавних расправа (у 742 предмета) за чију припрему предмета, пресуђење и израду одлуке је потребно више времена.

Повећање броја старих предмета са иницијалним актом из 2010., и 2013. године, настало је по достављању предмета из Основног суда у Крагујевцу на надлежност и по доношењу одлука Уставног суда којима се усваја уставна жалба, поништава пресуда Управног суда и налаже доношење нове одлуке, као и наставком поступка који су били у прекиду.

Поред остварених резултата рада суда у решавању предмета, судије Управног суда су у току 2019. године, уложиле изузетан напор кроз учешће у радним групама, и давање мишљења на нацрте закона.

Управни суд је у циљу остваривања права на стручно усавршавање судија и судског особља у извештајном периоду остварио сарадњу са Правосудном академијом и Националном академијом за јавну управу, у оквиру које су судије и судијски помоћници похађали семинаре на актуелне теме (области), које су значајне за унапређење квалитета рада суда. Суд је наставио успешну сарадњу са Мисиом ОЕБС-а у Републици Србији, Фондом за добру управу Владе Уједињеног Краљевства, Немачком организацијом за међународну сарадњу (ГИЗ), Европском канцеларијом за подршку систему азила, Удружењем државних савета и врховних управних судова Европе (АСА-Еуроге) и Удружењем судија европских управних судова (АЕАЈ).

Имајући у виду постигнуте резултате и све чиниоце који су утицали на укупан рад суда може се закључити да је Управни суд у извештајном периоду постигао задовољавајуће резултате кроз ефикаснији и делотворнији рад овог суда, посебно у погледу броја укупно решених предмета и укупног квалитета рада од 99,94%.

**ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
УПРАВНОГ СУДА**

Судија Душица Маринковић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Су I-2 59/19-1
Дана: 17.06.2019. године
Београд

На основу одредбе члана 34. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/11, 101/2013, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18, 87/18 и 88/2018) и члана 45. - 48. Судског пословника ("Службени гласник РС" бр. 110/09, 70/11, 19/12, 89/2013, 96/15, 104/15, 113/15, 39/15, 56/15, 77/16, 16/18 и 78/2018), по прибављеном мишљењу свих судија, председник Управног суда **УТВРЂУЈЕ**

ИЗМЕНУ ГОДИШЊЕГ РАСПОРЕД ПОСЛОВА
УПРАВНОГ СУДА
за 2019. годину

I

Одељак V "Одељење судске праксе" Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 178/18-1 од 06.12.2018. године и Измене Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 34/19-1 од 19.04.2019. године, мења се и гласи:

Поједине послове у овом Одељењу ће обављати судијски помоћници и то:

1. Вукица Латиновић,
2. Љиљана Петровић,
3. Татјана Попара,

4. Елена Петровић,
5. Весна Оташевић
6. Љубо Ергић.

II

Одељак VI "Судска већа у Седишту суда" Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 178/18-1 од 06.12.2018. године, Измене и допуне Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 185/18-1 од 26.12.2018. године и Измене Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 14/19-1 од 01.03.2019. године мења се и гласи:

1. ВЕЋЕ

1. Весна Лазаревић, председник већа
2. Гордана Богдановић, члан
3. Јасмина Минић, члан.
4. Радојка Маринковић, председник већа у својим предметима.

У предметима Радојке Маринковић први члан већа је Весна Лазаревић, други члан већа је Гордана Богдановић. У случају одсуства члана, веће попуњава Јасмина Минић.

2. ВЕЋЕ

1. Гордана Гајић Салзбергер, председник већа
2. Весна Даниловић, члан
3. Весна Чогурић, члан.

3. ВЕЋЕ

1. Вера Маринковић, председник већа
2. Ксенија Ивановић, члан
3. Тија Бошковић, члан.

4. ВЕЋЕ

1. Жељко Шкорић, председник већа
2. Павел Јонаш, члан
3. Зоран Рељић, члан.

5. ВЕЋЕ

1. Душица Маринковић, председник већа
2. Маријана Тафра Мирков, члан
3. Братислав Ђокић, члан
4. Маја Панић, члан.

У предметима Маје Панић другог члана већа попуњаваће Братислав Ђокић и Маријана Тафра Мирков, наизменично.

6. ВЕЋЕ

1. Стево Ђурановић, председник већа
2. Ружа Урошевић, члан
3. Јелена Тишма Јовановић, члан.

7. ВЕЋЕ

1. Биљана Тамбурковски Баковић, председник већа
2. Зорица Китановић, члан
3. Никола Китаровић, члан
4. Љиљана Јевтић, члан.

У предметима Љиљане Јевтић другог члана већа попуњаваће Никола Китаровић и Зорица Китановић, наизменично.

8. ВЕЋЕ

1. Биљана Шундерић, председник већа
2. Јелица Пајовић, члан
3. Весна Иконић, члан.

Председника већа замењиваће први члан истог већа.

Редовна попуна већа до састава од троје и петоро судија вршиће се између 1. и 2. већа, 3. и 4. већа, 5. и 6. већа, 7. и 8. већа. Попуну већа вршиће други и први члан већа, наизменично, почевши од другог члана већа. Председник већа вршиће попуну уколико су одсутна оба члана већа.

У случају спречености већа које врши попуну већа до састава од троје и петоро судија, попуна ће се вршити између већа чија се попуна врши и већа које је означено редним бројем као прво веће након већа које је одређено за попуну у претходном ставу.

III

Одељак VII "Судска већа изван седишта суда – III Одељење у Новом Саду" Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 178/18-1 од 06.12.2018. године мења се и гласи:

III-1 ВЕЋЕ

1. Гордана Сукновић Бојација, председник већа
2. Јелена Искић, члан.

III-2 ВЕЋЕ

1. Сузана Гудураш, председник већа
2. Станимирка Лаловић, члан
3. Наташа Малинић, члан

III-3 ВЕЋЕ

1. Нада Балешевић, председник већа
2. Весна Слијепчевић, члан

III-4 ВЕЋЕ

1. Јасминка Вукашиновић, председник већа
2. Зорана Брајовић, члан
3. Мира Стевић Капус, члан.

Председника већа замењиваће први члан истог већа.

Редовна попуна 1., 2. и 3. већа до састава од троје и петоро судија вршиће се између 1. и 2. већа, 2. и 3. већа и 3. и 1. већа. Попуну већа вршиће председник и чланови већа, наизменично, почевши од другог члана већа.

Редовну попуну 4. већа до састава од троје и петоро судија за предмете у којима се одржава расправа вршиће судије Одељења у Новом Саду, почев од 1. већа. Попуну већа вршиће други и први члан већа, наизменично, почевши од другог члана већа. Председници 1., 2. и 3. већа вршиће попуну уколико су одсутни чланови 1., 2. и 3. већа.

У предметима у којима се не одржава расправа редовну попуну вршиће судије из Седишта суда у складу са Годишњим распоредом послова почевши од 1. већа.

У случају спречености већа које врши попуну већа до састава од троје и петоро судија попуну ће вршити судије из Седишта суда у складу са Годишњим распоредом послова почевши од 1. већа.

IV

Одељак VIII "Посебно веће" "Седиште суда" Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 178/18-1 од 06.12.2018. године и Измене Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 14/19-1 од 01.03.2019. године, мења се и гласи:

Седиште суда:

1. веће

1. Весна Лазаревић,
2. Радојка Маринковић,
3. Гордана Гајић Салзбергер,

2. веће

1. Вера Маринковић,
2. Жељко Шкорић,
3. Душица Маринковић.

3. веће

1. Стево Ђурановић,
2. Биљана Тамбурковски Баковић,
3. Биљана Шундерић.

Судија известилац је истовремено и председник Посебног већа у својим предметима.

Редовна попуна већа вршиће се између чланова 1. и 2. већа, 2. и 3. већа и 3. и 1. већа по редоследу који је утврђен овим Годишњим распоредом послова.

Нејавне седнице већа у Ув предметима одржаваће се сваког трећег уторка у месецу.

V

Одељак VIII "Посебно веће" "Одељење суда у Новом Саду" Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 178/18-1 од 06.12.2018. године мења се и гласи:

Одељење суда у Новом Саду:

1. веће

1. Гордана Сукновић Бојација,
2. Сузана Гудураш.

2. веће

1. Нада Балешевић,
2. Јасминка Вукашиновић.

Судија известилац је истовремено и председник Посебног већа у својим предметима.

Редовна попуна већа вршиће се између чланова 1. и 2. већа по редоследу који је утврђен овим Годишњим распоредом послова.

Нејавне седнице већа у Ув предметима одржаваће се сваког другог петка у месецу.

VI

У преосталом делу Годишњи распоред послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 178/17-1 од 06.12.2018. године са Изменама и допунама Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 185/18-1 од 26.12.2018. године, Изменом Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 14/19-1 од 01.03.2019. године, Изменом Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 34/19-1 од 19.04.2019. године Изменом Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину Су I-2 46/19-1 од 27.05.2019. године, остаје неизмењен.

VII

Измена Годишњег распореда послова Управног суда за 2019. годину саопштена је на 90. Седници свих судија дана 17.06.2019. године и примењиваће се од 20.06.2019. године.

VIII

У случају потребе вршиће се измене и допуне овог распореда.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ СУДА

Судија Јелена Ивановић

**ПРАВНИ СТАВОВИ И ЗАКЉУЧЦИ
УПРАВНОГ СУДА**

ПРАВНИ СТАВОВИ

ПРАВНИ СТАВОВИ УТВРЂЕНИ НА 74 СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА ОДРЖАНОЈ ДАНА 04.12.2017. ГОДИНЕ

I

Одлагање извршења решења којим је пореском обвезнику наложено плаћање пореске обавезе није увек противно јавном интересу.

Образложење правног става:

Потреба за израдом овог реферата проистекла је из уоченог различитог поступања појединих већа при оцени испуњености другог, кумулативно прописаног, услова из члана 23. став 2. Закона о управним споровима, у поступцима одлагања извршења пореских решења. Наиме, увидом у већ донете одбијајуће одлуке суда, могло се утврдити да је у највећем броју изашлих одлука, у предметима у којима су подносиоци захтева тражили одлагање извршења пореског управног акта, у образложењима тих одлука - решења наведено да - подносилац захтева, осим што указује на могућност настанка штете која би се тешко могла надокнадити, не истиче разлоге и не прилаже доказе из којих би суд несумњиво могао утврдити да би извршење наведеног решења подносиоцу нанело штету која би се тешко могла надокнадити. У знатном броју предмета суд је, осим наведеног разлога у вези са штетом, као разлог истицао и недостатак навода и доказа о томе да су испуњена и друга два законом прописана услова из члана 23. став 2. Закона о управним споровима. Из наведеног произлази да би у овим предметима захтев за одлагање извршења решења могао бити уважен, односно да би извршење пореског решења могло бити одложено под условом да је подносилац захтева приложио доказе из којих се може утврдити испуњеност законом кумулативно прописаних услова, што води закључку да то што се ради о одлагању пореског управног акта не значи, априори, да је одлагање таквог акта противно јавном интересу.

У другим предметима међутим, у којима је захтев за одлагање извршења пореског управног акта такође одбијен, већа су стала на становишту да - поред тога што подносилац захтева није изнео наводе и у вези

са њима приложио доказе да би му извршењем решења била нанета ненадокнадива штета, није испуњен ни други, кумулативно прописан услов из члана 23. став 2 Закона о управним споровима – да одлагање извршења није противно јавном интересу, који услов такође мора бити испуњен да би се могло удовољити захтеву за одлагање извршења решења. За овакву одлуку веће је као разлог навело да приходи од пореских обавеза припадају буџету Републике Србије те да се јавни интерес управо састоји у потпуном и благовременом измиривању пореских обавеза, односно наплати истих, - што води закључку да је одлагање пореског акта противно јавном интересу.

Поред бројних одлука које су у вези са напред наведеним изашле из суда за потребе овог реферата, као примерци, узета су решења суда која су донета у поступцима одлагања истог пореског решења.

Треба такође напоменути да је у поступцима одлагања извршења пореских управних аката било и уважавајућих одлука у којима је суд, ценећи наводе у поднетом захтеву и уз захтев приложене доказе, нашао да су у том случају испуњени услови из члана 23. став 2. Закона о управним споровима за одлагање извршења решења. У вези са таквом одлуком у образложењу су дати разлози да је – суд нашао да је тужилац учинио вероватним испуњеност услова у погледу штете која би му извршењем управног акта била нанета и која би се тешко могла надокнадити, с тим да, по оцени суда, одлагање није противно јавном интересу, будући да порески орган може одредити мере обезбеђења ради наплате утврђеног пореског потраживања, у складу са законом, као и да у конкретном случају не постоје заинтересована лица којима би се одлагањем решења нанела већа или ненадокнадива штета.

Одредбом члана 23. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), прописано је да тужба, по правилу, не одлаже извршење управног акта против кога је поднета, док је одредбом става 2. истог члана прописано да

По захтеву тужиоца, суд може одложити извршење коначног управног акта којим је мериторно одлучено у управној ствари, до доношења судске одлуке, ако би извршење нанело тужиоцу штету која би се тешко могла надокнадити, а одлагање није противно јавном

интересу, нити би се одлагањем нанела већа или ненадокнадива штета противној странци, односно заинтересованом лицу.

Законом о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/02...108/16), уређена су питања поступка утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се тај закон примењује, па у оквиру тога, у посебном поглављу, уређено је и питање одлагања плаћања дугованог пореза. С тим у вези, одредбом члана 73. наведеног закона прописано је да:

Пореска управа може, на писмени и образложени захтев пореског обвезника, у целисти или делимично, одложити плаћања дугованог пореза, под условом да плаћање дугованог пореза:

- за пореског обвезника представља непримерено велико оптерећење;
- наноси битну економску штету пореском обвезнику, с тим да услове из става 1. тог члана, ближе уређује Влада.

Истом одредбом закона, у ставу 4. прописано је да се одлуком из става 3. тог члана, може одобрити одлагање плаћања дугованог пореза на рате, али најдуже до 60 месеци.

Одредбом члана 74. истог закона, у ставу 2. тач. 1) до 6) прописана су средства обезбеђења наплате која се у поступку одлучивања о одлагању плаћања пореског дуга захтевају од пореског обвезника, с тим да је у ставу 6. истог члана закона, прописано да се изузетно од одредаба ст. 1. до 5. тог члана, од пореског обвезника не захтева испуњење услова које је прописала Влада актом из члана 73. став 2. тог закона, као ни давање средстава обезбеђења наплате – ако дуговани порез из члана 73. став 3. тог закона, по основу свих јавних прихода које наплаћује Пореска управа, на дан подношења захтева за одлагање његовог плаћања, износи и то:

- за правно лице и предузетника – до 1.500.000,00 динара;
- за физичко лице до 200.000,00 динара.

У одредбама чл. 74а и 74б такође су предвиђени одређени случајеви у којима надлежни орган може на захтев пореског обвезника дати сагласност за одлагање плаћања дугованог пореза, чак и уз могућност коришћења одложеног плаћања за првих 12 месеци.

Код напред наведеног, а имајући у виду да ни Законом о пореском поступку и пореској администрацији одлагање плаћања дугованог пореза није дефинисано као поступање противно јавном интересу, то ни одлагање пореског управног акта – чије одлагање подносилац захтева тражи пре подношења тужбе суду, или уз тужбу, не представља унапред основ за оцену суда да је такво одлагање противно јавном интересу. Сагласно наведеном, у поступцима решавања по захтевима за одлагање извршења, у сваком конкретном случају, суд је дужан да цени испуњеност свих законом прописаних услова, па у вези са тим и претежнијег интереса када је у питању оцена јавног интереса. То даље значи да одлагање извршења решења, којим је пореском обвезнику наложено плаћање пореске обавезе, није увек противно јавном интересу.

II

Посебан пензијски стаж признат рехабилитованом лицу у складу са чланом 22. Закона о рехабилитацији за време лишења слобде и незапослености по престанку лишења слобде, не представља пензијски стаж за стицање и остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања из члана 44. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, већ је то основ само за остваривање права на посебну месечну новчану накнаду (посебан додатак) према члану 23. Закона о рехабилитацији.

Образложење правног става:

Ради оцене да ли посебан пензијски стаж који је признат рехабилитованом лицу у складу са чланом 22. Закона о рехабилитацији, представља пензијски стаж за стицање и остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања из члана 44. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, релевантни прописи су:

Закон о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09, 107/09, 30/10, 101/10, 93/12, 62/13 и 75/14 и 142/14), одредбе члана 19. и чланова 44 - 60. и Закон о рехабилитацији ("Службени гласник РС" број 92/11), одредбе чланова 20., 22. и 23.

Из наведених одредби Закона о пензијском и инвалидском осигурању произлази да се **право на старосну пензију стиче кад осигураник наврши одређене године живота и године стажа осигурања**. Услови за остваривање права на старосну пензију пооштрени су изменама Закона из 2005. године, који је за остваривање права на старосну пензију прописивао године пензијског стажа, тако што су као услов прописане године стажа осигурања.

Пензијски стаж у смислу наведеног Закона чине:

1. стаж осигурања
2. посебан стаж према одредбама овог закона.

1. стаж осигурања односно време проведено у осигурању, је време које је осигураник провео на раду (са пуним, непуним и скраћеним радним временом, на боловању, на привременим и повременим пословима, у својству војног осигураника, по уговору и за време привремене обуставе обављања делатности)

Ово време рачуна се у стаж осигурања под **два услова**: да је осигураник радио и да је за то време плаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање. Дакле, у случају да је осигураник радио, а да није плаћен допринос за то време, време проведено у раду не може се урачунавати у стаж осигурања.

2. посебан стаж према одредбама овог закона је стаж који се осигураннику- жени урачунава као посебан стаж по основу рођења деце.

Наведеним, али ни осталим одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању није прописано да се пензијски стаж признат према одредбама других правних прописа и по другим правним основама, може сматрати пензијским стажом за стицање и остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања прописаних одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, којим се уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање и обезбеђују права за случају старости, инвалидности, смрти и телесног оштећења.

Из наведених одредби Закона о рехабилитацији произлази да рехабилитовано лице има право на посебан пензијски стаж за време лишења слободе као и најдуже 2 године за време незапослености по престанку лишења слободе, а да на основу овако признатог стажа има право на

месечну новчану накнаду коју обрачунава, усклађује и исплаћује Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије, али под условом да му је овај стаж признат најмање у трајању од осам година. Закон о рехабилитацији не прописује овим, али ни осталим одредбама обавезу, нити обвезника плаћања доприноса за време признато као посебан пензијски стаж, овим законом нису прописана друга права, осим права на накнаду, која се на основу овако признатог стажа остварује, нити закон упућује на друге правне прописе у погледу остваривања одређених других права за случај старости.

Код изнетог се закључује:

- Права из пензијског и инвалидског осигурања прописана одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање којим се обезбеђују права за случај старости, инвалидности, смрти и телесног оштећења, стичу се и остварују под условима и на начин прописан тим законом;

- Пензијски стаж на основу кога се права прописана тим законом стичу и остварују, обухвата време које се рачуна у стаж осигурања и посебан стаж према одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

- У стаж осигурања рачуна се време које је осигураник провео на раду по основу кога је био обавезно осигуран и за које је уплаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање

- Време које се рачуна у посебан стаж према одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању се не рачуна у стаж осигурања, већ је од утицаја на утврђивање висине права из пензијског и инвалидског осигурања

- Посебан пензијски стаж који се признаје рехабилитованом лицу, не представља стаж осигурања нити посебан стаж, које обухвата пензијски стаж на основу кога се стичу и остварују права из обавезног пензијског и инвалидског осигурања прописана Законом о пензијском и инвалидском осигурању

- Посебан пензијски стаж који се признаје рехабилитованом лицу је основ за остваривање права на месечну новчану накнаду, под условом да је признат у трајању од најмање осам година.

III

Државно, односно покрајинско правобранилаштво нема право да у управном спору заступа тужени државни орган, односно орган покрајинске управе на основу посебно датог пуномоћја.

Образложење правног става:

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај обратио се Управном суду дописом од 06.03.2017. године са молбом за заузимање правног става о праву на заступање државних органа и органа јединице територијалне аутономије, од стране правобранилаштва, и у вези са тим, о праву на накнаду трошкова управног спора на име заступања.

У допису наводи да је тужени у управном спору орган чији се управни акт оспорава, односно орган који по захтеву, односно по жалби странке није донео управни акт, у смислу члана 12. Закона о управним споровима. Даље образлаже да је једно од права туженог, као странке у управном спору, право на заступање од стране пуномоћника, у складу са чланом 85. став 7. Закона о парничном поступку, у складу са чланом 52. став 1. Закона о правобранилаштву и са чланом 9. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о правобранилаштву АП Војводине, а са тим у вези, и право на трошкове управног спора када га заступа правобранилаштво, а суд одбије тужбу.

Напомиње да, у складу са закључком Покрајинске Владе АПВ бр. 021-15/2014 од 03.07.2014. године, у сваком управном спору, секретаријат заступа Правобранилаштво АПВ по пуномоћју, заједно са представником секретаријата, ради остваривања права на накнаду трошкова управног спора у корист буџета АПВ.

Ради заузимања правног става на прво постављено питање, питање права државних органа и органа АПВ на заступање од стране правобранилаштва, од кога зависи одговор на питање о праву на трошкове заступања.

Из одредаба Закона о правобранилаштву и Покрајинске скупштинске одлуке о правобранилаштву АП Војводине произлази да је Државно правобранилаштво, односно Покрајинско правобранилаштво законски заступник Републике Србије, односно АП Војводине када Република Србија, односно АП Војводина има положај странке или умешача о

чијим правима и обавезама се одлучује у поступцима пред судовима, арбитражама, органима управе и другим надлежним органима.

Даље, произлази да је Државно правобранилаштво законски заступник државних органа и посебних организација које немају својство правног лица, државних органа и посебних организација које имају својство правних лица, а чије финансирање се обезбеђује из буџета Републике Србије и јавних установа чији је оснивач Република Србија, а чије се финансирање обезбеђује из буџета Републике Србије у правним поступцима у којима ови субјекти учествују као странке или умешачи о чијим имовинским правима и обавезама се одлучује у том поступку.

Покрајинско правобранилаштво је законски заступник покрајинских органа, служби, управе, других покрајинских организација и јавних установа чији је оснивач АП Војводина, а чије финансирање се обезбеђује из буџета АП Војводине, у правним поступцима пред судовима, органима управе и другим надлежним органима у којима ови субјекти учествују као странке или умешачи о чијим имовинским правима и обавезама се одлучује у том поступку.

По основу посебно датог пуномоћја Државно правобранилаштво може заступати и друга правна лица чији је оснивач Република Србија у поступцима пред судовима, арбитражама, органима управе и другим надлежним органима. По основу посебно датог пуномоћја Покрајинско правобранилаштво може заступати и друга правна лица чији је оснивач АП Војводина.

У конкретном случају Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај је покрајински орган управе у смислу члана 55. став 2. Статута АП Војводине и у управном спору тужбом се оспорава законитост његовог управног акта, па у смислу члана 12. Закона о управним споровима има својство туженог. Како се у управном спору не одлучује о имовинским правима и обавезама туженог Секретаријата, већ о законитости његовог управног акта којим је решавано о праву, обавези или на закону заснованом интересу тужиоца, Покрајинско правобранилаштво није законски заступник туженог органа. Покрајинско правобранилаштво не може да заступа покрајинске органе па ни тужени Секретаријат на основу посебно датог пуномоћја, с обзиром да је та могућност прописана чланом 9. став 3. Покрајинске скупштинске одлуке о правобранила-

штву АП Војводине само за правна лица чији је оснивач АП Војводина. Како је тужени Секретаријат орган покрајинске управе по Статуту АП Војводине, а не правно лице које оснива АП Војводина, произлази да Покрајинско правобранилаштво нема право да заступа секретаријат у управном спору по посебно датом пуномоћју.

Исти закључак се може извести и у односу на овлашћења Државног правобранилаштва, као и у односу на градско правобранилаштво града Новог Сада и града Београда. У прилог наведеном, одредбама члана 8. Одлуке о правобранилаштву града Новог Сада ("Службени лист града Новог Сада" бр. 63/14 од 28.11.2014. године) прописано је: правобранилаштво града у правним поступцима пред судовима, арбитражама, органима управе и другим надлежним органима заступа град, ради остваривања и заштите имовинских права и интереса града, када град има положај странке или умешача о чијим правима и обавезама се одлучује у том поступку (став 1.). Правобранилаштво града пред судовима, органима управе и надлежним органима заступа органе града, посебне организације, службе и друге организације које немају својство правног лица, органа и посебне организације који имају својство правног лица, а чије се финансирање обезбеђује из буџета града и установе чији је оснивач град, а чије финансирање се обезбеђује из буџета града, у правним поступцима у којима ови субјекти учествују као странке или умешачи, о чијим имовинским правима и обавезама се одлучује у том поступку (став 2.). Правобранилаштво града може на основу посебно датог пуномоћја заступати и друга правна лица чији је оснивач град (став 3.).

Такође, одредбама члана 5. Одлуке о градском правобранилаштву града Београда ("Службени лист града Београда" бр. 78/14, 2/15, 114/16) прописано је: градско правобранилаштво града Београда заступа град Београд и његове органе и организације који немају својство правног лица, у правним поступцима пред судовима, арбитражама, органима управе и другим надлежним органима, ради остваривања њихових имовинских и других права и интереса и има положај законског заступника (став 1.). Градско правобранилаштво града Београда може заступати као пуномоћник и друга правна лица у погледу њихових имовинских права и интереса када интереси тих правних лица нису у супротности са интересима града Београда, односно у супротности са функцијом коју врши Градско правобранилаштво града Београда (став 2.). Градско правобранилаштво

града Београда може као пуномоћник заступати у судском, управном или другом поступку и правна лица чији је оснивач или контролни члан град Београд или правна лица која се претежно финансирају из буџета града Београда (став 3.). Из наведеног следи да државно, односно покрајинско правобранилаштво нема право да у управном спору заступа тужени државни орган, односно орган покрајинске управе на основу посебно датог пуномоћја.

IV

Јавно водопривредно предузеће "Србијаводе", коме су у току управног спора законом поверени послови државне управе – обрачуна и задужења обвезника накнаде за одводњавање који су до тада били у надлежности Министарства финансија – Пореске управе, није процесни сукцесор туженог Министарства финансија – Пореске управе, па нема статус тужене странке у управном спору, због чега не може бити обавезан на плаћање трошкова управног спора.

Образложење правног става:

Јавно водопривредно предузеће "Србијаводе" из Београда обратило се притужбом 06.09.2017. године Високом савету судства и председнику Управног суда, због доношења различитих одлука о трошковима поступка у идентичним предметима у којима су тужбе уважене.

Према утврђеном стању све тужбе су поднете против Министарства финансија – Пореске управе, као доносиоца управног акта, сагласно члану 12. ЗУС-а јер је Пореска управа решила ову управну ствар и донела решења којим је физичким лицима утврђена накнада за одводњавање, с позивом на члан 192. став 3. Закона о водама који је био на снази у време доношења оспореног решења, којим је било прописано да обрачун и задужења физичких лица – обвезника плаћања накнаде за одводњавање врши Министарство надлежно за послове финансија – Пореска управа.

У току трајања управног спора измењена је одредба члана 192. став 3. Закона о водама, тако што су послови обрачуна и задужења обвезника плаћања накнаде за одводњавање поверени јавном водопривредном предузећу, за које је до 24.12.2016. године била надлежна Пореска управа као орган у саставу Министарства.

Спорно је питање да ли је због измене закона у току управног спора којом је вођење управног поступка и решавање управне ствари утврђивање накнаде за одводњавање поверено другом, у конкретном случају ЈВП "Србијаводе" дошло до промене на страни туженог, односно до процесне сукцесије. Од одговора на ово питање зависи ко ће бити обавезан на плаћање трошкова управног спора тужиоцима, јер из одредбе члана 153. ЗПП следи да само онај ко има статус странке у спору може бити обавезан на плаћање трошкова судског поступка.

За решавање овог питања треба поћи од цитираних одредби члана 10. и 12. ЗУС-а, према којим су странке у управном спору тужилац, тужени и заинтересовано лице, с тим што је тужени увек онај орган чији се управни акт оспорава или који по захтеву, односно жалби странке није донео управни акт. У конкретном случају оспорене акте донело је Министарство финансија – Пореска управа као орган надлежан за одлучивање у време доношења акта и против њега је поднета тужба. Наравно, он би био тужени и да је као ненадлежан орган донео акт који се тужбом оспорава, јер чињеница да ли је доносилац акта био надлежни орган за доношење оспореног акта или није био надлежан орган, није услов за стицање статуса туженог у управном спору. Будући да је спорно да ли је због измене закона, којом је вођење поступка за утврђивање обрачуна и задужења обвезника плаћања накнаде за одводњавање поверено ЈВП "Србијаводе", дошло до сукцесије на страни туженог (односно да ли је ЈВП "Србијаводе" правни следбеник туженог органа у управном спору), треба поћи од појма правне сукцесије.

Према најширој дефиницији појам сукцесија, у грађанском праву значи правни следбеник, особа која ступа у укупни положај свог претходника.

Сукцесија у материјалном праву може бити:

1) универзална - до ње долази када услед извесног догађаја целокупна правна ситуација једног лица прелази на правног следбеника. Она обухвата све правне односе претходника. Универзална сукцесија **код физичких лица наступа наслеђивањем** – наследници ступају у сва преносива права и обавезе оставиоца, а **код правних лица – гашењем или фузијом**. Правни следбеник правног лица преузима сва права и обавезе правног лица које је престало да постоји.

2) сингуларна - то је сукцесија до које долази када једно лице ступи у део преносивих права или обавеза другог лица. Предмет ове сукцесије су поједини делови правне ситуације претходника, аутора, или само један одређени правни однос. **Основ ове сукцесије може бити - уговор о продаји, замена, трампа, поклон, цесија, преузимање дуга, легат...**

Сукцесија у процесном (судском) поступку:

Ова сукцесија представља промену у личности парничних странака у току парнице. То значи да уместо лица које је у тужби означено као тужилац или тужени, на његово место и у његову процесну улогу ступа сасвим ново лице које до тада није било странка.

Процесна сукцесија је увек свеобухватна, универзална, јер дотадашња странка губи страначки положај, а на њено место ступа друго лице. То ново лице преузима сва процесна овлашћења и све процесне дужности, што значи да процесни сукцесор наставља парницу у стадијуму у коме је парницу затекао у часу када је у њу ступио. Све парничне радње које је правни претходник предузео погађају сукцесоре као да их је сам предузео.

До процесне сукцесије долази:

а) услед универзалне материјално-правне сукцесије (наслеђивањем код физичких лица, гашењем или фузијом код правних лица)

б) услед догађаја у самој парници, независно од сукцесије у материјално-правним односима (чиста процесна сукцесија). До ове врсте сукцесије долази: када тужилац уместо првобитног туженог тужи друго лице, што је условљено престанком првобитног и новотуженог; када тужени именује претходника, а он ступи у парницу на место туженог, што је условљено престанком тужиоца и када умешач ступи на место странке којој се придружио, што је условљено престанком обе странке.

Полазећи од стања у судским списима, цитираних законских одредби и појма сукцесије, а имајући у виду да се одредбе Закона о парничном поступку сходно примењују на поступак пред Управним судом, следи да ЈВП "Србијаводе" које је од 24.12.2016. године надлежно за вођење управних поступака ради утврђивања накнаде за одводњавање, није процесни сукцесор туженог Министарства финансија – Пореске управе. То што је у току управног спора посао државне управе, који се тиче утврђивање накнаде за одводњавање, поверен другом лицу, односно јавном

предузећу, не води промени странке на страни туженог органа у управном спору. Ово због тога, што доносилац оспореног акта који је тужени у управном спору, није престао да постоји, јер Министарство финансија – Пореска управа није законом укинут државни орган, нити су сви послови државне управе које је овај орган обављао, законом стављени у надлежност ЈВП "Србијаводе", већ је само део послова државне управе из надлежности Пореске управе, поверен ЈВП "Србијаводе". Из наведеног следи да Јавно водопривредно предузеће "Србијаводе", коме су у току управног спора законом поверени послови државне управе – обрачуна и задужења обвезника накнаде за одводњавање који су до тада били у надлежности Министарства финансија – Пореске управе, није процесни сукцесор туженог Министарства финансија – Пореске управе, па нема статус тужене странке у управном спору, због чега не може бити обавезан на плаћање трошкова управног спора.

**ПРАВНИ СТАВОВИ УТВРЂЕНИ НА 77 СЕДНИЦИ
СВИХ СУДИЈА 29.03.2018. ГОДИНЕ**

I

Професионалном припаднику Војске Србије, основом члана 43. став 1. тачка 8. Посебног колективног уговора за државне органе, припада право на солидарну помоћ за случај рођења детета запосленог

Образложење правног става:

У току 2016. године, а нарочито у току 2017. године, у Суд је пристигао велики број тужби професионалних припадника Војске Србије којима се оспоравају решења војних управних органа којима је коначно одбијен њихов захтев за признавање права на солидарну помоћ за случај рођења детета запосленог. Образложења за такву одлуку су скоро до у длаку иста и свде се на то да војни управни органи налазе да нема места супсидијарној примени одредбе члана 43. став 1. тачка 8. Посебног колективног уговора за државне органе, јер су новчана помоћ и друга примања у Војсци Србије уређени посебним прописом – Правилником о накнади путних и других трошкова и другим примањима у Војсци Србије, који, пак, није прописао то право.

Очигледно је да законодавац ни код Закона о Војсци није одступио од уобичајене праксе да законом не може све да се пропише. Уместо тога он је овластио министра одбране да подзаконским актима (правилницима) ближе уреди питање плата и накнаде путних и других трошкова и других примања. Правилником о накнади путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије министар одбране је прописао услове, начин остваривања и висину накнаде путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије – има их негде петнаестак, а побројани су и у члану 92. Закона о Војсци Србије. При томе није спорно да тим подзаконским актом, као једно од права професионалних припадника Војске, није прописао и право на солидарну помоћ за случај рођења детета запосленог. Ово ми се чини сасвим логично, јер су тим правилником прописани услови, начин остваривања и висина накнада трошкова и других примања за која је министар одбране нашао да их треба посебно регулисати имајући у виду специфичности војне службе и услове под

којима се она врши (члан 92. Закона о Војсци Србије). Чињеница да предметно право, право на солидарну помоћ за случај рођења детета запосленог, није прописано Правилником, међутим, не значи да професионални припадници Војске то право не могу остварити. Ово због тога што је, одредбом члана 8. став 5. и 6. Закона о Војсци Србије, прописано је да се на права и дужности професионалних војних лица, војних службеника и војних намештеника који нису уређени овим или посебним законом или другим прописом примењују прописи о државним службеницима, општи прописи о раду и посебан колективни уговор за државне органе. Одредбама Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", број 79/05, ... и 94/17), као ни одредбама Закона о раду ("Службени гласник РС", број 24/05, ... и 13/17), није прописано право запосленог на солидарну помоћ за случај рођења детета запосленог, али је наведеном одредбом Посебног колективног уговора за државне органе то право запосленог изричито прописано. Стога, у конкретном случају, сматрам да професионалном припаднику Војске Србије, основом члана 43. став 1. тачка 8. Посебног колективног уговора за државне органе, припада право на солидарну помоћ за случај рођења детета запосленог. Да министар одбране и те како зна да се на питања права која проистичу из рада професионалних припадника Војске, под условима прописаним одредбом члана 8. Закона о Војсци Србије, примењује поменути посебан колективни уговор указује прописивање накнаде трошкова за случај смрти. Наиме у члану 38. Правилника о накнади путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије ("Службени војни лист", број 18/13) – основни текст, било је прописано право на ту накнаду. Чланом 17. Правилника о изменама и допунама Правилника о накнади путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије ("Службени војни лист", број 32/15), мењан је члан 38. да би у члану 22. истих измена и допуна било прописано да ће се члан 17. овог правилника примењивати закључно са 31.12.2015. године, када престаје да важи, а од 01.01.2016. године на професионалне припаднике Војске Србије примењиваће се одредбе члана 40. и 43. став 1. тачка 6) и члан 43. став 2. и 4. Посебног колективног уговора за државне органе. Значи, једно право до тада прописано у Правилнику престаје да то буде, али се онда примењује поменути колективни уговор. Баш, као што је то случај и са правом на солидарну помоћ за случај рођења детета запосленог.

II

Професионалном припаднику Војске Србије, основом члана 46. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе, припада право на поклон за Нову годину – новчану честитку за дете.

Образложење правног става:

У току 2016. године, а нарочито у току 2017. године, у Суд је пристигао велики број тужби професионалних припадника Војске Србије којима се оспоравају решења војних управних органа којима је коначно одбијен њихов захтев за признавање права на поклон за Нову годину – новчану честитку за дете. Образложења за такву одлуку су скоро до у длаку иста и свде се на то да војни управни органи налазе да нема места супсидијарној примени одредбе члана 46. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе, јер су новчана помоћ и друга примања у Војсци Србије уређени посебним прописом – Правилником о накнади путних и других трошкова и другим примањима у Војсци Србије, који, пак, није прописао то право.

Очигледно је да законодавац ни код Закона о Војсци није одступио од уобичајене праксе да законом не може све да се пропише. Уместо тога он је овластио министра одбране да подзаконским актима (правилницима) ближе уреди питање плата и накнаде путних и других трошкова и других примања. Правилником о накнади путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије министар одбране је прописао услове, начин остваривања и висину накнаде путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије – има их негде петнаестак, а побројани су и у члану 92. Закона о Војсци Србије. При томе није спорно да тим подзаконским актом, као једно од права професионалних припадника Војске, није прописао и право на поклон за Нову годину – новчану честитку њиховој деци. Ово ми се чини сасвим логично, јер су тим правилником прописани услови, начин остваривања и висина накнада трошкова и других примања за која је министар одбране нашао да их треба посебно регулисати имајући у виду специфичности војне службе и услове под којима се она врши (члан 92. Закона о Војсци Србије). Чињеница да предметно право, право на поклон за Нову годину – новчану честитку деци, није прописано Правилником, међутим, не значи да професионални припадници Војске то право не могу остварити. Ово због тога што је, одредбом члана 8. став 5. и 6. Закона о Војсци Србије, прописано је да се на

права и дужности професионалних војних лица, војних службеника и војних намештеника који нису уређени овим или посебним законом или другим прописом примењују прописи о државним службеницима, општи прописи о раду и посебан колективни уговор за државне органе. Одредбама Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", број 79/05, ... и 94/17), као ни одредбама Закона о раду ("Службени гласник РС", број 24/05, ... и 13/17), није прописано право запосленог на поклон за Нову годину – новчану честитку за дете, али је наведеном одредбом Посебног колективног уговора за државне органе то право запосленог изричито прописано. Стога, у конкретном случају, сматрам да професионалном припаднику Војске Србије, основом члана 46. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе, припада право на поклон за Нову годину – новчану честитку за дете.

Да министар одбране и те како зна да се на питања права која проистичу из рада професионалних припадника Војске, под условима прописаним одредбом члана 8. Закона о Војсци Србије, примењује поменути посебан колективни уговор указује прописивање накнаде трошкова за случај смрти. Наиме у члану 38. Правилника о накнади путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије ("Службени војни лист", број 18/13) – основни текст, било је прописано право на ту накнаду. Чланом 17. Правилника о изменама и допунама Правилника о накнади путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије ("Службени војни лист", број 32/15), међан је члан 38. да би у члану 22. истих измена и допуна било прописано да ће се члан 17. овог правилника примењивати закључно са 31.12.2015. године, када престаје да важи, а од 01.01.2016. године на професионалне припаднике Војске Србије примењиваће се одредбе члана 40. и 43. став 1. тачка 6) и члан 43. став 2. и 4. Посебног колективног уговора за државне органе. Значи, једно право до тада прописано у Правилнику престаје да то буде, али се онда примењује поменути колективни уговор. Баш, као што је то случај и са правом на поклон за Нову годину – новчану честитку деци.

III

Не може се поништити део правноснажног решења о изузимању градског грађевинског земљишта за део парцеле која је у целини

изузета, већ се може поништити део таквог решења који се односи на једну или више целих изузетих парцела.

Образложење правног става:

Повод за предлагање заузимања правног става у предметима у којима се одлучује о поништају решења о изузимању градског грађевинског земљишта је различито поступање суда у овим предметима, чак и у ситуацији када је у питању потпуно исто чињенично и правно стање ствари.

Наиме, у предмету У 3942/16 је тужба уважена и поништено решење Министарства финансија којим је одбијена жалба изјављена против решења Одељења за имовинскоправне и стамбене послове Градске општине Звездара, којим је поништено правоснажно решење истог Одељења, којим су изузете уз накнаду из поседа земљишно-књижних корисника одређене катастарске парцеле и то у делу који обухвата новоформиране катастарске парцеле у истој катастарској општини.

У пресуди Управног суда У 11544/15 је одбијена тужба која је изјављена против решења Одељења за имовинскоправне и стамбене послове Градске општине Звездара којим је делимично поништено правоснажно решење општине Звездара истог Одељења, којим је изузето уз накнаду из поседа земљишно-књижних корисника неизграђено грађевинско земљиште и то у делу који се односи на новоформирану катастарску парцелу насталу деобом друге катастарске парцеле.

Код оваквог стања ствари појавила су се као спорна два правна питања:

- Да ли се може поништити решење о изузимању одређене катастарске парцеле уколико та парцела више не постоји у мерама и границама у којима је била у време изузимања, односно да ли се решењем првостепеног органа може поништити решење о изузимању само у делу који се односи на део катастарске парцеле која је изузета, т.ј. на неку новоформирану парцелу која није ни у мерама ни у границама катастарске парцеле која је изузета решењем надлежног органа општине?
- Да ли се може донети решење о поништају решења о изузимању градског грађевинског земљишта ако је у поступку утврђено да се не може са сигурношћу утврдити намена за коју је земљиште изузето, а

неспорно је увиђајем на лицу места утврђено да на том земљишту није изграђен никакав објекат?

Да би се приступило решавању ових спорних правних питања, сматрам да је значајно указати на то да су ова спорна правна питања већ била предмет разматрања и одлучивања, како Врховног, тако и управног суда у веома сличним ситуацијама, али по другом закону - Закону о експропријацији, односно по одредби члана 3. тог закона, који гласи:

"На захтев ранијег сопственика експроприсане непокретности, односно његовог наследника, правоснажно решење о експропријацији поништиће се или изменити, ако корисник експропријације у року од три године од правоснажности одлуке о накнади, односно од дана закључења споразума о накнади, није извршио, према природи објекта, знатније радове на објекту ради чије је изградње извршена експропријација."

Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/2003, 34/2006 и 39/2009-Одлука УС), у одредби члана 86. став 7. је предвиђено следеће:

"На захтев ранијег сопственика, односно његовог законског наследника, поништиће се правоснажно решење о изузимању градског грађевинског земљишта из његовог поседа, ако корисник градског грађевинског земљишта исто не приведе намени за коју је земљиште изузето, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона."

Из цитиране одредбе Закона о планирању и изградњи се може закључити да се ради о готово истој одредби која на исти начин регулише питање поништаја решења, а не деекспропријације или враћања у посед изузетог земљишта, будући да и у једном и у другом случају законодавац предвиђа посебно правно средство које није предвиђено Законом о општем управном поступку за поништај правоснажног решења.

Анализирајући одредбу члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи, може се закључити да је у примени ове одредбе неопходно **нај-пре утврдити активну легитимацију подносиоца захтева за изузимање градског грађевинског земљишта**, односно да ли је подносилац захтева био ранији сопственик или су то његови законски наследници. То значи да овлашћења за подношење захтева немају било који следбеници ранијег сопственика, већ само његови законски наследници. Осим тога, неопходно је **утврдити намену за коју је земљиште изузето, као и**

чињеницу да ли је од момента изузимања до момента подношења захтева за поништај решења о изузимању градског грађевинског земљишта, исто земљиште променило намену у складу са законом. Потом је значајно утврдити, ангажовањем вештака одговарајуће (не само геодетске) струке да ли је спорно земљиште приведено планираној или касније измењеној намени, у складу са законом, односно намени за коју је извршено изузимање земљишта и, на крају, да ли је прошао рок од годину дана од дана ступања на снагу закона који је остављен кориснику градског грађевинског земљишта да земљиште приведе намени за коју је изузето. При том треба имати у виду да је намена земљишта шири појам од изграђености земљишта и да се приликом утврђивања да ли је земљиште приведено намени не утврђује да ли је, или није, изграђена парцела која је била предмет изузимања, већ да ли је земљиште приведено намени за коју је изузето. То значи да земљиште може бити и потпуно неизграђено, а ипак приведено намени за коју је изузето.

Имајући наведено у виду, суд је у својој одлуци У 12661/15 од 18.12.2015. године, уважио тужбу, поништио тужбом оспорено решење и предмет вратио надлежном органу на поновно одлучивање, пошто је утврдио да су у поступку који је претходио доношењу оспореног решења повређена правила поступка прописана одредбама члана 173.-182. Закона о општем управном поступку, односно што тужени орган, као и првостепени орган, пре одређивања вештака нису пружили могућност тужиоцу да се изјасни о личности вештака кога намерава да ангажује у својству, посебно имајући у виду да је у питању био геометар, чије вештачење не би могло да се односи на то да ли је земљиште приведено намени, већ би могло само да се односи на идентификацију катастарске парцеле за коју се тражи поништај решења о изузимању градског грађевинског земљишта.

Да предмет поништаја може бити само изузета катастарска парцела у мерама и границама у којима је била приликом изузимања, а да то не може бити део катастарске парцеле, говори и чињеница даје Управни суд и у раније донетим одлукама које су изашле из суда, изразио такав став.

Наиме, суд налази да је под условима из ове одредбе могуће поништити правоснажно решење о изузимању али само у односу на неке од више изузетих парцела, уколико је иста засебно одређена у диспозитиву решења чији се поништај тражи и уколико са осталим

земљиштем не представља комплекс земљишта које је изузето, а што у овој правној ствари, у односу на део катастарске парцеле број 2526, по старом премеру, односно део катастарске парцеле број 6573, по новом премеру, није случај, јер се не може извршити поништај дела решења за део парцеле која је са целином изузета, већ се може извршити поништај решења само у делу који се односи на целу изузету парцелу, онако како гласи диспозитив решења чији се поништај тражи.

ПРАВНИ СТАВ УТВРЂЕН НА 79 СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА
одржаној 28.06.2018. године

I

Кад је поднесак упућен поштом коришћењем услуге "post express", дан предаје пошти, сматра се као дан предаје органу коме је упућен, у смислу члана 92. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97, 31/2001, "Службени гласник РС", бр. 30/2010).

Образложење правног става:

Због различитих ставова изражених у судским одлукама, било је потребно заузети јединствени став о томе да ли се поднесак упућен органу коришћењем поштанске услуге "post express" сматра препорученом пошиљком за коју се дан предаје пошти коришћењем наведене поштанске услуге, сматра као дан предаје органу коме је упућен, у смислу члана 92. став 2. Закона о општем управном поступку.

Релевантни прописи за одговор на спорно питање су 1) Закон о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97, 31/2001, "Службени гласник РС", бр. 30/2010); 2) Закон о поштанским услугама ("Службени гласник РС", бр. 18/05, 30/10, 62/14); 3) Правилник о општим условима за обављање поштанских услуга ("Службени гласник РС", бр. 24/10...93/13).

Из одредаба Закона о поштанским услугама и Правилника о општим условима за обављање поштанских услуга, произлази да је препоручена пошиљка регистрована пошиљка са регистрованим бројем пријема, за коју се издаје потврда о пријему, а примаоцу се уручује уз потпис и посебно се евидентира у свим фазама обављања поштанских услуга. Као таква, спада у посебне услуге и мора у левом горњем углу адресне стране имати бар код налепницу, са ознаком "R" и бројем пошиљке. Пошиљалац притом има право да од поштанског оператора захтева услуге додатне вредности, у које спада експрес услуга, која подразумева пријем, прераду, превоз и уручење регистрованих експрес пошиљака у најкраћим роковима. Експрес услуга представља само поштанску услугу већег квалитета, односно брже уручење регистроване пошиљке, тако да се може сматрати да је пошиљка упућена коришћењем ове поштанске услуге, такође препоручена пошиљка.

**ПРАВНИ СТАВОВИ УТВРЂЕНИ НА 83. СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА
ОДРЖАНОЈ ДАНА 29.10.2018. ГОДИНЕ**

I

Адвокату који заступа више странака увећава се награда за по 50% за другу и сваку наредну странку и за састављање поднесака у процењивим и непроцењивим предметима.

Образложење правног става:

Тарифним бројем 46. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, који не изазива никакву дилему у примени, а односи се на заступање више странака, прописано је:

"Када адвокат заступа више странака, накнада му се по овом основу додатно увећава за сваку радњу коју предузима за по 50% за другу и сваку наредну странку. У овом случају увећан износ награде се обрачунава у односу на сваку процесну радњу понаособ тако што се награда за заступање једне странке увећава процентом који одговара броју странака које адвокат заступа у тренутку када се процесна радња предузима."

При том су, у Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, у одељку под називом "Управни спорови", прецизно одређене све процесне радње за које адвокату припада накнада. У Тарифном броју 42. је дефинисано састављање поднесака у процењивим стварима, у Тарифном броју 43. састављање поднесака у непроцењивим стварима, у Тарифном броју 44. заступање на рочишту и у Тарифном броју 45. састављање правних лекова – ванредних правних средстава и одговора на изјављене правне лекове.

Како све наведено представља предузимање процесних радњи од стране адвоката, у случају када адвокат заступа више странака награда за заступање једне странке увећава се процентом који одговара броју странака које адвокат заступа, независно од тога да ли је реч о састављању поднесака којим се покреће управни спор, заступања на рочишту или састављању правних лекова и одговора на изјављене правне лекове.

II

Предмет управног спора по тужби због ћутања управе који је окончан правноснажним решењем о обустави поступка донетим на основу одредбе члана 29. став 3. Закона о управним споровима, јер је тужилац изјавио да не проширује тужбу и на нови акт накнадно донет у току управног спора, је ћутање управе.

Правноснажно решење о обустави поступка у управном спору по тужби због ћутања управе које је донето јер је тужилац изјавио да не проширује тужбу на нови акт накнадно донет у току управног спора због ћутања управе, није правноснажна одлука о истој ствари, која је предмет спора по тужби истог тужиоца поднетој против овог новог акта.

Образложење правног става:

Из одредбе члана 29. Закона о управним споровима произлази да суд, само у случају ако тужилац изјави да није задовољан новим актом који је донет у току управног спора по тужби због ћутања управе, поступак (првобитно покренут тужбом због ћутање управе) наставља, а предмет управног спора је нови акт.

Међутим, у случају када тужилац, у управном спору због ћутања управе изјави да тужбу не проширује и на нови акт накнадно донет у току управног спора, предмет управног спора по тужби због ћутања управе који је окончан решењем о обустављању поступка, донетим на основу одредбе члана 29. став 3. Закона о управним споровима, јесте ћутање управе, а не нови акт.

Стога не постоји идентитет предмета спора по тужби због ћутања управе који је правноснажно окончан решењем о обустави поступка, донетим на основу одредбе члана 29. став 3. Закона о управним споровима, јер је тужилац изјавио да тужбу не проширује на нови накнадно донети акт и предмета спора по тужби истог тужиоца поднетој против овог новог накнадно донетог акта.

Из наведених разлога правноснажно решење о обустави поступка у управном спору по тужби због ћутања управе које је донето јер је тужилац изјавио да не проширује тужбу на нови накнадно донет акт, није прав-

носнажна одлука о истој ствари, која је и предмет спора по тужби истог тужиоца поднетој против овог новог акта.

Стога нису испуњени услови прописани одредбом члана 26. став 1. тачка 7. Закона о управним споровима, за одбачај тужбе која је поднета против решења које је накнадно донето у току управног спора по тужби истог тужиоца због ћутања управе, у односу на које решење је тужилац изјавио да не проширује тужбу због чега је правноснажним решењем обустављен поступак по тужби због ћутања управе.

III

Право на породичну пензију стиче удова која има навршене одређене године живота у години смрти брачног друга, према прописима који су у примени у време подношења захтева странке.

Образложење правног става:

Поступак за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и за утврђивање пензијског стажа **покреће се на захтев осигураника**, односно на захтев члана породице за остваривање права на породичну пензију.

Право на породичну пензију не застарева, осигураник може увек да поднесе захтев, а меродаван материјални пропис за решавање по захтеву странке је закон који је на снази у време подношења захтева.

Према законским одредбама, релевантне чињенице за остваривање права на породичну пензију јесу прописане године живота удове односно удовца у време смрти брачног друга.

Даље, из одредаба Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању из 2005 и 2010, произлази да је законодавац повећао године живота удове односно удовца у моменту смрти брачног друга, које су услов за остваривање права на породичну пензију.

Међутим, важећим законом прописане године живота потребне за стицање права на породичну пензију, постепено су повећаване на начин како је то прописано самосталним одредбама измена закона, које нису инкорпорирани у текст основног закона и обухватају године ступања измена закона на снагу период од наредних пет година.

Тако су самосталним одредбама године живота удове/удовца у време смрти брачног друга постепено повећаване по годинама од 2006. до 2010. године, односно од 2011. до 2016. године.

Следом наведеног, удова која је поднела захтев за породичну пензију после 01.01.2006. године, право на породичну пензију стиче ако је у време смрти брачног друга имала 50 година живота. Међутим, на основу наведених самосталних одредаба закона удова стиче право на породичну пензију и ако брачни друг умре

у 2006. и 2007. години, ако је у то време имала 48 година живота;

у 2008. години, ако је у то време имала 48 година и 6 месеци живота;

у 2009. години, ако је у то време имала 49 година живота;

у 2010. години, ако је у то време имала 49 година и 6 месеци живота.

На исти начин је поступно повећање година живота удове односно удовца прописано и према Закону о изменама и допунама који је у примени од 01.01.2011. године.

На основу тога Закона, удова која је поднела захтев за породичну пензију после 01.01.2011. године, ово право може да оствари ако је у време смрти брачног друга навршила 53 године живота.

Према самосталним одредбама овог Закона о изменама, удова стиче право на породичну пензију и ако је брачни друг умро

у 2011. години, а у то време удова има навршених 50 година живота;

у 2012. години, а у то време удова има навршених 50 година и 6 месеци живота;

у 2013. години, а у то време удова има навршених 51 годину живота;

у 2014. години, а у то време удова има навршених 51. годину и 6 месеци живота;

у 2015. години, а у то време удова има навршених 52. године живота

у 2016. години, а у то време удова има навршених 52 године и 6 месеци живота.

Сагласно наведеном је и Одлука Уставног суда Уж 199/2013 од 26.11.2015. године, која је донета у правној ствари стицања права на породичну пензију. Одлука је донета у примени Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Сл. гласник РС", 85/2005).

У наведеној одлуци Уставни суд се изјаснио:

- да се услови за признавање права на породичну пензију цене према **прописима који су у примени у време подношења захтева;**
- да је за признавање права на породичну пензију релевантна година смрти брачног друга иза којег се тражи предметно право, јер је **једини услов за стицање права одређене године старости у време смрти брачног друга**, па је и једино релевантна законска одредба којом су предвиђени услови за ту годину у којој је брачни друг умро односно одредбе члана 70. и 71. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 85/05).

**ПРАВНИ СТАВОВИ УТВРЂЕНИ НА 88. СЕДНИЦИ
СВИХ СУДИЈА УПРАВНОГ СУДА ОДРЖАНОЈ
ДАНА 22.04.2019. ГОДИНЕ**

I

Приликом одлучивања колегијални орган је дужан да сачини записник о већању и гласању, односно записник са седнице колегијалног органа.

Када колегијални орган приликом одлучивања сачињава записник о већању и гласању, записник садржи назив органа, радњу која се предузима, место, дан и час када се радња предузима, управну ствар која је предмет поступка, лична имена чланова тог органа и имена присутних чланова, опис тока и садржине већања и гласања за донету одлуку, док записник са седнице колегијалног органа не мора да садржи имена чланова колегијалног органа већ податак о броју чланова, броју присутних чланова и броју чланова који су за донету одлуку гласали.

У списима предмета колегијалног органа достављени х Управном суду поводом тужбе изјављене против одлуке тог органа мора се налазити записник о већању и гласању, односно записник са седнице колегијалног органа.

Када колегијални орган у мање значајним једностраначким управним стварима усвоји захтев странке, о већању и гласању може сачинити забелешку на спису уколико се донетим актом не дира у јавни интерес, или интерес трећих лица нити је законом другачије прописано.

Образложење правног става:

На седници свих судија Управног суда одржаној 29.10.2012. године, једногласно је утврђен следећи правни став:

1. Решење колегијалног органа овлашћено је да потпише само лице које је председавало седницом колегијалног органа на којој је решење донето.

2. У списима предмета колегијалног органа, достављеним Управном суду поводом тужбе изјављене против одлуке тог органа, мора се

налазити записник о већању и гласању. 3. Записником о већању и гласању колегијалног органа сматра се и записник или потписан и оверен извод из записника са седнице колегијалног органа, који садржи све елементе записника о већању и гласању из члана 192. Закона о општем управном поступку.

Образложење усвојеног правног става је веома детаљно и аргументовано, а засновано је на одредбама чл. 69, 192. ст. 2. и 201. тада важећег Закона о општем управном поступку ("Службе ни лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", број 30/10).

Ступањем на снагу, односно почетком примене, Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16), намеће се потреба за доношење новог правног става, када је решење, које је предмет управног спора, донео колегијални орган.

За разлику од претходно важећег закона, овај закон питању рада колегијалног органа посвећује само члан 137. где је ставом 1. прописано да колегијални орган доноси решење већином гласова укупног броја чланова, ако другачије није прописано, док је ставом 2. истог члана, прописано да другој важнијој радњи у поступку код подељеног броја гласова, одлучује глас председавајућег колегијалног органа.

Дакле, Закон не садржи одредбу којом би било прописано да се у поступку у коме решава колегијални орган саставља записник о већању и гласању, његова садржина и сл.

Како је рад колегијалног органа свакако важна радња у поступку, налазимо да би због тога имало места примени одредбе члана 63. Закона о општем управном поступку. Ставом 1. тог члана прописано је да се записник саставља о усменој расправи другој важнијој радњи у поступку и о важнијим усменим изјавама странака, других учесника у поступку и трећих лица, док је ставом 2. прописано да се у записник уноси назив органа, радња која се предузима, место, дан и час када се радња предузима, управна ствар која је предмет поступка, лична имена овлашћених службених лица, присутних странака, њихових заступника и других лица и опис тока и садржине предузете радње и датих изјава као и податак о прописано да је записник који је исправама које су коришћене, а ставом 4. прописано да је записник који је сачињен сагласно пропису јесте јавна исправа

и доказ о току и садржини предузетих радњи и датих изјава, изузев у деловима на које је стављена примедба.

Без повезивања члана 63. и члана 137. Закона о општем управном поступку не би било могуће оценити законитост решења које је донео колегијални орган, које је предмет спора, ако се у списима не налази записник о већању и гласању.

На овакво поступање указује одредба члана 137. став 1. наведеног закона, која прописује да колегијални орган доноси решење већином гласова укупног броја чланова, ако другачије није прописано што без достављеног записника о већању и гласању тог органа није могуће утврдити.

Без жеље да понављамо део образложења претходно усвојеног правног става, напомињемо да је, и према одредби члана 176. став 1. тачка 4. Закона, разлог за понављање управног поступка и околност да колегијални орган није одлучивао у прописаном саставу или ако за решење није гласала прописана већина чланова колегијалног органа - што се једино може утврдити из записника о већању и гласању колегијалног органа приликом доношења решења чије се понављање тражи.

II

Поступци у примени посебних случајева уклањања и мењања решења покренути након 01.06.2017. године, као дана почетка примене Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС" бр. 18116) спроводе се према одредбама овог закона без обзира што је рок за покретање поступка почео да тече пре почетка његове примене.

Образложење правног става:

Почетком примене Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник број 18/2016), у судској пракси се кроз судске одлуке поставило, као спорно, правно питање по ком процесном закону се спроводи поступак по ванредном правном средству који је покренут после почетка примене овог закона, када је управни поступак који је окончан решењем против којег се не може изјавити жалба (коначно решење) у односу на који је ванредно правно средство поднето, спроведен применом Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Сл. гласник РС, број 30/10).

Ради решавања спорног правног питања, а полазећи од израђеног реферата и датих разлога, у циљу прецизирања правног става, судска пракса сматра да је битно указати и на следеће:

У погледу важења норми процесних закона у времену (*ratio temporis*) и дозвољености правног средства основно је правило о тренутном, односно неодложном дејству новог процесног закона на ситуације у току. Норме процесног права производе тренутно дејство, дакле од почетка њихове примене. Чињеница да странке изводе своје захтеве из чињеница које су се десиле пре него што је закон ступио на снагу, ирелевантна је за примену процесног закона. Само законодавац може из разлога целисходности прописати и продужено дејство старог закона на неке ситуације у току. Такве одредбе којима се предвиђају одређена одступања од принципа тренутног дејства процесног закона, уређују се прелазним и завршним одредбама.

Следствено наведеном, на поступак који је започет након што је почела примена Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник број 18/2016), примењују се искључиво одредбе овог закона. У прелазним и завршним одредбама, у члану 213. новог Закона о општем управном поступку, законодавац је предвидео продужено дејство старог закона тако што је изричито прописао да ће се поступци који до почетка примене овог закона нису окончани, окончати према одредбама закона који се примењивао до почетка примене овог закона, а ако после почетка примене овог закона решење првостепеног органа буде поништено или укинато, даљи поступак спроводи се према одредбама овог закона.

Прелазне и завршне одредбе новог Закона не прописују одступања од тренутног дејства процесно-правних норми на поступке по ванредним правним средствима. Због непостојања овакве правне норме у закону, не може се тражити ни њено аутентично тумачење у примени закона.

Ово даље значи да се сагласно правилу тренутног дејства норми процесног закона, поступци по ванредним правним средствима који су започети након почетка примене новог закона, имају спроводити применом процесног закона који је у примени у време када су ти поступци започети.

Поред *ratione temporis* процесног закона, у прилог овом ставу су и следеће чињенице:

– Редован управни поступак је окончан решењем против кога се не може изјавити жалба (коначно решење). Појам јединства управног поступка, подразумева јединственост првостепеног и другостепеног поступка до доношења решења које је коначно у управном поступку.

Поступак по ванредним правним средствима није наставак окончаног поступка, већ посебан поступак који у законом изричито прописаним случајевима даје странци и органу могућност правне интервенције у односу на решење којим је управни поступак окончан, под условима, у року и на начин који су законом изричито прописани.

ЗАКЉУЧЦИ**ЗАКЉУЧАК УТВРЂЕН НА 74. СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА
УПРАВНОГ СУДА ОДРЖАНОЈ ДАНА 04.12.2017. ГОДИНЕ**

I - У предметима престанка важења привремених грађевинских дозвола поступаће се као у предмету У 4990/15.

Образложење закључка:

Поднеском достављеним Управном суду дана 25.04.2017. године, Градска управа града Београда, Секретаријат за инспекцијске послове, Сектор за другостепени поступак и управно – правне послове за грађевинску и урбанистичку инспекцију Града Београда, обратио се Управном суду молбом за заузимање јединственог правног става приликом одлучивања у управним стварима о утврђивању престанка важења привремених грађевинских дозвола и налагања уклањања привремених објеката изграђених на основу тих дозвола, ради привођења земљишта намени. У вези са тим указано је на пресуде Управног суда у којима је заузето различито правно становиште и то на пресуду Одељења у Новом Саду У. 4990/15 од 29.06.2015. године (којом је одбијена тужба тужиоца изјављена против другостепеног решења, којим је одбијена као неоснована жалба тужиоца изјављена против решења првостепеног органа од 04.11.2014. године, (којим решењем се утврђује престанак важења грађевинске дозволе од 20.08.1954. године), и на пресуду Управног суда донету у седишту суда У. 13564/15 од 30.11.2016. године (којом је уважена тужба и поништено решење другостепеног органа, којим је одбијена као неоснована жалба тужиоца изјављена против решења првостепеног органа од 09.04.2015. године (којим се решењем утврђује престанак важења привремених решења од 11.10.1995, 06.05.1996. и 19.09.1996. године којима је било одобрено извођење грађевинских и грађевинско – занатских радова на реконструкцији и адаптацији постојећег пословног објекта и на основу претходних решења, дозвољена употреба изведених радова на реконструкцији и адаптацији постојећег пословног простора).

Према подацима садржаним у приложеним пресудама Управног суда, у оба случаја одлука првостепеног органа заснована је на материјалном пропису који је важио у време доношења привременог решења, у конкретном случају:

- у предмету У. 4990/15 – првостепеним решењем утврђује се престанак важења грађевинске дозволе, Секретаријата за грађевинско – регулационе послове НО Града Београда бр. 11708 од 20.08.1954. године, којом је Багерско – бродарском предузећу одобрено да изврши адаптацију постојеће зграде, под условима датим у решењу о локацији и условима Ревизионе комисије, према плану бр. 11708/54 на привремену употребу и без права власника на накнаду штете од НО-а Града Београда за повећану вредност објекта добијену овим радовима, када се исти буде рушио на захтев надлежног органа;

- у предмету У. 13564/15 – првостепеним решењем утврђује се престанак важења привременог решења Одељења за комунално – стамбене, имовинско – правне и грађевинске послове општине Савски венац којим се одобрава предузећу "Бутрако" из Београда извођење грађевинских и грађевинско – занатских радова на реконструкцији и адаптацији постојећег пословног објекта и престанак важења привременог решења истог органа којим се дозвољава употреба изведених радова на реконструкцији и адаптацији постојећег пословног простора.

Према подацима из приложених пресуда у оба случаја се ради о привременим грађевинским дозволама којима је предвиђено да се објекат на захтев надлежног органа може одмах порушити, без права на накнаде.

У првом случају, првостепени орган је поступајући по захтеву заинтересованог лица Града Београда, донео ожалбено решење применом члана 26. Уредбе о грађењу ("Службени лист ФНРЈ", бр. 14/52) налазећи да су испуњени услови да се утврди престанак важења издате грађевинске дозволе имајући у виду да је Багерско – бродарском предузећу одобрено да изврши адаптацију постојеће зграде, на привремену употребу, без права власника на накнаду штете за повећану вредност објекта добијену када се буде рушио на захтев надлежног органа са којих разлога је одлучено као у диспозитиву тог првостепеног решења применом одредбе чл. 17. и 192. Закона о општем управном поступку а у вези са чл. 26. наведене уредбе о грађењу. У овом случају тужени орган је одбио жалбу а у управном спору Управни суд одбио тужбу налазећи да је тужени орган оспореним решењем правилно одбио

жалбу тужиоца изјављену против решења првостепеног органа исправно закључујући да је првостепено решење у свему правилно и на закону засновано и да је првостепени орган својим решењем правилно утврдио престанак важења предметне дозволе с обзиром на то да се предметни објекат за који је издата привремена грађевинска дозвола од 20.08.1954. године налази у подручју које је обухваћено Планом подручја посебне намене – уређења дела приобаља Града Београда, и да је у привременој грађевинској дозволи предвиђено да се предметни објекат може порушити на захтев надлежног органа, без права власника на накнаду штете за вредност објекта.

У другом случају, првостепени орган је такође по захтеву заинтересованог лица, у том случају Републике Србије, донео ожалбено решење којим се утврђује престанак важења привремених решења надлежних првостепених органа од 11.10.1995., 06.05.1996. и 19.09.1996. године, уз позивање на одредбе чл. 43., 48. и 49. Закона о изградњи објеката ("Службени гласник СРС", бр. 10/84 и 37/88) и чл. 62. Закона о изградњи објеката ("Службени гласник РС", бр. 44/95), важећих у време доношења привремених решења. И у овом случају жалба тужиоца је одбијена као неоснована, јер је по налажењу туженог органа, првостепени орган правилно решио када је донео одлуку као у диспозитиву првостепеног решења имајући у виду да се у конкретном случају ради о радовима који су самим решењем дефинисани као привремени и да ће их инвеститор уклонити о свом трошку без права на накнаду, на захтев надлежног органа, у случају привођења земљишта коначној урбанистичкој намени или из других оправданих разлога, што је у конкретном случају испуњено с обзиром да је донет План подручја посебне намене уређења дела приобаља Града Београда који је закључком Владе Републике Србије од 01.05.2014. године утврђен као пројекат од значаја за Републику Србију. У овом предмету суд је уважио тужбу тужиоца налазећи да је се у овом случају основано тужбом указује на неправилну примену материјалног права имајући у виду да се Закон о изградњи објеката у међувремену више пута изменио из чега следи да је првостепено решење донето уз позивање првостепеног органа на примену правних прописа који у моменту подношења предметног захтева дана 20.11.2014. године, као ни у моменту доношења првостепеног решења (09.04.2015. године), више нису постојали.

Имајући у виду наведено, првостепени органи су правилно поступали када су се у образложењима ожалбених решења позивали на прописе који су важили у време доношења привремених решења, а да је основ за

престанак важења тих решења произлазио управо из диспозитива тих привремених решења, у којима је садржана одлука органа о обавези инвеститора да по захтеву надлежног органа уклони објекат у случају привођења земљишта коначној урбанистичкој намени или из других оправданих разлога, без права на накнаду.

Сагласно свему напред наведеном, за одлучивање у овој врсти предметима, од утицаја је испуњеност следећих услова: 1) да се ради о привременом решењу које је донето у складу са прописима који су били на снази у време одлучивање органа; 2) да је у диспозитиву тог решења садржана одлука органа да је објекат за који се издаје грађевинска дозвола привременог карактера и да ће исти бити уклоњен када се предметно земљиште привреде намени, без права власника на накнаду; 3) да је за предметно земљиште одговарајућим планским актом утврђена другачија намена (односно да се ради о привођењу земљишта планираној намени); и 4) да постоји захтев надлежног органа за утврђивање престанка важења привремене грађевинске дозволе.

У случају испуњености наведених услова, а што је у означеним предметима Управног суда био случај, суд ће убудуће поступати као у предмету У. 4990/15 од 29.06.2015. године, а одлука донета у том предмету је прилог усвојеном Закључку.

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-7 У. 4990/15
Дана 29.06.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу судија: Гордана Сукновић Бојација, председник већа, др Владан Станојев и Нада Балешевић, чланови већа, уз учешће судског саветника Татјане Лончар, као записничара, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца "ДУНАВ ГРУПА АГРЕГАТИ" АД из Новог

Сада, Београдски кеј бр. 51, кога заступа Васо Остролучанин, адвокат из Београда, Војина Ђурашиновића бр. 31/5, ради поништаја решења туженог СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ИМОВИНСКЕ И ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ ГРАДСКЕ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА, Сектор за другостепени управни поступак, XXI-05 бр. 351.1-306/2014 од 29.01.2015. године, уз учешће заинтересованих лица Републике Србије, коју заступа Државни правобранилац Републике Србије и Града Београда, кога заступа Градски правобранилац Града Београда, у грађевинском предмету, након одржане усмене јавне расправе дана 29.06.2015. године, у нејавној седници већа одржаној дана 29.06.2015. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба СЕ ОДБИЈА.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да заинтересованом лицу Граду Београду на име накнаде трошкова управног спора исплати износ од 34.500,00 у року од 15 дана, од дана пријема пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем одбијена је жалба "Дунав група агрегати" ад из Новог Сада, Београдски кеј бр. 51, поднета против решења Одељења за имовинско-правне, грађевинске и комунално-стамбене послове Градске општине Савски венац у Београду, бр. 351-546/2014 од 04.11.2014. године, којим се утврђује престанак важења грађевинске дозволе, Секретаријата за грађевинско-регулационе послове НО Града Београда бр. 11708 од 20.08.1954. године, којом је Багерско-бродарском предузећу одобрено да може извршити адаптацију постојеће зграде машинске радионице у Улици браће Крсмановић бр. 27 у Београду, на кат.парцели 1505, КОБ-5, а под условима датим у решењу о локацији и условима Ревизионе комисије, према плану бр. 11708/54 на привремену употребу и без права власника на накнаду штете од НО-а града Београда за повећану вредност објекта добијену овима радовима, када се исти буде рушио на захтев поменутог Народног одбора.

У тужби поднетој Управном суду дана 27.03.2015. године, тужилац оспорава законитост решења туженог органа. Наводи да ни првостепени, ни другостепени орган није узео у обзир питање времена изградње објекта и указује да је предметни објекат, означен као објекат бр. 4 у

листу непокретности, уписан као приватна својина са обимом удела 1/1, и истиче да се бесправна градња цени према моменту изградње објекта. Даље наводи да се објекти изграђени до 26.10.1955. године, када је ступила на снагу Одлука о грађењу ("Службени гласник НРС", бр. 38/55), не могу рушити због тога што није прибављена дозвола за градњу, а рушење објеката изграђених после 26.10.1955. године па до 07.07.1968. године, када је ступио на снагу Закон о изградњи инвестиционих објеката ("Службени гласник СРС", бр. 27/68), може се наложити ако се такви објекти не могу ни накнадно усагласити за тренутно важећим генералним урбанистичким планом Града Београда. Додаје да је у конкретном случају објекат бр. 4 изграђен након добијања грађевинске дозволе, тако да не подлеже санкцији рушења објеката изграђених без одобрења за грађење, те да се не може на такав начин утврдити престанак важења грађевинске дозволе бр. 110708 од 20.08.1954. године, тим пре што је пре издавања дозволе, при подношењу главног пројекта број 2148/2 од 07.08.1954. године, наведено да ће се са радовима почети одмах по добијању дозволе, издате 20.08.1954. године. Предлаже да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и предмет врати надлежном органу на поновно одлучивање. На усмену јавну расправу одржану дана 29.06.2015. године, на коју је уредно позван, пуномоћник тужиоца није приступио, а непосредно пред расправу доставио је суду факсом поднесак којим обавештава суд да неће приступити на расправу због раније преузетих обавеза.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао у свему при разлозима у оспореном решењу и предложио да суд тужбу, одбије. На одржану усмену јавну расправу тужени орган није приступио, иако је уредно позван, свој изостанак није оправдао, нити је тражио одлагање расправе.

У писменом одговору на тужбу, законски заступник заинтересованог лица Републике Србије, дао је изјаву да због службене спречености није у могућности да приступи на расправу заказану за 29.06.2015. године и предложио да се расправа одржи и без присуства законског заступника заинтересованог лица.

У писменом одговору на тужбу, заинтересовано лице Град Београд је навело да је оспорено решење донето у свему у складу са законом, да је тужени тачно и потпуно утврдио чињенично стање и из утврђених чињеница извео правилан закључак у погледу чињеничног стања. Сматра да су неосновани наводи тужиоца да постоје ограничења у смислу вре-

менског периода када је објекат изграђен. Указује да је непобитна чињеница да је Влада Републике Србије донела закључак 05 бр. 350-353/2014 од 01.05.2014. године којим се даје сагласност да се пројекат уређења приобаља Београда "Београд на води" утврди као пројекат од значаја за Републику Србију и да је на основу наведеног закључка донета Одлука о изради просторног плана подручја посебне намене уређења дела приобаља Града Београда – подручје приобаља реке Саве за пројекат "Београд на води". Истиче да тужилац ниједним доказом, нити наводима истакнутим у тужби није доказао основаност тужбе, односно да је оспорено решење донето на незаконит начин. Предлаже да суд донесе пресуду којом ће тужбу одбити као неосновану. На усменој јавној расправи пуномоћник заинтересованог лица је изјавила да је да у свему остаје код навода из писменог одговора, разлога датог у одговору и предлога да суд тужбу одбије као неосновану. Предлаже да суд обавезе тужиоца на накнаду трошкова спора за приступ на расправу у износу 18.000,00 динара и за састав одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара по АТ.

Оцењујући законитост оспореног решења, у границама захтева из тужбе, у смислу члана 41. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), ценећи наводе тужбе и одговора на тужбу, наводе пуномоћника заинтересованог лица Града Београда на усменој расправи и целокупне списе ове управне ствари, Управни суд је тужбу одбио као неосновану.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је Град Београд, преко законског заступника Градског јавног правобраниоца, дана 01.10.2014. године, првостепеном органу поднео захтев бр. Р-6464/14 за доношење решења којим се утврђује престанак важења грађевинске дозволе Секретаријата за комуналне послове НО Града Београда – Грађевинско-регулационог Одељења бр. 11708 од 20.08.1954. године, којом је Багерско-бродарском предузећу одобрено да може извршити адаптацију постојеће зграде машинске радионице у Улици браће Крсмановића бр. 27 у Београду, на кат. парцели број 1505 КОБ-5, под условима датим у решењу о локацији у условима Ревизионе комисије, према плану бр. 11708/54 на привремену употребу и без права власника на накнаду штете од НО-а града Београда за повећану вредност објекта добијену овим радовима, када се исти буде рушио на захтев поменутог Народног одбора. Подносилац је у захтеву навео да је Влада Републике Србије

донела закључак 05 бр. 350-3533/2014 од 01.05.2014. године, којим се даје сагласност да се Пројекат уређења дела приобаља Београда "Београд на води", утврди као пројекат од значаја за посебне намене уређења дела приобаља града Београда – подручја приобаља реке Саве за пројекат "Београд на води". Како се предметни објекат налази у оквиру граница пројекта "Београд на води", а привременом грађевинском дозволом је предвиђено да се објекат на захтев надлежног органа "може одмах порушити", предлаже да се решењем којим се утврђује престанак важења грађевинске дозволе наложи и хитно уклони предметни објекат. Република Србије се, преко законског заступника Државног правобранилаштва, имајући у виду закључак Владе од 01.05.2014. године, изјаснила да се придружује наведеном захтеву Градског правобранилаштва Града Београда од 01.10.2014. године. Поднеском од 10.10.2014. године предузеће "Дунав група агрегати" ад Нови Сад, као правни следбеник Багерско-бродарског предузећа "ББП" д.о.о из Београда се у односу на поднети захтев изјаснило да је предметни објекат означен као објекат бр. 4 у листу непокретности 3013 КО Савски венац, изграђен 1953. године, да је у катастру уписан као приватна својина са обимом удела 1/1, а што је од значаја за правилну примену материјалног права, јер се бесправна градња цени према моменту изградње објекта и да се објекти изграђени до 26.10.1955. године, када је ступила на снагу Одлука о грађењу ("Службени гласник НРС", бр. 38/55) не могу рушити због тога што није прибављена грађевинска дозвола за градњу, а рушење објекта изграђених после 26.10.1955. године, па до 07.07.1968. године, када је ступио на снагу Закон о изградњи инвестиционих објеката ("Службени гласник НРС", бр. 27/68), се може наложити ако се такви објекти не могу ни накнадно усагласити са тренутно важећим генералним планом града Београда. Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је утврдио да је применом члана 26. Уредбе о грађењу ("Службени лист ФНРЈ", бр. 14/52), Секретаријат за комуналне послове НО Града Београда – Грађевинско-регулационо одељење издао грађевинску дозволу бр. 11708 од 20.08.1954. године, којом је Багерско-бродарском предузећу одобрено да изврши адаптацију постојеће граде машинске радионице у Улици браће Крсмановић бр. 27 у Београду, на привремену употребу, без права власника на накнаду штету од НО Града Београда за повећану вредност објекта добијену када се буде рушио на захтев поменутог Народног одбора. Утврђено је да предметни објекат није изграђен на кат.працели 1505 КОБ-5 старог премера, која је означена у привременој

грађевинској дозволи, односно да радови на адаптацији тог објекта одобрени привременом грађевинском дозволом од 20.08.1954. године, нису изведени на објекту на кат. парцели број 1505, већ на кат.парцели број 1503 КО Савски венац, због чега се нису стекли услови за налагање рушења одобрених радова на адаптацији предметног објекта, а да су стекли услови за утврђивање престанка важења наведене привремене грађевинске дозволе. На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени орган је донео решење којим је утврдио престанак важења грађевинске дозволе, позивајући се на одредбе члана 17. и члана 192. Закона о општем управном поступку, а у вези члана 26. Уредбе о грађењу. Тужени орган је оспореним решењем одбио жалбу тужиоца изјављену против првостепеног решења, налазећи да је правилно поступио првостепени орган, када је применом прописа на које се позвао у свом решењу, а на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, донео решење, дајући у образложењу потпуне и јасне разлоге са свим таксативно наведеним доказима који упућују на одлуку дату у диспозитиву, а које у свему прихвата и тужени орган.

Одредбом члана 26. став 1. Уредбе о грађењу ("Службени лист ФНРЈ", бр. 14/52) прописано је да грађевински орган Народног одбора среза (града) издаје грађевинску дозволу у року од 15 дана по пријему предлога. Ставом 2. истог члана Уредбе прописано је да се грађевинском дозволом дозвољава извођење грађевинског објекта и утврђује да су обављене све претходне радње нужне по постојећим прописима за извођење грађевинског објекта, док је у ставу 3. прописано да се грађевинска дозвола неће издати, ако инвеститор уз предлог за издавање грађевинске дозволе не поднесе и исправе из члана 25. став 2 или ако су те исправе одobreне или издате од ненадлежног органа у ненадлежном поступку.

Имајући у виду утврђене чињенице, по оцени Управног суда, правилно је тужени орган оспореним решењем одбио жалбу тужиоца изјављену против првостепеног решења, исправно закључујући да је првостепено решење у свему правилно и на закону засновано и да је првостепени орган својим решењем правилно утврдио престанак важења предметне грађевинске дозволе од 20.08.1954. године. Ово стога што је утврђено да се предметни објекат за који је издата привремена грађевинска дозвола од 20.08.1954. године налази у подручју које је обухваћено Планом подручја посебне намене уређења дела приобаља Града Београда-подручје приоба-

ља реке Саве за пројекат "Београд на води" и да је у привременој грађевинској дозволи предвиђено да се предметни објекат може порушити на захтев Народног одбора Града Београда, без права власника на накнаду штете за вредност објекта, а да је Град Београд, као правни следбеник Народног одбора Града Београда, поднео захтев за утврђивање престанка важеће наведене привремене грађевинске дозволе, којем се придружила и Република Србија поводом донетог закључка Владе Републике Србије од 01.05.2014. године.

Суд је ценио наводе тужбе, али имајући у виду напред изнето, налази да су без утицаја на другачије одлучивање у овој управној ствари. Тужилац није навео ниједну нову околност, нити пружио нови доказ који није цењен у спроведеном управном поступку, а који би могао бити од утицаја на одлуку.

На основу изнетог, ценећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), одлучио као у ставу 1. диспозитива пресуде.

Имајући у виду да је тужба одбијена, суд је, применом одредби члана 66., члана 67. и члана 74. Закона о управним споровима и сходном применом одредби члана 153. став 1., члана 154. и члана 162. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 55/14), обавезао тужиоца да заинтересованом лицу Граду Београду на име накнаде трошкова управног спора исплати укупан износ од 34.500,00 динара и то за састав одговора на тужбу износ од 16.500,00 динара и за приступ законског заступника на расправу износ од 18.000,00 динара, сагласно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС", бр. 121/12).

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 29.06.2015. године, III-7 У. 4990/15

**ЗАКЉУЧАК УТВРЂЕН НА 83. СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА
ОДРЖАНОЈ ДАНА 29.10.2018. ГОДИНЕ**

Убудуће, у свим предметима по тужбама због ћутања управе по жалби због непоступања првостепеног органа по захтеву за исплату неспорног дела пензије или мање исплаћеног износа пензије, поднетом у време важења Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", број 30/10), према одредбама ког закона се поступак спроводи, Управни суд поступа на начин као у предмету У 2090/17.

Образложење закључка:

Потреба за израдом овог реферата појавила се због различитог поступања суда у предметима по тужбама због ћутања управе – недоношења решења другостепеног органа по жалбама изјављеним због непоступања првостепеног органа по захтевима странака поднетим по одредбама **старог ЗУП-а** за исплату неспорног дела разлике пензије за период 01.01.2008. године до 31.10.2015. године. Наиме, поједина већа су у овим предметима тужбе уважавала и налагала туженом Републичком фонду ПИО да донесе решење по жалби у року од 30 дана од дана достављања пресуде, нпр. У. 16361/16, с позивом на одредбе члана 19. став 1. и члана 44. Закона о управним споровима, уз оцену суда да из доказа приложених уз тужбу произлази да су за подношење тужбе због недоношења захтеваног акта – одлуке по жалби, испуњени законски услови имајући у виду да тужени у законском року није одлучио о жалби. За разлику од наведеног, у појединим предметима нпр. У. 2378/17 и У. 2090/17, тужба је одбачена решењем судије појединца, с позивом на одредбу члана 26. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима, са образложењем да – имајући у виду да је тужба поднета због недоношења акта по захтеву за исплату неспорног дела разлике пензије, дакле за исплату новачног потраживања, то такво одлучивање по својој правној природи не представља одлучивање са карактером доношења управног акта у смислу члана 3. Закона о управним споровима, већ се ради о имовинско-правном захтеву из стварне надлежности редовног суда у парничном поступку, због чега акт чије се доношење тражи не представља акт коме је судска заштита обезбеђена у управном спору, па не постоје ни законом прописани услови из одредбе члана 15. Закона о управним споровима за подношење тужбе због ћутања упра-

ве, јер се оваква тужба може поднети само уколико се ради о недоношењу акта у погледу кога је судска заштита предвиђена у управном спору.

Одредбом члана 208. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, прописано је да се накнада штете причињене фонду, односно повраћај незаконито и неправилно извршених исплата пензија и других новчаних примања из пензијског и инвалидског осигурања врши по одредбама закона којим се уређују **облигациони односи**, ако овим законом није друкчије уређено.

Из одредаба чланова 18., 20., 24., 56. став 3. и 4., 192., 208. став 1. и 2. Закон о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97, 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10) произлази обавеза управног органа коме је поднесак упућен, да у законом прописаном управном поступку, али само ако је поднесак поднет у одређеној управној ствари, поступи на начин прописан Законом о општем управном поступку.

Из одредаба чланова 212., 213., 229. до 235., 236., став 1. и 237. став 1. Закон о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97, 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10) произлази да је и поступање другостепеног органа по жалби због недоношења решења првостепеног органа везано само за одлучивање другостепеног органа у управној ствари.

Осим одредбе члана 208. став 2. Закона о општем управном поступку, која је упућивала странку на покретање управног спора, уколико је изостао захтевани акт првостепеног органа, у случају да се ради о акту против кога није допуштена жалба, могућност покретања управног спора због ћутања управе прописана је и одредбом члана 19. Закона о управним споровима.

Одредбом члана 44. Закона о управним споровима, прописано је да када је тужба поднета на основу члана 19. овог закона, а суд нађе да је основана, пресудом ће уважити тужбу и наложити да надлежни орган донесе решење. Ако суд располаже потребним чињеницама, а природа ствари то дозвољава, он може својом пресудом непосредно решити **управну ствар**.

У складу са одредбама Закона о управним споровима, решавајући о тужби због ћутања управе, Управни суд најпре испитује постојање процесних претпоставки за подношење тужбе због ћутања управе, у ком случају је сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 3) Закона о управним спо-

ровима, овлашћен да исту одбаци само уколико уз поднету тужбу нису приложени прописани докази. У свим осталим случајевима, сагласно одредби члана 44. Закона о управним споровима, суд цени основаност поднете тужбе утврђујући испуњеност услова прописаних у члану 19. Закона о управним споровима, **с тим да је у свим тим случајевима услов за поступање Управног суда по тужби да се ради о изосталом управном акту, у смислу члана 15. ЗУС-а, односно акту који је орган требао да донесе а није у одређеној управној ствари.**

Код наведених одредаба закона и разлога поступајућих већа изнетих у донетим одлукама, а полазећи од неспорног - да захтев за исплату неспорног дела пензије или мање исплаћеном износу пензије, представља новчано потраживање, те да решавање о таквом захтеву, по својој правној природи не представља решавање о каквој управној ствари, нити води доношењу управног акта који би као такав могао бити предмет управног спора, у смислу одредаба Закона о управним споровима.

Република Србија
УПРАВНИ СУД
15 У. 2090/17
16.06.2017. године
Б е о г р а д

Управни суд, судија Радојка Маринковић, као судија појединац, у управном спору по тужби тужиоца Хрњез Благоја из Панчева, Улица скадарска број 61а, кога заступа Поштић Светислав, адвокат из Панчева, улица Мите Топаловића број 6, поднетој против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекција покрајинског фонда, Нови Сад, Житни трг број 3, због ћутања управе, у правној ствари исплате разлике пензије, дана 16.06.2017. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

Тужба СЕ ОДБАЦУЈЕ.

Образложење

Тужилац је дана 14.02.2017. године, поднео преко пуномоћника, Управном суду тужбу у којој је као туженог означио Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекција покрајинског фонда, Нови Сад, наводећи да је дана 04.03.2016. године, поднео жалбу због недоношења решења по његовом захтеву, да је дана 27.09.2016. године, поднео ургенцију због неодлучивања по жалби. Како тужени није одлучио по жалби у законом предвиђеном року нити у року по накнадном захтеву, предлаже да суд уважи тужбу и наложи туженом да одлучи о поднетој жалби од 04.03.2016. године, и надокнади тужиоцу трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара на име адвокатске награде за састав тужбе. У прилогу је доставио жалбу због недоношења решења по захтеву странке предату 04.03.2016. године, копију потврде о предаји жалбе пошти, накнадни захтев поднет 27.09.2016. године и копију потврде о предаји накнадног захтева пошти, те пуномоћје за заступање са посебним овлашћењем да поднесе захтев Фонду ПИО да му исплати разлику пензије коју му је понудио у посебном допису у складу са Закључком Владе Србије од 30.10.2015. године.

У поступку претходног испитивања поднете тужбе, Управни суд је нашао да је тужба недозвољена.

Одредбом члану 3. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС", бр. 111/09), прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита. Одредбом члана 15. истог закона, прописано је да се управни спор може покренути и када надлежни орган о захтеву, односно жалби странке није донео управни акт под условима предвиђеним овим законом.

Из доказа приложених уз тужбу види се да је тужилац поднео тужбу због ћутања управе, јер тужени није донео одлуку по његовој жалби од 04.03.2016. године, коју је изјавио због тога што је дана 07.12.2015. године поднео Филијали Панчево захтев за исплату неспорног дела разлике пензије за период од 01.01.2008. године до 31.10.2015. године, а у коме је навео да је Фонд ПИО доставио за кориснике војне пензије обавештење о разлици пензије у скупном износу за означени период и сачинио Увере-

ње са прегледом припадајуће разлике пензије по месецима у вези са решењем директора Фонда о ванредном усклађивању пензије, из кога уверења произлази да је надлежни републички орган утврдио неспоран део дуговања фонда ПИО корисницима војних пензија, по основу ванредног увећања пензије, па како је од подношења захтева прошло више од месец дана, а надлежни орган није извршио исплату захтеваног неспорног дела мање исплаћене пензије, нити је донео какво решење, подноси жалбу због недоношења решења по захтеву. Из наведеног произлази да је тужилац поднео тужбу због недоношења акта по његовом захтеву за исплату неспорног дела разлике пензије, дакле за исплату новчаних потраживања, а такво одлучивање по својој правној природи не представља одлучивање са карактером доношења управног акта у смислу члана 3. Закона о управним споровима, већ се ради о имовинско правном захтеву из стварне надлежности редовног суда у парничном поступку. Будући да акт чије се доношење тражи не представља акт коме је судска заштита обезбеђена у управном спору, то не постоје ни законом предвиђени услови из наведене одредбе члана 15. Закона о управним споровима, за подношење тужбе због ћутања управе, јер се оваква тужба може поднети само уколико се ради о недоношењу акта у погледу кога је судска заштита предвиђена у управном спору.

Са изнетих разлога, Управни суд је, применом члана 26. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву овог решења.

Имајући у виду одлуку донету по тужби, суд није посебно решавао о захтеву тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

РЕШЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

С у д и ј а

дана 16.06.2017. године, 15 У. 2090/17

Радојка Маринковић, с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овога решења може се поднети приговор посебном већу овога суда у року од 8 дана од дана достављања решења.

**ЗАКЉУЧАК УСВОЈЕН НА 86. СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА
ОДРЖАНОЈ ДАНА 27.12.2018. ГОДИНЕ**

У предметима утврђивања додатка на плату по основу минулог рада у којима се диспозитивом првостепеног решења мења раније донето решење истог органа, а оспорено, нити првостепено решење не садрже правни основ чијом применом првостепени орган мења решење означено у диспозитиву, суд поступа као у предмету I - 2 У 13770/15. "

Извод из пресуде I - 2 У 13770/15

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Олге Петровић, председника већа, Мире Василијевић и Николе Китаровића, чланова већа, са судским саветником Драганом Максимовић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиље Д.М., пореског службеника Министарства финансија, Пореске управе, против тужене Жалбене комисије Владе Републике Србије, ради поништаја решења број 112-01-1509/2015-01 од 10.08.2015. године, у предмету права на додатак на основну плату, у нејавној седници већа, одржаној дана 26.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Жалбене комисије Владе Републике Србије број 112-01-1509/2015-01 од 10.08.2015. године и предмет ВРАЋА надлежном органу на поновно одлучивање.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужиље, пореског службеника у Министарству финансија, Пореској управи, изјављена на решење Министарства финансија, Пореске управе број 000-112-06-4965/2013-2 од 21.03.2015. године, којим се тачком 1. диспозитива, мења решење о распоређивању тужиље број 000-112-06-..../2013 од 27.05.2013. године, тако што се у тачки 3. после речи "радном односу" додају речи: "код послодавца" без обзира у ком државном органу је био запослен, односно додаток на основну плату од 7,6% основне плате по основу 19 година проведених у радном односу код послодавца почев од

19.09.2014. године до 20.03.2015. године, тачком 2. диспозитива, именована има право на додатак на основу плату од 11,2% основне плате, по основу 28 година проведених у радном односу код послодавца, на дан 21.03.2015. године, а тачком 3. диспозитива, у осталом делу решење остаје непромењено.

У тужби поднетој овом суду, којом оспорава решење туженог органа из свих законом прописаних разлога, тужила наводи да је доношењем оспореног решења учињена повреда члана 9. и члана 8. Закона о општем управном поступку, јер је органи нису позвали да учествује у управном поступку ради саслушања и извођења доказа који иду у прилог тужили. Такође је нетачно утврђено да јој припада право на додатак на основну плату почев од 21.03.2015. године уместо од 19.09.2014. године када је ступио на снагу Закон о изменама и допунама Закона о платама државних службеника и намештеника, а не од дана ступања на снагу посебног колективног уговора за државне органе, којим је само ближе извршено појашњење члана 23. Закона о платама државних службеника и намештеника. Сматра да је на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања погрешно примењено и материјално право. Предложила је да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао при разлозима датим у образложењу оспореног решења и с обзиром да тужила није навела нове чињенице и доказе, односно разлоге који битно мењају стање ове управе ствари, предложио је да суд тужбу одбије као неосновану.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и списа ове управне ствари, одлучујући без одржавања усмене расправе, јер је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања у смислу члана 33. став 2. и став 3. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), па испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у смислу члана 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да је тужба основана.

Према разлозима датим у образложењу оспореног решења тужени орган је одбио жалбу тужиле изјављену против првостепеног решења од 21.03.2015. године налазећи да је ожалбено решење донето у складу са одредбама Закона о државним службеницима, Закона о платама државним

службеника и намештеника и посебног колективног уговора за државне органе, те да је поднета жалба неоснована.

Међутим, из списка и образложења ожалбеног решења произлази да је ожалбеним решењем од 21.03.2015. године одлучено да се овим решењем мења решење Министарства финансија, Пореске управе број 000-112-06-4965/2013 од 27.05.2013. године на начин како је то ближе наведено у диспозитиву. У доношењу ожалбеног решења првостепени орган се позвао на члан 23. Закона о платама државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", број 99/14) којим је прописано да државни службеник има право на додатак на основну плату од 0,4% основне плате за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца, без обзира у ком државном органу је био запослен (минули рад) и члан 32. Посебног колективног уговора за државне органе ("Службени гласник РС", број 25/15) којим је прописано да запослени има право на додатак на основну плату у висини од 0,4% основне плате за сваку навршену годину рада у радном односу (минули рад) у државном органу, органу аутономне покрајине, односно органу локалне самоуправе, независно од тога у ком органу је радио и да ли је орган у коме је запослени радио у међувремену променио назив, облик организовања или је престао да постоји, да се право на минули рад остварује и за године рада код послодавца од кога је орган, односно послодавац преузео надлежност, послове и запослене и да запослени остварује право на минули рад и за године рада проведене у органима ранијих савезних држава чији је правни следбеник Република Србија, а који су услед промене државног уређења престао да постоје.

Чланом 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10), прописано је да су по овом закону дужни да поступају државни органи, кад у управним стварима, непосредно примењујући прописе, решавају о правима, обавезама или правним интересима физичког лица, правног лица или друге странке, као и кад обављају друге послове утврђене овим законом.

Имајући у виду цитирану одредбу закона, из које произлази обавеза првостепеног и туженог органа да у доношењу решења поступају и по одредбама Закона о општем управном поступку, Управни суд је нашао да је у доношењу ожалбеног решења првостепени орган био дужан да се позове на одредбе Закона о општем управном поступку којима је прописа-

на могућност мењања коначних управних аката, односно на правни институт чијом је применом одлучио.

Стога, по оцени Управног суда, оспорено решење садржи недостатке који га чине незаконитим, јер тужени орган у поступку по жалби није отклонио нити санкционисао неправилности, које је учинио првостепени орган доношењем ожалбеног решења, у складу са чланом 232. Закона о општем управном поступку.

У поновном поступку надлежни орган је дужан да отклони повреду правила поступка на коју му је указано овом пресудом и донесе ново на закону засновано решење, при чему је везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка на основу члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

Са изнетих разлога, Управни суд је, на основу члана 42. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

дана 26.02.2016. године, I-2 У 13770/15

**ЗАКЉУЧАК УТВРЂЕН НА 88. СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА
УПРАВНОГ СУДА ОДРЖАНОЈ ДАНА 22.04.2019 . ГОДИНЕ**

Управни суд остаје при закључку усвојеном на 53. Седници свих судија од 20.04.2015. године, према коме нема места промени правног става израженог у пресудама Врховног суда и Управног суда и да ће Управни суд и даље поступати по правном ставу израженом у пресуди 1 У 15495/12 од 12.07.2013. године.

Извод из пресуде 1 У 15495/12 од 12.07.2013. године:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
14 У. 15495/12
12.07.2013. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Обрада Андрића, председника већа, Душице Маринковић и Стева Ђурановића, чланова већа, са судским саветником Снежаном Вујачић, записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиоца ЈП "Путеви Србије" из Београда, Булевар краља Александра бр. 282, против туженог Општинског већа општине Шид, кога заступа Општински јавни правобранилац општине Шид, ради поништаја решења туженог број: 418-139/III-12 од 18.10.2012. године, у предмету накнаде за коришћење грађевинског земљишта, у нејавној седници већа, одржаној дана 12.07.2013. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Општинског већа Општине Шид, број: 418-139/III-12 од 18.10.2012. године и предмет ВРАЋА надлежном органу на поновно одлучивање.

ОДБИЈА СЕ захтев Општинског јавног правобраниоца општине Шид, законског заступника туженог, за накнаду трошкова управног спора.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Општине Шид – Општинске управе – Одељења за локалну пореску администрацију број: 418-13-73/IV-2009 од 06.07.2009. године, којим је тужиоцу, као пореском обвезнику, утврђена накнада за коришћење грађевинског земљишта, за период од 01.01.2009. до 31.12.2009. године, за К.О. Ердвик, у укупном износу од 1.110.866,40 динара и наложена уплата у 12 једнаких месечних рата до 15. у месецу, а доспелих обавеза у року од 15 дана од дана пријема решења.

У тужби поднетој Управном суду дана 22.11.2012. године, тужилац оспорава законитост решења туженог органа, наводећи да су и првостепено, и другостепено решење неправилна и незаконита, јер су донета услед неправилне примене закона, другог прописа или општег акта, односно члана 77. ст. 1.-3. Закона о планирању и изградњи и члана 18. Одлуке о критеријумима и мерилима за утврђивање накнаде за коришћење грађевинског земљишта. Указује да не може бити обвезник плаћања накнаде за коришћење ни изграђеног ни неизграђеног грађевинског земљишта на којима се налазе јавни путеви и да су државни путеви, којима управља тужилац, који није ни корисник јавних путева, већ управљач на истим, добро у општој употреби у својини Републике Србије. Предлаже да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи.

Тужени орган је у одговору на тужбу, преко Општинског јавног правобранилаштва општине Шид, истакао да је у смислу прописа које је цитирао, тужилац корисник спорних парцела, на којима се налази пут, који је грађевински објекат, те се у конкретном случају ради о грађевинском земљишту, па сматра да је тужиоцу оспореним решењем правилно утврђена накнада за коришћење грађевинског земљишта за 2009. годину. Предложио је да суд тужбу одбије као неосновану и обавезе тужиоца да туженом надокнади трошкове парничног поступка у складу са АТ, у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

По разматрању списка предмета ове управне ствари, оцени навода тужбе и одговора на тужбу туженог органа, Управни суд је нашао да је тужба основана.

Наиме, одредбом члана 1. тачка 1. Закона о средствима у својини Републике Србије ("Сл. гласник РС" бр. 53/95...101/08), прописано је да су средства у државној својини природна богатства, где спада земљиште и добра у општој употреби, где спадају јавни путеви који представљају добра од општег интереса. Одредбом члана 3. ст. 2. Закона о јавним путевима ("Сл. гласник РС" бр. 101/05 ... 123/07), прописано је да су јавни путеви добра у општој употреби и да су у државној својини. Одредбом члана 7. ст. 3. истог закона, прописано је да је управљање државним путевима делатност од општег интереса, а у члану 8. ст. 1. истог закона, да делатност управљања државним путевима обавља јавно предузеће које оснива Влада. Одредбом члана 77. ст. 1. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС" бр. 72/09...64/10), прописано је да накнаду за коришћење јавног грађевинског земљишта и осталог грађевинског земљишта у државној својини плаћа власник објекта, а сагласно ставу 2. истог члана, изузетно плаћа и носилац права коришћења на објекту, односно посебном делу објекта.

Према цитираним законским одредбама, путеви нису објекти већ јавна добра. Стога, по налажењу овог суда, органи локалне самоуправе за исте нису могли утврдити обавезу плаћања накнаде, нити утврдити мерила за плаћање такве накнаде, било као накнаде за коришћење изграђеног јавног, било као накнаде за коришћење неизграђеног јавног или осталог грађевинског земљишта.

Полазећи од изнетог и одредбе члана 33. ст. 2. Закона о управним споровима, којим је прописано да суд решава без одржавања усмене расправе само ако је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања и ако странке на то изричито пристану, Управни суд је нашао да су се, у конкретном случају, стекли услови за одлучивање законитости оспореног решења без одржавања усмене расправе. Ово стога, што је одлука суда у предметној ствари заснована на утврђеном постојању погрешне примене наведених законских одредби од стране туженог органа која ће бити отклоњена у поновном поступку одлучивања по жалби од стране туженог органа.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је одлучио као у ставу првом диспозитива ове пресуде, на основу одредбе члана 40. ст. 2. и члана 42. ст. 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), с тим што је тужени орган везан примедбама суда изнетим у овој пресуди, у складу са одредбом члана 69. ст. 2. наведеног Закона.

Суд је одбио, као неоснован, захтев туженог органа за накнаду трошкова спора, с обзиром на успех туженог у овој правној ствари и одлучио као у ставу другом диспозитива ове пресуде, на основу одредбе чл. 66, 67. и 74. Закона о управним споровима, сходном применом чл. 150. и 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11).

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

дана 12.07.2013. године, 14 У. 15495/12

Записничар
Снежана Вујачић, с.р.

Председник већа-судија
Обрад Андрић, с.р.

**СЕНТЕНЦЕ
УПРАВНОГ СУДА**

ПРОЦЕСНО ПРАВО

НАДЛЕЖНОСТ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ЖАЛБИ ИЗЈАВЉЕНОЈ ПРОТИВ РЕШЕЊА ДИСТРИБУТЕРА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ, КОЈИМ ЈЕ ОДБИЈЕН ЗАХТЕВ ЗА ИСКЉУЧЕЊЕ СА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА

(члан 46. тачка 5) Закона о локалној самоуправи
("Службени гласник РС", број 129/2007 и 83/2014-др. Закон)

Захтев за искључење са система даљинског грејања, по својој правној природи представља захтев за раскид уговора о купопродаји топлотне енергије, па је у случају спора између купца и продавца топлотне енергије, поводом захтева да се такав уговор раскине, надлежан суд опште надлежности.

Из образложења:

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца изјављена против решења ЈКП "Градска топлана" Н., број 4778/2 од 03.07.2014. године, којим је одбијен његов захтев за искључење грејања у стамбеном простору у Н., Б. Н. 16/1 са дистрибутивног система ЈКИ "Градска топлана" Н., као неоснован.

Тужбом, поднетом дана 14.11.2014. године, тужилац оспорава законитост решења туженог органа због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, наводећи да се у више наврата обраћао ЈКП "Градска топлана" примедбама да му се не испоручује одговарајућа топлотна енергија, због чега је морао да догрева стан, да ЈКП "Градска топлана" није усвајала његов захтев да му се умање рачуни за грејање и захтев да се његов стан искључи са система даљинског грејања, иако је то било могуће искључењем радијатора у његовом стану и зазидавањем вертикалних цеви које пролазе кроз стан. Сматра да ЈКП "Градска топлана" злоупотребљава свој монополистички положај и да приморава тужиоца да користи његове услуге, иако са тим услугама дуже време није задовољан. Предлаже да Суд тужбу уважи, оспорено решење поништи као незаконито и предмет врати туженом органу на поновно одлучивање, као и да обавезе тужени орган да му надокнади

трошкове управног спора и то за састав тужбе од стране адвоката износ од 72.000,00 динара, са законском каматом од дана доношења пресуде до дана исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и свих списа ове управне ствари, испитујући законитост оспореног решења, у смислу члана 41. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), невезано за разлоге тужбе, Управни суд је нашао да оспорено решење ваља поништити.

Из списка предмета ове управне ствари произлази да је тужилац дистрибутеру топлотне енергије ЈКП "Градска топлана" Н. дана 27.06.2014, године поднео захтев за искључење са система даљинског грејања стана у Н. Б. Н. 16/1, који је одбијен решењем дистрибутера, број 47782 од 03.07.2014. године, уз образложење да за стан тужиоца није издато решење о одобрењу за прикључење на систем даљинског грејања, већ да је то учињено за целу стамбену зграду у којој се стан налази и да се, у складу са важећим прописима Града Ниша, једино читав објекат може искључити са система даљинског грејања и то уз писану сагласност свих власника објекта. У наведеном првостепеном решењу, тужиоцу је дата правна поука да против њега може изјавити жалбу Градском већу Града Н., што је тужилац и учинио. а одлучујући о поднетој жалби тужени орган је донео оспорено решење, којим је жалбу одбио, уз позивање на одредбу члана 230. Закона о општем управном поступку.

Одредбом члана 46. тачка 5) наведеног Закона, прописано је да општинско веће решава у управном поступку у другом степену одлучујући о правима и обавезама грађана, предузећа и установа и других организација у управним стварима из надлежности општине Одредбом члана 38, став 1. Одлуке о условима и начину снабдевања топлотном енергијом ("Службени лист Града Ниша" број 6/2014), прописано је да се захтев за искључење објекта купца топлотне енергије са дистрибутивног система даљинског грејања може поднети само за објекат за који је издато решење о одобрењу за прикључење, односно други одговарајући акт којим је одобрено прикључење објекта на систем даљинског грејања, Ставом 2. истог члана, прописано је да ће енергетски субјект прихватити захтев за искључење објекта купца топлотне енергије са дистрибутивног

система, који се подноси у писаној форми, уколико је за објекат издато решење о одобрењу за прикључење, односно други одговарајући акт којим је одобрено прикључење објекта на систем даљинског грејања и постоји писана сагласност свих власника објекта за који је поднет захтев за искључење, Ставом 3., прописано је да ће, у случају искључења објекта купца топлотне енергије, енергетски субјект донети решење о одобрењу за искључење објекта са дистрибутивног система, а трошкове искључења сноси купац, а ставом 4., да је енергетски субјект дужан да о сваком искључењу објекта обавести управу надлежну за послове енергетике, писаним путем.

По оцени Управног суда, тужени орган, из одредбе члана 38. Одлуке о условима и начину снабдевања топлотном енергијом, према којој се захтев за искључење објекта купца топлотне енергије са дистрибутивног система даљинског грејања може поднети само за објекат за који је издато решење о одобрењу за прикључење, односно други одговарајући акт којим је одобрено прикључење објекта на систем даљинског грејања, извлачи погрешан закључак да је купац топлотне енергије цела стамбена зграда за коју је издато решење о одобрењу за прикључење, а не етажни власник конкретног стамбеног простора. Према схватању Управног суда, с обзиром да тужилац плаћа накнаду у новцу за испоручену топлотну енергију од стране ЈКП "Градска топлана" Ниш, у конкретном случају се ради о облигационом односу, а у прилог наведеном, указује и одредба члана 13. став 3. Закона о комуналним делатностима ("Службени гласник РС" број 88/2011), на коју се и тужени орган позива, којом је прописано да се, уколико одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о обављању комуналне делатности није предвиђено закључење појединачних уговора између вршиоца и корисника комуналних услуга, сматра да је уговорни однос о пружању комуналне услуге настао започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге у складу са прописима којима се ближе уређује обављање те комуналне делатности. Из наведеног следи да је започињањем коришћења ове комуналне услуге од стране тужиоца, између њега и ЈКП "Градска топлана" Ниш настао уговорни однос. С тога захтев тужиоца за искључење грејања у његовом стамбеном простору, по својој правној природи представља једнострану изјаву воље да се та) уговор раскине, а

решењем првостепеног органа, односно дистрибутера, број 4778/2 од 03.07.2014. године, не прихвата се изјава воље тужиоца да се уговор раскине, тако да првостепено решење нема карактер управног акта, већ и само представља манифестацију воље у конкретном облигационом односу. Код оваквог чињеничног и правног стања, Управни суд је на становишту да је, у конкретном случају, између тужиоца и ЈКП "Градска топлана" Ниш, настао спор поводом раскида уговора, за који је надлежан суд опште надлежности, односно основни суд, на основу одредбе члана 22, став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08...101/13), којом је, између осталог, прописано да основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима, ако за поједине од њих није надлежан други суд. По налажењу овог Суда, захтев за искључење са система даљинског грејан а, по својој правној природи представља захтев за раскид у говора с купопродаји топлотне енергије, па је у случају спора између купца и продавца топлотне енергије, поводом захтева да се такав уговор раскине, надлежан суд опште надлежности.

Због наведеног, будући да је тужени орган оспореним решењем одлучивао о основаности жалбе тужиоца изјављене против решења првостепеног органа, уместо да жалбу одбаци као недозвољену, Управни суд је, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, на основу одредбе члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, тужбу уважио и поништио оспорено решење, одлучујући као у ставу I диспозитива, а одбацио жалбу, као недопуштену, одлучујући као у ставу II диспозитива, основном одредбе члана 229. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", број 30/10), којом је прописано да ће жалбу, ако је недопуштена, неблаговремена, изјављена од неовлашћеног лица, а првостепени орган је пропустио да је због тога одбаци, одбацио орган који је надлежан за решавање по жалби.

(Пресуда Управног суда, 11-4 УЛ4614/14 од 23.06.2016. године)

Сентенцу сачинио: Драган Јовановић,
судија Управног суда

ПРАВНА ПРИРОДА ПОРЕСКОГ ПОСТУПКА

Порески поступак се води по службеној дужности и у јавном интересу, тако да поднета пореска пријава представља само извештај Пореској управи о постојању чињеница од значаја за утврђивање пореске обавезе, а не захтев странке за покретање пореског поступка.

Члан 38. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС" бр. 80/02...112/15)

Из образложења:

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца изјављена против решења Министарства финансија Републике Србије - Пореске управе - Филијале Ш., број: 099-IV-436-03/1349/2016 од 21.06.2016. године, којим је одбијен као неоснован захтев П. Ц., адвоката из Ш., ул. В. Ј. број 14, за накнаду трошкова у износу од 60.000,00 динара за састав жалбе П. В. из Ц., овде тужиоцу, као неоснован.

У тужби поднетој Управном суду дана 03.02.2017. године, тужилац преко пуномоћника оспорава законитост решења туженог органа из свих законских разлога. Наводи да је жалба тужиоца изјављена на решење првостепеног органа од 05.05.2015. године, била основана што је потврдио првостепени орган који је жалбу у целости усвојио и донео ново првостепено решење дана 02.03.2016. године. Истиче да је тужилац неука странка у поступку, па му је свакако била потребна стручна помоћ адвоката за састав жалбе будући да му је новим првостепеним решењем пореска обавеза преполовљена због погрешне примене пореске стопе која је смањена са 5% на 2,5%. Додаје да се не ради о случајној омашци приликом утврђивање пореске обавезе јер је првостепени орган без икаквог правног основа наплатио порез на пренос апсолутних права на кућу коју тужилац није стекао уговором о доживотном издржавању, али је тужилац и то пристао да плати само да би се поступак што пре завршио. Сматра да није било никаквог правног основа да тужени орган одбије право на накнаду трошкова за састав жалбе и таксе на које трошкове тужилац по закону има право. Предлаже да суд тужбу уважи, у целини поништи оспорено решење туженог органа и предмет врати надлежном органу на поновно одлучивање а суд обавезе тужени орган да тужиоцу надокнади трошкове спора и то за састав тужбе 30.000,00 динара по АТ-у и таксе на тужбу и одлуку по ТТ.

Из стања у списима предмета произлази да је решењем првостепеног органа од 05.05.2015. године, тужиоцу утврђен порез на пренос апсолутних права применом пореске стопе од 5 % у укупном износу од 88.157,50 динара, по основу Уговора о доживотном издржавању овереном дана 05.07.2011. године под III Р. бр. 414/01. Тужилац је на ово решење изјавио жалбу у којој је тражио накнаду трошкова за састав жалбе од стране адвоката у износу од 60.000,00 динара, која је уважена, након чега је првостепени орган донео ново решење дана 02.03.2016. године (којим је заменио ожалбено решење од 05.05.2015. године), и којим је утврђен порез у висини од 44.087,75 динара. Како у новом првостепеном решењу од 02.03.2016. године није одлучено о трошковима за састав жалбе, тужилац је преко пуномоћника поднео дана 31.05.2016. године захтев за надокнаду трошкова за састав жалбе од стране адвоката у износу од 60.000,00 динара, који захтев је одбијен овде ожалбеним решењем од 21.06.2016. године као неоснован, уз позив на одредбе члана 104. став 1.и 3. Закона о општем управном поступку и уз образложење да се трошкови за правно заступање надокнађују само у случајевима када је такво заступање било нужно односно оправдано а да у конкретном случају правно заступање није било нужно, будући да је омашком примењена пореска стопа од 5% уместо пореска стопе од 2,5%. Тужени орган је у поступку по жалби закључио да је првостепени орган правилно одбио као неоснован захтев пуномоћника тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка, али да за своју одлуку није дао правилно образложење, јер није у питању двостраначки или вишестраначки поступак. Тужени даље наводи да трошкове правног заступања не сноси орган управе ни када је жалба била основана, јер су у питању лични трошкови странке које по правилу сноси сама странка. Изузетак је прописан за двостраначке или вишестраначке поступке у којима се може тражити накнада оправданих трошкова заступања, од стране супротне стране, али их никада не сноси орган управе као посебне трошкове који су прописани у одредби члана 103. ЗУП-а, што представља и правни став Савезног Врховног суда при пресуђивању код истог чињеничног стања. Са изнетих разлога, тужени орган је донео одлуку као у диспозитиву оспореног решења, с позивом на члан 230. став 3. Закона о општем управном поступку.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10), прописано је да свака странка сноси, по правилу, сама своје трошкове проузроковане поступком, као што су трошкови долажења, дангуба, издаци за таксе, за правно заступање и стручно помагање; ставом 3. истог члана прописано је да се трошкови за правно заступање накнађују само у случајевима када је такво заступање било нужно, односно оправдано; ставом 4. истог члана, захтев за накнаду трошкова по одредбама става 2. и 3. овог члана мора бити стављен благовремено, тако да орган који води поступак може о њему одлучити у решењу, у противном, странка губи право на накнаду трошкова, службено лице које води поступак дужно је да на то упозори странку; ставом 6. истог члана прописано је да трошкове странке и другог лица у поступку, проузроковане поступком покренутим по службеној дужности или у јавном интересу, а које странка, односно друго лице у поступку није проузроковало својим понашањем, сноси орган. Чланом 103. став 3. истог закона је прописано да када је поступак који је покренут по службеној дужности завршен повољно по странку, трошкове поступка сноси орган који је поступак покренуо. Чланом 38. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС" бр. 80/02...112/15) је прописано да пореска пријава представља извештај пореског обвезника Пореској управи о оствареним приходима, извршеним расходима, добити, имовини, промету добара и услуга и другим трансакцијама од значаја за утврђивање пореза.

Код оваког чињеничног и правног стања ствари, основано се тужбом указује на незаконитост оспореног решења. Наиме, порески поступак се води по службеној дужности и у јавном интересу, тако да поднета пореска пријава представља само извештај Пореској управи о постојању чињеница од значаја за утврђивање пореске обавезе, а не захтев странке за покретање пореског поступка, имајући у виду члан 38. став 1. наведеног закона. Како се дакле, ради о поступку који се води по службеној дужности и у јавном интересу а поводом пореске пријаве, који поступак је конкретно повољно завршен по странку овде тужиоца, то тужиоцу припада право на накнаду трошкова на име ангажовања пуномоћника из реда адвоката, будући да се ради о трошковима који су били нужни и неопходни за обезбеђење заштите права и интереса тужиоца, имајући у виду да тужилац има право на правну помоћ ангажовањем пуномоћника из

реда адвоката у складу са чланом 2, 3. и 4. Закона о адвокатури ("Службени гласник РС", бр. 31/11 и 24/12). Притом, позивање туженог на став Савезног врховног суда није од утицаја на другачије решавање ове управне ствари, имајући у виду наведене законске одредбе.

(Пресуда Управног суда III-8 У. 1609/17 од 18.04.2019. године)

Сентенцу сачинила: Зорана Брајовић,
судија Управног суда

ПОСТУПАЊЕ ДРУГОСТЕПЕНОГ ОРГАНА У СИТУАЦИЈИ КАДА ПРВОСТЕПЕНИ ОРГАН НАКНАДНО ИЗДА РЕШЕЊЕ

Када у току другостепеног управног поступка који се води по жалби коју је странка изјавила зато што првостепени орган није издао решење у законом одређеном року, првостепени орган накнадно изда решење, другостепени орган не може да поступак обустави већ је дужан да о жалби одлучи мериторно.

Члан 173. и члан 101. Закона о општем управном поступку
("Службени гласник РС", број 18/16)

Из образложења:

"Оспореним решењем обустављен је поступак по жалби тужиоца изјављеној 19.10.2017. године, због недоношења решења првостепеног органа. Истим решењем је одбијен захтев за признавање трошкова поступка.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужени орган обуставио поступак по жалби тужиоца изјављеној због недоношења решења првостепеног органа по поднетом захтеву од 14.08.2017. године. Према разлозима из образложења оспореног решења овако је одлучено након што је утврђено да је првостепени орган дана 25.10.2017. године, донео решење којим је одлучио о захтеву тужиоца од 14.08.2017. године. На основу изнетог, тужени орган је закључио да нема основа за поступање по жалби тужиоца од 19.10.2017. године, у смислу

члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, па је одлучио као у диспозитиву решења, на основу члана 101. истог закона.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, по налажењу Управног суда, оспореним решењем повређен је закон на штету тужиоца. Ово из разлога што Законом о општем управном поступку није прописана могућност да се поступак по жалби изјављеној због недоношења одлуке по захтеву странке обустави. Наиме, имајући у виду одредбе члана 173. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16) другостепени орган може да продужи рок за издавање решења првостепеном органу ако тај орган није донео решење у законом одређеном року из оправданог разлога или, ако другостепени орган нађе да не постоји оправдани разлог због кога решење није издато у законом одређеном року, он сам одлучује о управној ствари или налаже првостепеном органу да изда решење. Ако првостепени орган поново не изда решење у року који је одредио другостепени орган, он сам одлучује о управној ствари. С тим у вези, имајући у виду одредбу члана 157. став 3. Закона о општем управном поступку, поступак по жалби се може обуставити само ако странка одустане од жалбе. Суд такође налази да тужени орган није могао донети оспорено решење позивањем на члан 101. Закона о општем управном поступку, у коме је, у ставу 1. прописано да се поступак обуставља ако орган нађе да нема услова да се поступак даље води. Ово из разлога што се наведена одредба односи на случајеве када странка изричито одустане од захтева, када су услед понашања странке (нпр. прећутни одустанак) или услед других околности отпали разлози за његово даље вођење (нпр. смрт странке).

Стога, по налажењу Управног суда, чињенице, разлози, те правни прописи из образложења оспореног решења не упућују на одлуку дату у диспозитиву, због чега је оспорено решење захваћено битном повредом правила поступка из члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку."

(Пресуда Управног суда ЗУ. 1103/18 од 25.10.2018. године)

Сентенцу сачинила: Ана Ковачевић,
судијски помоћник Управног суда

**АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА АКЦИОНАРА ЦИЉНОГ
ДРУШТВА ЗА ВОЂЕЊЕ УПРАВНОГ СПОРА ПРОТИВ РЕШЕЊА
КОМИСИЈЕ ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ О ОДОБРЕЊУ
ОБЈАВЉИВАЊА ПОНУДЕ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ АКЦИЈА**

Акционари друштва чије се акције преузимају (циљно друштво) активно су легитимисани за вођење управног спора против решења Комисије за хартије од вредности о одобрењу објављивања понуде за преузимање акција.

Члан 11. став 1. Закона о управним споровима
("Службени гласник РС", број 111/09), у вези са одредбом члан 13.
став 2. Закона о преузимању акционарских друштава
("Службени гласник РС", бр. 46/06...99/11)

Из образложења:

Оспореним решењем туженог органа о одобрењу објављивања понуде за преузимање акција се одобрава понуђачу "S." доо Н. С. објављивање понуде за преузимање акција циљног друштва "А.Д. Ф. Ш. Т. – Т. С." (тачка 1.), при чему је понуђач дужан да најкасније наредног дана од дана пријема решења Комисије о одобрењу објављивања понуде за преузимање акција објави скраћен текст понуде за преузимање у истим дневним новинама у којима је објављено обавештење о намери преузимања (тачка 2.), с тим да је понуђач обавезан да понуду за преузимање достави циљном друштву, регулисаном тржишту, односно МТП и Централном регистру најкасније истог дана, а свим акционарима циљног друштва најкасније три дана од дана када је дао налог за објављивање скраћеног текста понуде (тачка 3.), као и да у року од једног дана, након истека рока за плаћање успешно окончане понуде за преузимање, објави извештај о преузимању у истим дневним новинама у којима је објављена понуда за преузимање и да га одмах достави организатору тржишта на коме се тргује акцијама циљног друштва, Комисији и циљном друштву (тачка 4.), с тим да ако понуђач или лице које с њим делује заједнички у року од једне године од дана затварања понуде за преузимање, стекне акције с правом гласа циљног друштва које су биле предмет понуде по цени која је виша од цене из понуде, обавезан је да акционарима који су прихватили понуду за преузимање исплати разлику у цени у року од седам дана од дана стицања, осим уколико је до стицања дошло по основу

статусне промене, повећања основног капитала циљног друштва новим улозима или повећања основног капитала из нето имовине циљног друштва у смислу закона којим се уређују привредна друштва (тачка 5.), при чему је ово решење коначно у управном поступку (тачка 6.).

Према наводима из образложења оспореног решења, понуђач "S." доо Нови Сад, овде заинтересовано лице, поднео је туженом органу дана 21.3.2016. године, захтев број 4/0-32-553/1-16, за одобрење објављивања понуде за преузимање акција циљног друштва АД Ф.Ш. Т. – Т. С.", уз који је приложио документацију наведену у оспореном решењу, на основу које је утврђено да понуђач има 1.343 акције са правом гласа циљног друштва, а "S. š." доо Сента, као лице које заједнички делује са понуђачем, поседује 315.344 акција циљног друштва, што укупно износи 316.687 акција са правом гласа, односно 79,09%. Наведено је и да се понуда за преузимање односи на све преостале издате акције са правом гласа циљног друштва, односно 83.727 обичних акција, што чини 20,91% обичних акција, по цени од 2.550,00 динара за акцију, те да је обавештење о намери преузимања понуђач објавио 17.3.2016. године, а да је обавеза објављивања понуде за преузимање за понуђача, сходно члану 6. став 1. Закона о преузимању акционарских друштава, настала његовом куповином удела у "S. š." доо С., чиме је индиректно стекао 315.344 акција циљног друштва и тиме прешао праг од 25% акција са правом гласа циљног друштва. Имајући у виду да захтев за објављивање и понуда садрже све податке утврђене Законом о преузимању акционарских друштава и Правилником о садржини и форми понуде за преузимање ("Службени гласник РС", број 10/2012), да је приложена прописана документација, као и да подаци у понуди за преузимање одговарају подацима у достављеној документацији, тужени орган је на седници од 30.3.2016. године утврдио да су се стекли услови за разматрање наведеног захтева. Даље је наведено да цена по којој понуђач откупљује акције циљног друштва у понуди за преузимање износи 2.550,00 динара по акцији и иста је, према подацима из документације достављене Комисији, формирана у складу са чланом 22. Закона о преузимању акционарских друштава и чланом 10. став 2. Правилника, који се односе на утврђивање минималне цене по једној акцији када су акције циљног друштва ликвидне. На основу изнетог, тужени орган је закључио да понуда за преузимање акција садржи све прописане

податке и да су испуњени услови за одобрење објављивања понуде, на основу чега је решено као у диспозитиву оспореног решења.

У тужби је наведено да је тужени погрешно применио одредбе члана 22. Закона о преузимању акционарских друштава ("Службени гласник РС", бр. 46/06...99/11), којима је уређено питање утврђивања цене акција у понуди за преузимање јер није правилно утврдио одлучне чињенице у вези с тим када је и на који начин понуђач стекао акције "Т.-Т.", што је од круцијалног значаја за утврђивање времена настанка обавезе давања понуде и рачунање ликвидности тих акција, односно периода у којем се утврђује ликвидност. Наведено је да је понуђач дана 16.3.2016. године закључио са привредним друштвом "S. F. I. R." из Ч., И. уговор о купопродаји удела у погледу 100% удела у "S. š." доо С., стекавши 315.344 акција "Т. –Т.", што представља 78,75% свих акција, те да је истог дана понуђач од компаније "Т." Ltd Л., чији је власник Н. Љ., члан одбора "Т.-Т.", дакле лице повезано са тадашњим већинским акционаром, италијанском компанијом S.F.I.R, трансфером на берзи непосредно стекао још 1.343 акције "Т.-Т." по цени од 2.550 динара. Полазећи од наведеног, тужиоци истичу да тужени орган пропушта да утврди да наведене трансакције, закључене између повезаних лица, представљају јединствен посао закључен са циљем изигравања примене императивне одредбе члана 22. став 3. Закона о преузимању акционарских друштава, која одређује минималну цену када акција није ликвидна, тако што прописује да када акције с правом гласа циљног друштва нису ликвидне у складу са ставом 1. овог члана или нису укључене у трговање на регулисано тржиште, односно МТП, понуђач је обавезан да понуди акционарима најмање највишу вредност од следећих вредности: највиша цена из става 2. овог члана, књиговодствена вредност акција с правом гласа, процењена вредност акција с правом гласа у складу са законом којим се уређују привредна друштва. Тужиоци налазе да би применом цитиране одредбе, коју је тужени био обавезан да примени, минимална цена акција "Т.-Т." износила најмање 3.354,40 динара, колика је њена књиговодствена вредност на дан 31.12.2015. године, што је 804,00 динара више од цене коју је тужени одобрио као правилно формирану у складу са чланом 22. Закона о преузимању акционарских друштава.... Из наведеног, по налазу тужилаца, следи да је обавеза јавне понуде настала 16.3.2016.

године и да у полугодишњем периоду који је претходио дану настанка обавезе, акције "Т.-Т." није биле ликвидне.

Тужени орган је, у одговору на тужбу, најпре навео да ниједан од тужилаца није имао статус странке у управном поступку у коме је донето побијано решење, те стога, уз позивање на праксу некадашњег Врховног суда Србије, према којој мали акционари нису активно легитимисани у управним споровима поводом управних аката донетих на основу Закона о преузимању акционарских друштава, предлаже да суд тужбу одбаци.

Заинтересовано лице "S." доо Н. С., је у поднесцима од 10.8.2016. године и 11.1.2018. године, најпре оспорило правни интерес тужилаца за подношење тужбе, у смислу члана 11. Закона о управним споровима, будући да се оспореним решењем не дира у право, обавезу нити на закону заснован интерес тужилаца.

Како је од стране туженог органа и заинтересованог лица оспорена легитимација тужилаца за подношење тужбе против овде оспореног решења, Управни суд је, најпре, разматрао питање постојања легитимације на страни тужилаца за покретање овог управног спора.

Управни суд је, пре свега, констатовао да се приговори туженог органа и заинтересованог лица, којима се оспорава легитимација тужилаца за вођење овог спора, заснивају на пракси некадашњег Врховног суда, израженој у решењу У 6868/07 од 17.12.2008. године, у коме је заузет правни став да акционари циљног друштва нису овлашћени да захтевају доношење решења којим се налаже давање понуде за преузимање. Наведено решење, међутим, поништено је одлуком Уставног суда Србије Уж 1182709 од 24.11.2011. године због повреде права акционара циљног друштва на правно средство и правично суђење, са образложењем да акционар чије се акције преузимају има несумњив интерес да учествује у поступку пред Комисијом за хартије од вредности, са напоменом да, иако се тај поступак води покреће по службеној дужности, исти се првенствено води у интересу акционара, те исти имају својство странке која учествује поступку у коме Комисија за хартије од вредности одлучује о обавези објављивања понуде за преузимање акција и поред тога што у Закону о преузимању акционарских друштава није изричито наведено ко су учесници у поступку преузимања. Уставни суд притом напомиње да, иако је заштита правног интереса акционара поверена Комиси-

ји, уколико таква заштита изостане, акционар је овлашћен да захтева од Комисије доношење решења којим се утврђује обавеза понуђача да објави понуду.

Поред наведеног правног става Уставног суда, Управни суд је имао у виду и да је одредбама члана 13. Закона о преузимању акционарских друштава ("Службени гласник РС", бр. 46/06...99/11), прописано да је понуђач обавезан да у року од 15 радних дана од дана настанка обавезе објављивања понуде за преузимање поднесе Комисији захтев за одобрење објављивања понуде за преузимање, саму понуду, скраћени текст понуде, текст обавештења о намери за преузимање и исправе из члана 20. став 2. овог закона (став 1.), као и да ће Комисија ће о захтеву из става 1. овог члана донети решење у року од десет радних дана од дана пријема уредног захтева и о томе обавестити Централни регистар (став 2.).

Полазећи од цитираних законских одредаба према којима се доношење захтева за одобрење објављивања понуде за преузимање решење које се по истом доноси везују за моменат настанка обавезе објављивања понуде за преузимање, а који моменат је, у складу са одредбама наведеног закона, одлучан за утврђивање чињенице да ли се акције циљног друштва сматрају ликвидним или неликвидним у том моменту, што за последицу има утврђивање њихове откупне цене у том моменту, Управни суд налази да акционар чије се акције преузимају има несумњив интерес да учествује у поступку пред Комисијом за хартије од вредности, а самим тим и да против решења које је у том поступку донето, покрене управни спор.

У наставку је дат извод из образложења пресуде која је у овој ствари донета, у циљу упознавања судија Управног суда са истом.

Законом о преузимању акционарских друштава ("Службени гласник РС", бр. 46/06...99/11), уређени су услови и поступак за преузимање акционарских друштава чије је седиште у Републици Србији, као и права и обавезе учесника у поступку преузимања (члан 1.), при чему су чланом 3. Закона прописана општа начела на којима се закон заснива, и то, поред осталих, и начела према којима: сви акционари циљног друштва имају равноправан положај у поступку преузимања (тачка 1)), при чему акционари циљног друштва морају бити потпуно, тачно и благовремено обавештени о понуди за преузимање, како би имали довољно времена да

исправно оцене понуду, дефинишу своје интересе и донесу одлуку о прихватању или одбијању понуде за преузимање (тачка 3)).

Одредбама члана 4. Закона уређено је питање заједничког деловања и прописано да лица која заједнички делују су лица која сарађују међусобно или са циљним друштвом, на основу споразума, изричитог или прећутног, усменог или писменог, чији је циљ стицање акција с правом гласа, усклађено остваривање права гласа или спречавање другог лица у спровођењу поступка преузимања (став 1.), при чему се, сагласно ставу 2. наведеног члана Закона, сматра да заједнички делују лица која повезују околности у вези са стицањем акција, као што су: време или период у коме су стицала акције, место стицања, начин стицања, одредбе уговора о стицању, вредност стечених акција, друге околности које су довеле до стицања акција које указују на усклађеност у стицању или заједничкој намери лица (тачка 1)), чланови управног и надзорног одбора друштава која делују заједнички (тачка 2)), чланови управног и надзорног одбора са друштвима у којима врше наведене функције (тачка 3)), као и лица која су на скупштини циљног друштва предлагала именовање или разрешење чланова управног или надзорног одбора, или друге одлуке, за чије доношење је потребна квалификована већина присутних гласова и која су гласала за доношење таквих одлука (тачка 4)). Наведеним чланом Закона је прописано и да физичка и правна лица делују заједнички и кад једно од њих, посредно или непосредно, контролише друго или друга правна лица (став 4.), те да привредна друштва делују заједнички ако су међусобно повезана у смислу овог закона и закона којим се уређују привредна друштва (став 6.).

Одредбама члана 5. Закона прописано је да је успостављање односа заједничког деловања споразумом из члана 4. став 1. овог закона изједначено је са стицањем акција с правом гласа (став 1.), те да кад обавеза објављивања понуде за преузимање настане успостављањем односа заједничког деловања споразумом из члана 4. став 1. овог закона или у случају кад једно од лица која заједнички делују стекне акције тако да тим стицањем настане обавеза објављивања понуде за преузимање, свако од тих лица обавезно је да објави понуду за преузимање под условима и на начин одређен овим законом, а сматра се да је обавеза објављивања понуде за преузимање испуњена ако понуду објави било које од лица која заједнички делују (став 3.).

Одредбама члана 22. Закона о преузимању акционарских друштава уређено је питање утврђивања цене у понуди за преузимање акција циљног друштва, тако што је прописано да се акције циљног друштва сматрају ликвидним у смислу овог закона када је обим трговања акцијама циљног друштва у периоду од шест месеци који претходи дану настанка обавезе објављивања обавештења о намери представљао најмање 0,5% укупног броја издатих акција с правом гласа, и када је најмање у три месеца тог периода обим трговања износио најмање 0,05% укупног броја издатих акција с правом гласа на месечном нивоу (став 1.), те да, када су акције с правом гласа циљног друштва ликвидне у складу са ставом 1. овог члана, понуђач је обавезан да у понуди за преузимање понуди најмање највишу цену од следећих цена прописаних ставом 2. наведеног члана закона, док у случају када акције с правом гласа циљног друштва нису ликвидне у складу са ставом 1. овог члана или нису укључене у трговање на регулисано тржиште, односно МТП, понуђач је обавезан да понуди акционарима најмање највишу вредност од следећих вредности: највиша цена из става 2. овог члана, књиговодствена вредност акција с правом гласа, процењена вредност акција с правом гласа у складу са законом којим се уређују привредна друштва (став 3.).

Полазећи од цитираних законских одредаба, Управни суд налази да је тужени орган пропустио да у образложењу оспореног решења да јасне и детаљно образложене разлоге на којима је засновао своју оцену у погледу законитости утврђивања цене по којој понуђач, овде заинтересовано лице, откупљује акције циљног друштва, већ је само констатовао да је иста, према подацима из достављене документације формирана у складу са чланом 22. Закона о преузимању акционарских друштава и чланом 10. став 2. Правилника. Ово стога што у оспореном решењу нису садржани наводи на основу којих се може несумњиво утврдити да ли се акције циљног друштва сматрају ликвидним или неликвидним у релевантном моменту прописаном законом, а што подразумева несумњиво утврђивање чињенице која се односи на моменат настанка обавезе објављивања обавештења о намери преузимања акција циљног друштва. Наведено подразумева претходно испитивање постојања заједничког деловања заинтересованог лица и лица на које је тужбом указано, и то: "Societa Fondaria Industriale Romagnola" из Италије и "Trentmoore" Ltd Лондон, у смислу цитираних одредаба члана 4.

Закона о преузимању акционарских друштава, односно начина заједничког деловања у смислу члана 5. наведеног закона, као претпоставки за законито утврђивање чињенице која се односи на моменат настанка обавезе објављивања обавештења о намери преузимања акција циљног друштва, а самим тим и на чињеницу која се односи на ликвидност акција у моменту откупа, чиме се обезбеђује заштита интереса акционара, у смислу изнетог правног схватања Уставног суда.

Управни суд подсећа тужени орган да акције представљају власничке хартије од вредности на основу којих њихов ималац поседује део капитала привредног друштва, те самим тим исте представљају вид права на имовину, чије се мирно уживање јемчи Уставом Републике Србије и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода. Стога је, по налазу Управног суда, обавеза Комисије за хартије од вредности, као самосталне и независне државне организације – регулатора тржишта капитала у Републици Србији, чији је основни задатак да обезбеди законито, правично, и транспарентно функционисање тржишта капитала и заштиту инвеститора, да, сагласно уставном налогу који се односи на правично одлучивање, своје одлуке којима, у оквиру свог законом утврђеног делокруга, решава о правима и на закону заснованим интересима акционара, заснује на потпуном и на закону заснованом образложењу.

Са изнетих разлога Управни суд је на основу одредаба члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима одлучио као у ставу првом диспозитива пресуде. Тужени орган је дужан да у поновном поступку донесе ново на закону засновано решење у овој ствари, при чему је везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка изнетим у овој пресуди, у складу са чланом 69. став 2. истог закона.

(Пресуда Управног суда 12 У 7311/16 од 11.07.2018. године)

Сентенцу сачинио: Зоран Рељић,
судија Управног суда

НАДЛЕЖНОСТ УПРАВНОГ СУДА

За одлучивање у споровима поводом именовања (избора) директора јавног предузећа чији је оснивач Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе стварно је надлежан Виши суд, а не Управни суд у управном спору.

Члан 29. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08...101/13) прописано је да Управни суд суди у управним споровима.

Из образложења:

Тужилац је поднео овом суду тужбу ради поништаја решења о именовању директора Јавног комуналног предузећа "Х. З." Зајечар, I број: 02-350/2016 од 29.12.2016. године, којом је за директора наведеног Јавног комуналног предузећа на период од четири године именован Б.Т. из З.. Предлаже да суд донесе пресуду којом ће применом чл. 33. став 1. и 34. став 3. Закона о управним споровима огласити ништавим оспорени акт.

У поступку претходног испитивања поднете тужбе, пазећи по службеној дужности на своју стварну надлежност у складу са чл. 15. и 17. Закона о парничном поступку, који се сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да није стварно надлежан за поступање у овој правној ствари.

Одредбом члана 29. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08...101/13) прописано је да Управни суд суди у управним споровима.

Одредбом члана 3. Закона о управним споровима, прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита, да одлучује и о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита као и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено.

Одредбом члана 3. Закона о јавним предузећима ("Сл. Гласник РС", број 15/16) прописано је да је јавно предузеће, предузеће које обавља делатност од општег интереса, а које оснива Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе. Чланом 5. Закона о јавним предузећима прописано је, између осталог, да ако јавно предузеће оснива јединица локалне самоуправе, акт о оснивању јавног предузећа доноси скупштина јединице локалне самоуправе, која врши оснивачка права. Одредбом члана 8. Закона о јавним предузећима прописано је да јавно предузеће стиче својство правног лица уписом у регистар у складу са законом којим се уређује прави положај и поступак регистрације привредног друштва, а према члану 10. истог закона јавно предузеће својом имовином управља и располаже у складу са законом и оснивачким актом. Одредбом члана 15. Закона о јавним предузећима, прописано је да су органи јавног предузећа надзорни одбор и директор. Према одредби члана 24. став 3. истог Закона, директора јавног предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе именује орган одређен статутом јединице локалне самоуправе на период од четири године на основу спроведеног јавног конкурса. Према члану 43. Закона о јавним предузећима, акт о именовању директора коначан је; именовани кандидат дужан је да ступи на функцију у року од 8 дана од дана објављивања решења о именовању у Службеном гласнику Републике Србије а директор јавног предузећа заснива ради однос на одређено време.

Одредбом члана 48. став 6. Закона о јавним предузећима, изричито је прописано да против решења о разрешењу директора јавног предузећа жалба није допуштена, али се може водити управни спор.

Одлуком о оснивању јавног комуналног предузећа "Х. З.", З., ("Сл. лист града Зајечара", бр. 46/2013,25/2014,38/2014,44/2014 и 10/2016), прописано је да: Град З. (у даљем тексту Оснивач) оснива Јавно комунално предузеће "Х. З." З. (члан 1); права оснивача остварује Скупштина града (члан 4. ст. 2); директора предузећа именује Скупштина града на период од четири године, а на основу спроведеног јавног конкурса; на услове за именовање директора предузећа, сходно се примењују одредбе Закона о раду; директор јавног предузећа заснива радни однос на одређено време (члан 43).

Полазећи од одредаба наведеног Закона и Одлуке, Управни суд налази да је оспорени акт – решење о именовану директора јавног комуналног предузећа "Х. З." Скупштина града З. донела у вршењу оснивачких права, што значи да се ради о акту пословања, а не о управном акту донетом у управној ствари у смислу члана 5. Закона о управим споровима, с обзиром да му недостаје елемент ауторитативности.

Одредбом члана 23. став 1. тачка 8. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08...101/11 и 101/13) је прописано да виши суд у првом степену суди у споровима поводом штрајка, поводом колективних уговора ако спор није решен пред арбитражом, поводом обавезног социјалног осигурања ако није надлежан други суд, поводом матичне евиденције, те поводом избора и разрешења органа правних лица ако није надлежан други суд.

Код изнетог и како наведеним нити осталим одредбама Закона о јавним предузећима поводом избора директора као органа правног лица није прописана судска заштита у управном спору, као што је то изричито учињено одредбом члана 48. став 6. Закона о јавним предузећима поводом разрешења директора јавног предузећа, Управни суд налази да је тужиоцу решењем Скупштине града Зајечара о именовану директора Јавног комуналног предузећа "Х. З." З., I број: 02-350/2016 од 29.12.2016. године, дата погрешна правна поука да се против тог решења може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду, јер је сагласно цитираним прописима за одлучивање у овој правној ствари стварно надлежан Виши суд. С обзиром да се седиште туженог органа налази на његовом подручју, месно је надлежан Виши суд у Зајечару

(Решење Управног суда 15 У. 5173/17 од 28.04.2017. године)

Сентенцу сачинила: Радојка Маринковић,
судија Управног суда

**НАДЛЕЖНОСТ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ
ЗА ПОСЛОВЕ ФИНАНСИЈА, КАО ДРУГОСТЕПЕНОГ ОРГАНА
ДА РЕШАВА ПО ЖАЛБАМА ИЗЈАВЉЕНИМ ПРОТИВ
ПРВОСТЕПЕНИХ РЕШЕЊА ДОНЕТИХ У ПОРЕСКОМ
ПОСТУПКУ КАО И ПО ЖАЛБАМА ИЗЈАВЉЕНИМ ПРОТИВ
АКТА КОЈЕ ДОНОСЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**

Министарство надлежно за послове финансија, надлежно је да од 01.07.2017. године, као другостепени орган, решава по жалбама изјављеним против првостепених решења донетих у пореском поступку као и по жалбама изјављеним против акта које јединице локалне самоуправе доносе од 01.07.2017. године у управним поступцима за које је прописана примена Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Члан 2а став 1. и члан 165. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник Републике Србије), бр. 80/02 ... 108/16) и члан 25. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник Републике Србије", бр. 108/16)

Из образложења:

У предмету Управног суда 17 У 16889/17 Управни суд је решавао по тужби тужиоца због ћутања управе поднетој против Министарства финансија, Сектора за другостепени порески и царински поступак, Одељења за другостепени порески поступак Београд због непоступања тог органа по жалби тужиоца изјављеној против решења Градске управе града Београда – Секретаријата за јавне приходе, Одељења Земун бр. 434-8-151/2017 од 22.05.2017. године којим је одбијен као неоснован захтев тужиоца за доношење посебног закључка о накнади трошкова управног поступка који су настали у поступку у коме је донето решење првостепеног органа у вези са тужиочевом обавезом на име локалне комуналне таксе.

Решавајући о поднетој тужби Управни суд је нашао да је иста неоснована, при чему је одлука суда заснована на одредбама члана 2а став 1. и члана 165. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/02...108/16) а у вези са одредбом чла-

на 25. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 108/16).

У образложењу решења суда наведено је да је одредбом члана 165. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/02...108/16), прописано да по жалбама изјављеним против првостепених решења донетих у пореском поступку, односно у поступцима из члана 2а став 1. овог закона, решава другостепени орган - министарство надлежно за послове финансија. Одредбом члана 2а став 1. истог закона, прописано је да се тај закон примењује и на изворне јавне приходе јединица локалне самоуправе које те јединице утврђују, наплаћују и контролишу у јавноправном односу, као и на споредна пореска давања по тим основама, у поступцима у којима доносе пореске управне акте, укључујући и акте у управном поступку, за које је прописана примена овог закона.

Одредбом члана 25. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС" бр. 108/16), прописано је да ће се одредбе чл. 1. и 3., члана 5. став 5, чл. 15.-19. и члана 21. овог закона, које се односе на утврђивање надлежности другостепеног органа и решавање у другостепеним пореским поступцима примењивати почев од 01. јула 2017. године, када престају и надлежности Пореске управе у погледу овлашћења за решавање у другостепеном пореском поступку, а ставом 2. истог члана да ће предмете у којима није окончан поступак пред другостепеним пореским органом, до 30. јуна 2017. године, преузети другостепени орган утврђен овим законом.

Како комунала такса за заузеће јавне површине за обављање пословне делатности не представља порески управни акт, донет у пореском поступку, то сагласно наведеном тужени орган није надлежан за решавање по жалбама у односу на решења која су јединице локалне самоуправе донела у оквиру својих надлежности (осим пореских аката), до 30.06.2017. године, са којих разлога, у предметном случају, нису испуњени услови за подношење тужбе због недоношења захтеваног акта, у смислу члана 19. став 1. Закона о управним споровима, у односу на тужени орган.

Код напред наведеног, по оцени суда, неосновано тужилац тужбом указује да тужени орган ћути, имајући у виду да је тужени орган без одлагања вратио списе надлежном првостепеном органу и о томе обавестио тужиоца, а са разлога ненадлежности туженог да одлучује у овој правној ствари, с обзиром на то да је решење првостепеног органа у односу на које је изјављена жалба донето пре 01. јула 2017. године, од ког датума почиње надлежност туженог органа да, поред одлучивања по жалбама на решења о порезима на имовину, одлучује и по жалбама на решења донета у првостепеном поступку, која по разним основама доносе првостепени порески органи – јединице пореске управе или јединице локалне самоуправе, у поступцима за које је прописана примена Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Код изнетог, а имајући у виду напред наведене измене закона које се односе на утврђивање надлежности другостепеног органа почев од 01. ула 2017. године, предложена је напред наведена сентенца.

(Пресуда Управног суда 17 У 16889/17 од 22.12.2017. године)

Сентенцу сачинила: Шундерић Биљана,
судија Управног суда

ДОЗВОЉЕНОСТ ТУЖБЕ ЗА ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА У СТВАРИ ПРЕСТАНКА И ДОДЕЛЕ МАНДАТА ОДБОРНИКА

Против правноснажне судске одлуке донете у ствари престанка и доделе мандата одборника не може се поднети тужба за понављање поступка.

Закон о локалним изборима ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 34/10 и 54/11) Закон о управним споровима ("Службени гласник Републике Србије", број 111/09)

Из образложења:

Решењем овог суда, Уж. 47/17 од 18.05.2017. године, одбачена је, као неблагоприятно поднета, жалба С. М. против решења Скупштине општине Л., 02 број 02-95 од 27.04.2017. године, којим јој се утврђује пре-

станак мандата одборника у Скупштини општине Л. због избора на функцију која је неспојива са функцијом одборника.

С. М. је поднела тужбу за понављање управно судског поступка окончаног поменутиим решењем Суда од 18.05.2017. године, у којој наводи да је дошла у посед новог доказа, који би, да је био познат Суду, довео до другачије одлуке по њеној жалби. Истиче да је то пресуда овог суда, У. 6916/17 од 28.09.2017. године, којом је уважена њена тужба и поништено решење Скупштине општине Л., 02 број 02-96 од 27.04.2017. године, о њеном избору за члана Општинског већа општине Л. Сматра да је то разлог предвиђен чланом 56. став 1. тачка 1. Закона о управним споровима за понављање управно судског поступка и предлаже да Суд поништи решење, Уж. 47/17 од 18.05.2017. године, а затим поништи и решење Скупштине општине Л., 02 број 02-95 од 27.04.2017. године, те обавезе Скупштину општине Л. да јој накнади трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара.

Одлучујући о тужби за понављање управно судског поступка, Управни суд је нашао да тужба није дозвољена.

Одредбама члана 54. Закона о локалним изборима ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 34/10 и 54/11) је прописано да се против решења изборне комисије може изјавити жалба Управном суду у року од 24 часа од достављања решења (став 1.). Одлука по жалби донеће се најкасније у року од 48 часова од дана пријема жалбе са списима (став 2.). Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети захтев за ванредно преиспитивање судске одлуке, нити захтев за понављање поступка, предвиђени Законом о управним споровима (став 5).

У конкретном случају поднета је тужба за понављање поступка окончаног решењем Управног суда, Уж. 47/17 од 18.05.2017. године, донетим у ствари престанка мандата одборника. Услови и поступак за престанак мандата одборника прописани су одредбама Закона о локалним изборима, а сам престанак мандата одборника представља наставак изборног права у једном изборном циклусу. Суд налази да се и против правноснажних судских одлука донетих у ствари престанка мандата одборника не могу поднети захтев за ванредно преиспитивање судске одлуке, нити тужба за понављање поступка, предвиђени Законом о управним споровима

ма. Стога, тужба за понављање управно судског поступка у тој правној ствари није дозвољена.

Са изнетих разлога, Управни суд је, сагласно члану 54. став 5. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву решења, при чему, како је тужба одбачена, Суд није одлучивао о захтеву тужиље за накнаду трошкова поступка.

(Решење Управног суда II-2 Уж. 89/17 од 12.12.2017. године)

Сентенцу сачинио: Томислав Медвед,
судија Управног суда

МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО

СУКОБ ИНТЕРЕСА

Истовремено вршење јавних функција посланика Народне скупштине Републике Србије и члана Управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање у супротности је са одредбом члана 27. став 2. Закона о Агенцији за борбу против корупције, у вези са одредбом члана 219. став 3. и став 5. Закона о здравственом осигурању, јер функционер истовременим вршењем наведених јавних функција поступа супротно прописима који уређују његова права и обавезе.

(члан 27. Закона о Агенцији за борбу против корупције ("Службени гласник РС" број 97/08...8/15) у вези са чланом 219. став 3. и став 5. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС" број 107/05...123/14).

Из образложења:

Оспореним решењем, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца изјављена против решења директора Агенције за борбу против корупције број 014-012-00-00014/2015-11 од 20.01.2015. године, којим је одбијен захтев тужиоца, народног посланика, за давање сагласности за вршење друге јавне функције члана Управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је Маријан Ристичевић, народни посланик, овде тужилац дана 12.01.2015. године, обавестио Агенцију за борбу против корупције о томе да је именован на јавну функцију члана Управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање, које обавештење је Агенција разматрала као захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције, с обзиром на то да у моменту именовања на наведену јавну функцију врши јавну функцију народног посланика. На основу доказа и чињеница утврђених у спроведеном поступку, закључено је да нису испуњени услови за давање сагласности тужиоцу за вршење друге јавне функције. Увидом у Регистар функционера који води Агенција, утврђено

је да је тужилац на јавну функцију народног посланика реизабран 16.04.2014. године, а увидом у решење Владе 24 број 119-16343/2014 од 23.12.2014. године, утврђено је да је тужилац тим решењем именован за члана Управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање. Будући да је одредбом члана 27. став 2. Закона о Агенцији за борбу против корупције прописана обавеза функционера да се придржава прописа који уређују његова права и обавезе и да према одредби члана 219. став 5. у вези са ставом 3. овог члана Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС" број 107/05...123/14), чланови Управног одбора, чланови Надзорног одбора, директор, односно заменик директора Републичког фонда за здравствено осигурање не могу бити лица изабрана, постављена или именована на функцију у државном органу, органу територијалне аутономије или локалне самоуправе, те да је Народна скупштина државни орган који у смислу члана 3. Закона о избору народних посланика ("Службени гласник РС" број 35/00... 36/11), чине посланици који се бирају на четири године, утврђено је да је истовремено вршење јавних функција народног посланика и члана Управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање у супротности са одредбом члана 27. став 2. Закона о Агенцији за борбу против корупције, у вези са члана 219. став 5. Закона о здравственом осигурању, јер функционер истовременим вршењем наведених јавних функција поступа супротно прописима који утврђују његова права и обавезе, па је одлучио као у диспозитиву ожалбеног решења од 20.01.2015. године. У поступку по жалби тужени орган је нашао да је првостепени орган правилно утврдио чињенично стање, при чему није учинио повреде правила поступка и да је на тако утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, па је применом одредбе члана 230. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97, 31/01 и "Службени гласник РС" број 30/10) одбио жалбу тужиоца и одлучио као у диспозитиву оспореног решења од 27.05.2015. године.

Одредбом члана 27. став 1. Закона о Агенцији за борбу против корупције ("Службени гласник РС" број 97/08...8/15) прописано је да је функционер дужан да јавну функцију врши тако да јавни интерес не подреди приватном, ставом 2. наведеног члана закона да је функционер дужан да се придржава прописа који уређују његова права и обавезе и да

ствара и одржава поверење грађана у савесно и одговорно вршење јавне функције.

Одредбом члана 219. став 3. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС" број 107/05...123/14) прописано је да чланови Управног одбора, чланови Надзорног одбора, директор односно заменик директора, не смеју, директно или преко трећег физичког или правног лица, имати учешће као власници удела, акционари, запослени или лица под уговором, код правног, односно физичког лица која су даваоци здравствених услуга са којима се закључују уговори за обезбеђивање права из обавезног здравственог осигурања, односно у осигуравајућим друштвима која обављају послове добровољног здравственог осигурања, ради спречавања сукоба јавног и приватног интереса, а ставом 5. наведеног члана закона прописано је да лице из става 3. овог члана не може бити лице изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу територијалне аутономије или локалне самоуправе, односно органу овлашћеног предлагача из чл. 222. и 225. овог закона.

Правилно је закључивање туженог органа да наводи жалбе којима се указује да жалилац на основу одредбе члана 28. став 3. Закона о Агенцији за борбу против корупције може истовремено да обавља обе наведене функције, јер је на функцију члана Управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање изабран на предлог удружења пољопривредника који представљају удружење грађана, а које наводе тужилац понавља и у тужби, не утичу на доношење другачије одлуке у овој управној ствари. Ово стога што према члану 222. Закона о здравственом осигурању, Управни одбор има седам чланова које именује и разрешава Влада, па како функција члана Управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање није функција на коју је биран непосредно од грађана, нема основа за примену члана 28. став 3. Закона о Агенцији за борбу против корупције. Правилно тужени у оспореном решењу закључује да нису од утицаја на другачије решење ове управне ствари ни наводи жалбе које тужилац понавља и у тужби, да надзор над радом Републичког фонда за здравствено осигурање врши Влада, као орган извршне власти, имајући у виду императивни карактер одредби члана 219. став 5. у вези са ставом 3. овог члана Закона о здравственом осигурању из које произлази забрана истовременог обављања функције

народног посланика и члана Управног одбора Републичког фонда за здравствено осигурање.

На основу изнетих разлога, ценећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), одлучио као у диспозитиву пресуде.

(Пресуда Управног суда, III-1 У. 10282/15 од 03.11.2017. године).

Сентенцу сачинила: др Весна Билбија,
саветник Управног суда

ПРАВО ДРЖАВНОГ СЛУЖБЕНИКА НА НАПРЕДОВАЊЕ У ВИШИ ПЛАТНИ РАЗРЕД ПО ОСНОВУ ОЦЕЊИВАЊА

Законом прописано право државног службеника на напредовање у виши платни разред по основу оцењивања, не може се ускратити на основу закључка Владе.

Члан 87. Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", бр. 79/05...99/14) и члан 16. Закона о платама државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 62/06...99/14)

Из образложења:

Оспореним решењем се одбија, као неоснована, жалба Предрага Марковића, државног службеника у Министарству правде, Управи за извршење кривичних санкција, Казнено – поправном заводу у Београду, овде тужиоца, изјављена на решење Министарства правде, Управе за извршење кривичних санкција, Казнено – поправног завода из Београда, број 119-270/16-05 од 28.1.2016. године, којим је одбијен захтев тужиоца за напредовање по основу оцењивања у виши платни разред.

Тужбом поднетом Управном суду дана 8.4.2016. године, тужилац је оспорио законитост решења туженог органа, наводећи да је донето на основу погрешне примене материјалног права. У тужби је наведено да је оспорено решење донето на основу закључка Владе Републике Србије 05 број 401-3106/2015 од 26.3.2015. године, уместо на одредбама чл. 82. До 89. Закона о државним службеницима и одредбама чл. 7, 9, 16. и 17.

Закона о платама државних службеника и намештеника, наведеним у реферату тужбе. Тужилац налази да му је ускраћивањем права на напредовање у виши платни разред повређено Уставом зајемчено право на имовину. Предложено је да суд уважи тужбу, поништи оспорено решење и предмет врати туженом на поновно одлучивање, уз обавезу туженог да му накнади трошкове управног спора на име састава тужбе, у износу од 16.500,00 динара и трошкове судских такси, по одмерању суда. Из списка предмета произлази да је тужилац поднео дана 5.8.2015. године управнику Казнено – поправног завода у Београду захтев за издавање решења о напредовању у виши платни разред на основу решења о оцењивању, при чему је увидом у персонални досије тужиоца утврђено да је за 2012, 2013. и 2014. годину оцењен оценом "добар".

Одлучујући по наведеном захтеву, првостепени орган је донео решење од 6.11.2015. године којим је захтев одбио, али је наведено решење поништено решењем туженог од 10.12.2015. године, јер је утврђено да разлози изнети у том решењу не упућују на решење какво је дату у диспозитиву. Доносећи, међутим, овде ожалбено решење, првостепени орган је поновно одбио захтев тужиоца, позивајући се на закључак Владе Републике Србије 05 број 401-3106/2015 од 26.3.2015. године, према коме се не могу по основу напредовања државних службеника у виши платни разред захтевати додатна средства у буџету Републике Србије за 2015. годину (став 1.), с тим да је средства за намене из става 1. ове тачке могуће реализовати само до укупног износа средстава утврђених Законом о буџету Републике Србије за 2015. годину, на економским класификацијама 411 и 412 (став 2.).

Одредбом члана 87. став 3. Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", бр. 79/05...99/14), прописано је да државни службеник може да напредује и преласком у виши платни разред, без промене радног места, према закону којим се уређују плате у државним органима.

Одредбом члана 16. став 3. Закона о платама државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 62/06...99/14), прописано је да за један платни разред напредује државни службеник коме је три године узастопно одређена оцена "добар" или оцене "истиче се" и "добар", без обзира на њихов редослед.

Полазећи од наведеног, тужени орган налази да је првостепени орган у потпуности утврдио чињенично стање и да је правилно применио материјални пропис и утврдио да тужилац испуњава услове у 2015. години за остваривање права на напредовање по основу оцењивања, сагласно члану 16. Закона о платама државних службеника и намештеника, напомињући притом да првостепени орган није оспорио само право на напредовање, већ је, поштујући Закон о буџету за 2015. годину, као и закључак Владе, те због немогућности обезбеђивања додатних средстава, одбио захтев тужиоца за напредовање у виши платни разред у 2015. години.

По оцени Управног суда, оспорено решење се не може прихватити као правилно и на закону засновано, будући да, по налажењу Суда, наводи из образложења не упућују на одлуку из диспозитива оспореног решења. Суд, наиме, налази да је правилна оцена туженог органа да тужилац, коме је три године узастопно одређена оцена "добар", испуњава услове за напредовање у виши платни разред у 2015. години, сагласно цитираној одредби члана 16. став 3. Закона о платама државних службеника и намештеника, те стога, по оцени Управног суда, није правилан и на закону заснован закључак туженог да првостепени орган правилно поступио када је одбио захтев тужиоца. Ово из разлога што се законом прописано право државног службеника на напредовање у виши платни разред по основу оцењивања не може ускратити на основу закључка Владе, као подзаконског акта инструкционог карактера.

(Пресуда Управног суда, 12 У. 6070/16 од 16.10.2018. године).

Сентенцу сачинио: Зоран Рељић,
судија Управног суда

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

БИЛТЕН судске праксе Управног суда /
главни и одговорни уредник Стево Ђурановић. -
бр. 8, 2019- . - Београд (Др Милутина Ивковића
9а) : Intermex, 2017 - (Београд : "Cicero").
- 22 cm
Три пута годишње
ISSN 2217-4109 = Билтен судске праксе
Управног суда
COBISS.SR-ID 179854860